

LOVAČKI VJESNIK

Godina

118

12

2009

DOGAĐAJ GODINE

**Otvoren preuređeni
Lovački muzej**

LOVSTVO

**Prihrana srneće
divljači**

LOVAČKO ORUŽJE

**Expressica, kraljica
visokog lova**

**Ustrojili smo organizaciju,
sada se bavimo lovstvom**

U 2009. godini svim čitateljima "Lovačkog vjesnika" želimo dobro zdravlje, uspjeh u poslu te zadovoljstvo i sigurnost u lovu!

Uredništvo "Lovačkog vjesnika"
Izvršni odbor Hrvatskog lovačkog saveza

Međunarodni sajam
"Jagd und Hund 2010"
Od 2. do 7. veljače - Dortmund

57. Generalna skupština CIC-a
Od 6. do 9. svibnja, Dubrovnik - Cavtat

Lovački vjesnik

Glasilo Hrvatskog lovačkog saveza
i časopis za lovce i ostale ljubitelje prirode

Godina 118.

Prvi hrvatski lovački časopis utemeljen u ožujku 1892.
godine u Zagrebu pod imenom "Viestnik Prvoga obćega
hrvatskoga društva za gojenje lova i ribarstva"

Nakladnik
Hrvatski lovački savez, Zagreb, Nazorova 63

Za nakladnika
Đuro Dečak, predsjednik HLS-a

v.d. glavnog urednika
Marijan Lekić
e-mail: marijan.lekic@gmail.com

Izdavački savjet
Zlatko Stolnik (predsjednik), Alojzije Frković,
Slavko Labaš, Zdravko Piškorić i Josip Janeš

Uredništvo
Josip Malnar (dopredsjednik HLS-a), Antun Ale-
gro, Mato Grgić, Mate Radić, Zdravko Vujnović,
Josip Cvetko, grafičko oblikovanje, Anica Košić,
lektorica, Snježana Kuzmanić, tajnica

Adresa uredništva
Lovački vjesnik
10000 Zagreb, Nazorova 63
Tel. 01/4834 562
Faks 01/4876 564
e-mail: lovacki.vjesnik@hls.t-com.hr

Priprema i tisak
Zrinski d.d., Čakovec
e-mail: priprema@zrinski.hr

© Hrvatski lovački savez
"Lovački vjesnik", sva prava pridržana

Članovi Hrvatskog lovačkog saveza ne plaćaju
posebno pretplatu za Lovački vjesnik, nego ga
dobivaju u sklopu članarine

Godišnja pretplata
za Hrvatsku 250 kn
za Europu 50 €
izvan Europe 100 \$

Pretplatu šaljte na žiro-račun HLS-a
2340009-1100010145 PBZ
poziv na broj 03-30401,
ili devizni račun
25000-99-82800-6323 PBZ

Rukopise i fotografije ne vraćamo. Objavljene
fotografije su autorsko vlasništvo Hrvatskog lo-
vačkog saveza i bez pismenog odobrenja ne
smiju se drugdje objavljivati.

Nakladnik ne odgovara za dizajn i sadržaj
plaćenih oglasa

Naklada ovog broja 54 320 primjerka

Tajništvo HLS-a, evidencija članstva, lovačke i
lovočuvarske iskaznice, lovački ispiti, promjena
adrese članova HLS-a, prodaja, računovodstvo

Tel.: 01/48 34 560, 48 34 559
Faks 01/48 34 557

Lovački muzej, tel. 01/48 76 567
www.hls.com.hr

CIJENE OGLASNOG PROSTORA

Jedna stranica 1/1 (213x303 ili 190x277) 4.000 kn + PDV
Pola stranice 1/2 (190x136 ili 93x277) 2.000 kn + PDV
Trećina stranice 1/3 (60x277) 1.300 kn + PDV
Četvrtina stranice 1/4 (93x136) 1.000 kn + PDV
Osmina stranice 1/8 (93x66) 500 kn + PDV
Popust za 10 oglasa 15 %, za 5 oglasa 10 %, za plaćanje unaprijed 10 %

Mob. 099 60 60 613

Naslovna stranica: Srna; snimio Paul Jedrisko

■ MEĐUNARODNA SURADNJA

Dokazali kako divljač ne poznaje granice 7

Pripreme za 57. generalnu skupštinu CIC-a u
Dubrovniku 8

■ IZVRŠNI ODBOR SKUPŠTINE HLS-a

Odobreno zajma za unapređenje lovstva
za 1 883 000 kn 14

■ IZOBRAZBA

Licence dobilo novih 26 ispitivača i predavača 16

Stasala nova generacija ocjenjivača trofeja 16

■ PRIHRANA SRNEĆE DIVLJAČI

Srnama je nužno osigurati prirodnu hranu 26

■ PRIHRANA DIVLJAČI

Za zimsku prihranu srna najbolje su remize,
a i poneko hranilište 28

■ ZAŠTITA VELIKIH ZVIJERI

Prirast, smrtnost i kvota za vuka 30

■ LOVAČKO ORUŽJE I BALISTIKA

Suvremena lovačka zrna 36

■ LOVAČKO ORUŽJE

Expressica, kraljica visokog lova 38

■ DIGITALNA TEHNOLOGIJA

Praćenje divljači i automatskim digitalnim
fotokamerama 42

■ SAVJETOVALIŠTE

Uporaba crvene točke 51

■ RAZGOVOR

Đuro Dečak,
predsjednik Hrvatskog lovačkog saveza 4

■ ZAŠTIĆENE PTICE 50

■ LOVAČKA KUHINJA 52

■ RAZBIBRIGA 54

■ NAGRADNA KRIŽALJKA 57

■ MALI OGLASI 58

■ DOGAĐAJ GODINE

Otvoren obnovljeni Lovački muzej Hrvatskoga lovačkog saveza u Zagrebu

10

Sve važne obavijesti za Lovački vjesnik dostavljati na faks 01/4876-564,

e-mail: marijan.lekic@gmail.com

lovacki.vjesnik@hls.t-com.hr

ili poštom: Lovački vjesnik, Nazorova 63, 10000 Zagreb

ĐURO DEČAK, PREDSEDNIK HRVATSKOG LOVAČKOG SAVEZA

Ustrojili smo organizaciju, sada se bavimo lovstvom

Na početku godine zamolili smo Đuru Dečaka, predsjednika Hrvatskog lovačkog saveza, da nam kaže kako je zadovoljan s onim što je u našoj organizaciji, ali i šire u lovstvu napravljeno, koji su problemi ostali neriješeni i što se sve planira ove godine učiniti.

Obnovljeni Lovački muzej

Vjerojatno najznačajniji događaj u protekloj godini bila je rekonstrukcija Lovačkog muzeja koji je, u rekordnom roku, od samo godinu dana, temeljito preuređen. Kako to da se Hrvatski lovački savez, nakon puno godina, odlučio na ovaj opsežni posao?

- Nakon punih 45 godina (točnije od 1965. godine), odnosno otkada je Lovački muzej useljen i otvoren u Ulici Vladimira Nazora br. 63, bili smo prisiljeni, s obzirom na dotrajalost zgrade i opreme u njoj, pristupiti detaljnom renoviranju. Bilo je jako puno posla jer smo morali provesti kompletnu unutrašnju adaptaciju, a dodatne napore iziskivalo je i to što nismo mogli izložbenu postavu izmjestiti već smo pojedine „diorame“ premještali iz prostorije u prostoriju i tako uređivali dio po dio muzeja.

Sada smo napravili posve drugačiju izložbenu postavu muzeja koja je dijametralno suprotna od onoga što smo dosad imali budući da smo izložke prilagodili zgradi, a ne zgradu izlošcima, kako je to ranije bilo. Sada je muzejski dio prostraniji i s dosta sv-

Snimio: Marijan Lekić

Mislim da je sazrelo vrijeme da se HLS, s obzirom da ima i stručnu službu, počne baviti i lovstvom, a ne samo s lovom divljači. Rukovođeni tom idejom dobili smo, kao udruga od posebnog nacionalnog interesa, temeljem čl. 15 Zakona o lovstvu, na korištenje Državno otvoreno lovišta III/9 „Grede - Kamare“ u kojemu ćemo obavljati edukaciju i obrazovanje lovaca, a planiramo napraviti i uzgojni gater za divlje svinje, a potom i jelena običnog, kako bismo očuvali naš autohtoni genomen.

jetla i nije više, da tako kažem, „bunkerski“, kakav je bio dosad.

Koliko se za ovu obnovu potrošilo i kako je ona financirala?

- Ogromni su novci utrošeni, prije svega iz vlastite akumulacije HLS-a, ali isto tako i zahvaljujući i sredstvima koje ostvarujemo provedbom javnih ovlasti koje smo dobili od Vlade RH. Veliki i najvažniji radovi učinjeni su na samoj zgradi, nakon uređenja podruma i zadnjeg kata središnji dio zgrade gdje je smješten muzej bio je dotrajavao pa smo u potpunosti obnovili prostor, zidove, instalacije, stolariju, nove podove i samim time dodali novu vrijednost ukupnoj imovini i zgradi HLS-a.

Nedostaju nacionalni prvaci

Vidimo da u Lovачkom muzeju još uvijek nisu izloženi svi nacionalni prvaci u trofejima divljači kako je predviđeno Zakonom o lovstvu. Ima li izgleda da to bude ubuduće?

- Nažalost, za sada nismo uspjeli postići da u Lovачkom muzeju budu izloženi najjači trofeji u državi, tj. nacionalni prvaci kako to propisuje zakon, a on se mora poštovati. Jer oni nisu vlasništvo onoga tko ga je stekao već su oni nacionalno bogatstvo koje mora biti dostupno svima i izloženo lovačkoj i ostaloj javnosti. Vjerujem kako će se u dogledno vrijeme ispoštovati i ta zakonska odredba i da će svi nacionalni prvaci biti pohranjeni na za to određenom prostoru u Lovачkom muzeju Hrvatskog lovačkog saveza.

Predstavljeni svjetski trofeji

U novoj postavi Lovачkog muzeja po prvi su puta predstavljeni i trofeji iz cijeloga svijeta, primjerice iz Afrike, Novog Zelanda i sl. Kako je HLS do njih došao?

- U Lovачkom muzeju sada imamo i novi prostor gdje smo smjestili zbirku inozemnih trofeja nazvanu „Afrička soba“ koje smo dobili od naših poznatih lovaca koji su lovili na raznim kontinentima. I na otvaranju muzeja posebno smo se zahvalili na

Prema novim zakonskim rješenjima, kada u prometu vozilo naleti na divljač odgovara ili vozač, ako je vozio neprilagođenom brzinom, ili vlasnik ceste, a nikako ovlaštenik prava lova u čijem se lovištu divljač kreće, osim izuzetno, ako se u trenutku naleta na divljač odvija lov pa je divljač zbog toga potjerana na cestu.

tim donacijama gosp. Marijanu Kraljeviću i pok. Naceku Jurkoviću jer smo od njih dobili stotinjak neprocjenjivo vrijednih trofeja što je značajno obogatilo naše muzejske zbirke. Ta inozemna zbirka vrlo je zanimljiva i atraktivna za naše lovce budući da takve faune nema kod nas i rijetko se može vidjeti.

Izložbeni postav našeg muzeja je vrlo živahan, a izložba će se nadopunjavati novim izlošcima ovisno o tome kakvi su lovni uspjesi u trofejistici. Naš Lovачki muzej ima velik obrazovni i kulturni značaj pa je na njegovu otvaranju bio i Radovan Fuks, ministar prosvjete i športa RH. Upoznali smo ga s našim aktivnostima u Lovачkom muzeju i nastojanjima da muzej bude još više otvoren za sve građane i da bude ubilježen na turističkoj karti Grada Zagreba i Hrvatske te da ga posjećuju turisti, ali i učenici predškolskog i školskog uzrasta, studenti i ostali kako bi se bolje upoznali s bogatstvom faune koju ima Republika Hrvatska. Naravno da u tom pogledu i mi moramo prilagoditi radno vrijeme Lovачkog muzeja slobodnom vremenu posjetitelja što će vjerojatno iziskivati i zapošljavanje još jednog djelatnika jer muzej mora biti otvoren i subotom i nedjeljom. A trebat će ga razvijati u muzejskom smislu, tj. da ne bude samo zbirka trofeja već da prikuplja muzejsku građu.

Riješili smo štete u prometu

Drugi veliki posao koji je napravljen u prošloj godini je donošenje izmjena i dopuna Zakona o lovstvu s čime se konačno rješavaju problemi plaćanja šteta od divljači u cestovnom prometu koje su dosad išle uglavnom na teret lovaca. Kako ste to uspjeli?

- Uspjeli smo riješiti problem šteta od divljači i na divljači u prometu zahvaljujući punom razumijevanju Uprave za lovstvo

Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva. Naime, ukinuta je nepravda prema lovcima koji su, u pravilu, odgovarali za štete na divljači i na prometnicama. Sada je drugačije jer prometnica nije lovnoproduktivna površina tj. nije lovište i na njima je zabranjena svaka lovna aktivnost pa ne vidim razloga zašto bi za štete na prometnicama odgovarali lovci. Mi smo na to godinama upozoravali i konačno smo se uspjeli izboriti za drugačiji tretman. Neki nam sada prigovaraju da smo odgovornost za štete u prometu prebacili na vlasnika ceste i vozila premda znaju da je praksa u cijeloj Europi, pa i u svijetu, da štete koje su nastale u prometu snose vlasnici vozila koje se isplaćuju putem raznih oblika obveznog ili kasko osiguranja vozila. Napravljen je veliki iskorak koji će, u konačnici, spasiti mnoga naša društva ili udruge koji su bili opterećeni plaćanjem velikih šteta u prometu, a da za to nisu bili „ni krivi ni dužni“. Prema novim, zakonskim rješenjima, kada u prometu vozilo naleti na divljač odgovara ili vozač, ako je vozio neprilagođenom brzinom, ili vlasnik ceste, a nikako ovlaštenik prava lova u čijem se lovištu divljač kreće, osim izuzetno i to samo ako se u trenutku naleta na divljač odvija lov pa je divljač zbog toga potjerana na cestu. Naravno, prije lova oznakama obavještavamo da je lov u tijeku i da svi budu na oprezu.

Provođenje javnih ovlasti

Već više od godinu dana HLS provodi javne ovlasti počevši od izdavanja lovačke iskaznice za domaće i inozemne lovce do vođenja evidencije o kapitalnim trofejima divljači. Kako ste s tim zadovoljni?

- Što se tiče provođenja javnih ovlasti mislim da je tu učinjeno mnogo jer novac koji prikupimo po toj osnovi usmjeravamo u or-

ganizaciju sajмова u zemlji i inozemstvu, a dio je, kao što sam već rekao, potrošen i na uređenje muzejskog prostora. Još bih u tom kontekstu napomenuo kako smo posljednjih pet godina preko pet milijuna kuna investirali u održavanje zgrade HLS-a i da smo istodobno gotovo pet milijuna odvojili u Fond za razvoj lovstva iz kojega posuđujemo članovima koji žele povećati standard svojih lovačkih udruga, od gradnje lovnih i tehničkih objekata do nabavke divljači za napučivanja lovišta.

Ispitivanje pasa za lov

Nedavno je novim izmjenama i dopunama Zakona o lovstvu HLS dobio pravo da i on vodi evidenciju lovačkih pasa te da provodi ispite prirodnih osobina i radne ispite što je pozdravljeno od lovačke javnosti, ali je naišlo i na izvjesno nerazumijevanje kod kinologa. Do kuda se stiglo u organiziranju lovnog kinologije u HLS-u?

- Izmjenama i dopunama Zakona o lovstvu u dijelu gdje se i HLS uključuje u ocjenjivanje prirodnih osobina i uporabnosti pasa u lovu samo je povratak na ono što je HLS već radio do 1998. godine, tj. ispitivao one osnovne kvalitete koje lovački pas mora imati. To će sada, pored Hrvatskog kinološkog saveza raditi i Hrvatski lovački savez i tu ne vidim ništa spornoga. Dapače, mi ćemo za naše članstvo to napraviti daleko jeftinije, a i došlo je vrijeme da konačno ustrojimo pravu evidenciju lovačkih pasa te da točno kao lovci znamo koliko imamo lovačkih pasa. Kod naših ispita podići ćemo kriterije ocjenjivanja jer moramo dobro voditi računa o tome s kakvim psima ćemo loviti. Neopravdana je ljutnja nekih u HKS-u što sada i mi to radimo, a mi smo dužni omogućiti svom članstvu da što jeftinije uzgaja lovačke pse. A i zakon obvezuje lovce, a ne kinologe, da u lovu imaju kvalitetno obučeni i čistokrvni lovački pas.

Nastup na Sajmu u Dortmundu

Ove godine HLS organizira predstavljanje Hrvatske kao zemlje partnera na Međunarod-

nom sajmu lova i ribolova u Dortmundu na izložbi Lovac i pas. Kako teku pripreme?

- Početkom veljače, točnije od 2. do 7., bit ćemo, temeljem odluke Vlade RH, zemlja partner na Međunarodnom sajmu lova „Jagd un Hund“ u Dortmundu gdje ćemo, zajedno s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva i ostalim našim izlagačima na prostoru od 400 m² predstaviti dostignuća hrvatskog lovstva i ostalih popratnih lovno-turističkih sadržaja. Vjerujemo da će posjetitelji biti vrlo zadovoljni jer ćemo se predstaviti sveukupnom turističkom ponudom, od prirodne i kulturne baštine, gastronomske i lova, do promocije tradicijske baštine. Na našem štandu bit će organizirani kulturno-umjetnički programi, susreti gospodarstvenika, a u protokolarnom dijelu dogovoreni su susreti s vodećim dužnosnicima s područja lovstva, od lovačkih organizacija do ministarstava.

Priznanje CIC-a u Dubrovniku

Drugi je važan događaj Skupština Međunarodnog savjeta za lov i očuvanje prirode - CIC-a u Dubrovniku. Kako se pripremate za Skupštinu?

- Vrlo smo počašćeni što nam je povjerena organizacija Skupštine CIC-a u Dubrovniku, točnije, u Cavtatu, od 6. do 9. svibnja, gdje smo također zemlja domaćin. To je i znak priznanja HLS-u i svim hrvatskim lovcima ove svjetske lovačke organizacije za sve ono što smo učinili za unapređenje lovstva. Očekuje se da će na njoj biti oko 500 sudionika, što će svakako pridonijeti promociji hrvatskog lovstva, jer ćemo goste upoznati sa znamenitostima Dubrovnika, ali i cijele Hrvatske.

Vrijeme je da se bavimo lovstvom

Nakon dugo godina HLS se počeo baviti, osim organiziranjem lovstva i lova preko lovačkih udruga i županijskih lovačkih saveza, i temeljnom svojom zadaćom, a to je briga o uzgoju divljači. Tako je, kao pravna osoba od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, dobio u kon-

cesiju od 30 godina Državno lovište „Grede Kamare“ kod Novske, koje je bilo dosta neuređeno. Kako teku radovi na njegovu uređenju i što se s njim planira?

- Mislim da je sazrelo vrijeme da se HLS, s obzirom da ima i stručnu službu, počne baviti i samim lovstvom, a ne samo s lovom divljači. Rukovođeni tom idejom obratili smo se Ministarstvu regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva i na temelju čl. 15 Zakona o lovstvu da nam omogući korištenje Državnog otvorenog lovišta III/9 „Grede - Kamare“. U njemu prvo planiramo napraviti gater za divlje svinje, a potom i gater, tj. uzgajalište jelena običnog jer smo svjesni da je autocesta prekinula migraciju jelenske divljači pa Hrvatska, ako želi sačuvati čisti genom našeg jelena na kojeg smo mi posebno ponosni, morati napraviti nekoliko uzgojnih revira ili gatera s ciljem prebacivanja s jedne na drugu stranu teritorija koja su odsječena autocestom i koja sprječavaju migraciju jelenske divljači. Naš je plan formiranje edukacijskog centra ne samo za lovce nego i za sve ljubitelje prirode, a u pripremi su i neki znanstveni projekti.

Problemi s mesom divljači

Prodaja lova i mesa divljači kod nas je još uvijek povezana s nizom problema, počevši od dolaska lovaca u lov, njihova smještaja, prelaska granice pa do

prodaje divljačine. Ima li nade da će se cijeli proces lova u službi lovnog turizma i lovnog gospodarstva pojednostaviti, a ovlaštenicima prava lova olakšati posao?

- Kod nas kod prodaje odstujela, ali i mesa divljači ima izvjesnog nesnalaženja i nereda. Činjenica je da kod tumačenja pojedinih propisa EU-a i onoga što će tek biti propisano idemo iz krajnosti u krajnost. Prvo je rečeno da moramo imati prostori-je, tj. rasjekaonice i hladnjače za meso divljači. Neki su odmah krenuli u takve investicije što ih je ozbiljno financijski opteretilo i zadužilo da bi sada postalo evidentno da su ti zahtjevi iznad standarda EU-a i da nam to nije za sve potrebno, osim za one koji se bave prodajom mesa divljači. Tako se dogodilo da imamo kapacitete za rasijecanje, obradu i skladištenje mesa divljači koji su neiskorišteni, hladnjače su prazne i neisplative su! Naravno da sva divljačina koja je namijenjena konzumnoj potrošnji mora biti pregledana, da se trebaju pošтовati propisi od transporta do skladištenja, ali narod bi rekao da ne treba „preko vode ići po vodu“ jer lovno gospodarstvo, promet s divljačinom ne počinje s današnjim danom već mi imamo tradicionalan način obrade i potrošnje koji se oduvijek rabi na ovim prostorima pa i u svijetu pa ne treba tražiti nešto izvan uobičajene i dobre lovačke prakse. Imamo zakonski regulirano što je lov, kako se i na koji način može gospodariti divljačinom.

Još uvijek preskupi pregledi

Može li ste što učiniti da se cijene pregleda divljačine smanje?

- Problem je cjenik veterinarskog pregleda koji je često nesrazmjeran s cjenama divljačine pa mnogi izbjegavaju pregled na trihinelozu i sl. što može imati kobne posljedice za zdravlje. Razgovarat ćemo s Upravom za veterinarstvo, jer su ti pregledi preskupi. Primjerice, za prase koje košta od 200 do 150 kn morate platiti 100 do 120 kn za pregled pa se to rješava na drugačiji način, a ne poštivanjem propisa. Ja ipak savjetujem svima da i kod vlastite potrošnje ipak daju divljačinu na pregled.

Divljači još nema dovoljno

Premda se fond divljači posljednjih godina vratio gotovo na predratnu razinu, ipak se osjeća nedostatak divljači, a to pokazuje i velika potražnja u lovnom turizmu. U tom pogledu HLS je poticao i organizirao uvoz primjerice zečeva i sl.

- Činjenica je da je fond zeca u našim lovištima daleko ispod onoga što su naše potrebe ili mogućnosti staništa. Prema nekim podacima, prije Domovinskog rata u Hrvatskoj je bilo oko 500 000 zečeva, a prebrojavanjem nakon rata bilo je upola manje. Zato HLS već deset godina uvozi zeca iz susjednih država, prije svega iz Češke i Mađarske, gdje su staništa slična našima kako bi se fond zečeva povećao, ali i „obnovila krv“. Također smo investirali u gradnju farmi za kavezni uzgoj zečeva. Mi smo tako u domaćem uzgoju, primjerice prošle godine, proizveli oko 3000 zečeva, što ipak nije dovoljno, budući da su potrebe daleko veće, a to se vidi i po pritisku da se uveze zec. Mislim da je to pun pogodak jer ćemo tako zeca vratiti na naše prostore budući da je on oduvijek bio značajna divljač i u našem lovnom turizmu jer se pored odstrjela krupne divljači kod naše konkurencije nudi i sitna divljač i onaj tko to ne bude mogao ponuditi izgubit će u konkurentskoj bitci za lovne turiste.

Razgovarao: *Marijan Lekić*

KOORDINACIJSKI ODBOR LOVNO-UZGOJNOG BAZENA ŽUMBERAK - GORJANCI

Dokazali kako divljač ne poznaje granice

Hrvatski i slovenski lovci duž međudržavne granice - s hrvatske strane od Bregane do Sošica i sa slovenske strane od Mokrica do Šentjerneja - zajednički gospodare jelenom i divljom svinjom već trideset i dvije godine.

U Grandovici na Žumberačkoj gori održan je sastanak Koordinacijskog odbora Lovno-uzgojnog bazena Žumberak - Gorjanci čiji lovci zajednički gospodare jelenom i divljom svinjom već 32 godine pod geslom "Divljač ne poznaje granice". S hrvatske strane su lovačke udruge: "Srna" Samobor, "Vepar žumberački" Budinjak te državno lovište "Žumberačka gora" Samobor, u čijoj je novoizgrađenoj lovačkoj kući sastanak i održan, a sa slovenske strane su lovačka društva: "Kostanjevac na Krki", "Podbočje", "Cerklje na Krki", "Čatež na Savi" i "Mokrice". Svake se četiri godine na čelu Koordinacijskog odbora izmjenjuje hrvatski i slovenski predsjedavajući lovac.

Od samog početka te suradnje održavaju se dva sastanka godišnje i jedan zajednički lov na

divlje svinje u prosincu. Zajedničko gospodarenje dogovoreno prije 32 godine sastoji se u utvrđivanju brojnog stanja te divljači (brojanjem tragova istog

dana u veljači u cijelom bazenu), u praćenju tragova i zapažanju tijekom godine, u zajedničkim iskazima o šteti koju je počinila divljač, u ulaganju u prihranu di-

vljači, kao i u realizaciji odstrje-la. Prije trideset i dvije godine u Lovno-uzgojnom bazenu Žumberak - Gorjanci obitavalo je 50 do 60 grla jelenske divljači, a sadašnje su procjene da u bazenu obitava oko 120 do 130 grla jelenske divljači i oko 250 grla divlje svinje.

Ukupna lovno-produktivna površina u LUB-u za jelena je oko 10 500 ha, a kada bi se uzelo u obzir i površine susjednih lovačkih društava koje nisu članice LUB-a, lovno produktivne površine za jelena iznosile bi oko 15 000 ha. U posljednjih desetak godina zabilježena je i stalna prisutnost medvjeda, u više navrata videna je medvjedica s dva mladunca. Zabilježeno je i nekoliko šteta koje je počinio medvjed: u selu Selce Žumberačko medvjed je usmrtio dvije ovce.

Boris Debogović

Predsjednik domaćina "Žumberačke gore" Samobor Tomo Juratovac, predsjedavajući KOO-a Maks Maršik i predsjednik LD-a "Čatež na Savi" Frenki Klemenčič

Sudionici sastanka na Žumberačkoj gori

PRIPREME ZA 57. GENERALNU SKUPŠTINU CIC-a U DUBROVNIKU

Bioraznolikost mediteranske regije - izazovi i mogućnosti za lovce

57. Generalna skupština CIC-a održati će se u Dubrovniku i Cavtatu od 6. do 9. svibnja 2010., a na njoj se očekuje više od 500 sudionika koji će se upoznati s ljepotama Dubrovnika, ali i s bioraznolikosti mediteranske regije.

Andrea Dečak

Na 56. Generalnoj skupštini CIC-a održanoj od 29. travnja do 2. svibnja 2009. u Parizu, Hrvatskoj je delegaciji svečano uručena zastava Međunarodnog savjeta za lov i zaštitu divljači, čime je i službeno potvrđeno kako će domaćinom sljedeće, 57. Generalne skupštine, biti naša zemlja. Skupština će se održati od 6. do 9. svibnja 2010. u Dubrovniku i Cavtatu pod geslom: Bioraznolikost mediteranske regije - izazovi i mogućnosti za lovce.

Domaćinstvo u Cavtatu: Odmah po potvrđivanju domaćinstva, u Parizu je održan prvi sastanak delegacije Međunarodnog savjeta za lov i zaštitu prirode - CIC-a i hrvatske delegacije na kojem su utanačene osnovne smjernice budućih radnji organizacije Generalne skupštine u Dubrovniku i Cavtatu od 6. do 9. svibnja 2010.

Hrvatski lovački savez pristupio je pri-

najpovoljniji hotel Croatia u Cavtatu. Nakon jednomjesečne elektroničke korespondencije, izaslanstvo CIC-a došlo je u Zagreb i Cavtat, u prvi službeni pregled lokacije održavanja Skupštine. Tijekom trodnevnog boravka dviju CIC-ovih djelatnica (Ildiko Molnar i Judit Fekete) od 16. do 19. lipnja 2009. raspravljeno je o najvažnijim pojedinostima održavanja Skupštine: smještaju sudionika, potrebnim tehničkim karakteristikama kongresne dvorane, uredima, izletima, obrocima za sudionike. Tijekom posjeta dogovorene su i potrebne radnje oglašavanja, odnosno slanja obavijesti članovima CIC-a o predstojećoj Skupštini u Hrvatskoj. A donesena je i odluka o motu Generalne skupštine koji glasi: "Bioraznolikost mediteranske regije: izazovi i mogućnosti za lovce".

Prilika za promociju hrvatskog turizma: Slijedom navedenoga, sljedeći korak HLS-a bila je izrada mape (foldera), pribavljanje promotivnog materijala o Hrvatskoj, te izrada prezentacije s osnovnim i najvažnijim informacijama za sudionike skupa. Rad je predstavljen u sklopu sastanka Vijeća CIC-a u Brüsselu 17. stude-

Sjedište CIC-a u Budimpešti

Sa sastanka CIC-a u njegovu sjedištu u Budimpešti

noga 2009. godine. Na istom je donesena odluka da hrvatska delegacija izradi letak sa informacijama i zanimljivostima o regiji (Dubrovnik - Cavtat), praktičnim informacijama o Hrvatskoj, formama za registraciju i rezervacijskim formama za smještaj. Na sastanku je ujedno utanačeno i sve vezano uz smještaj sudionika, osoblja i predsjednika CIC-a, kao i članova Hrvatske delegacije.

Očekivanih 500 sudionika: Po povratku sa sastanka pristupilo se izradi i prikupljanju tekstova za letak, prijevodu istih, grafičkom i idejnom rješenju loga Skupštine te prijelomu i oblikovanju gotovih tekstova. Nakon što su isti odobreni od strane administrativnog ureda CIC-a, u traženom broju primjeraka dostavljeni su u Budimpeštu, u sjedište CIC-a, kako bi u sklopu njihova Newslettera bili odaslani svim članovima Međunarodnog savjeta. Posjet Budimpešti bio je prigodom i za još jedan sastanak na kojem je raspravljano o aukcijskoj večeri u sklopu Skupštine, o pripremi daljnjih informacijskih materijala, prijedlozima za darove sudionicima, službenom izletu Skupštine te očekivanom broju sudionika. Naime,

Letak za Generalnu skupštinu u Dubrovniku

premnim radnjama vezanim uz Generalnu skupštinu, odnosno preliminarnim razgovorima sa nadležnima u CIC-u. Ujedno su obavljani i pregovori s nekoliko prihvatljivih hotela te je odlučeno da je najpraktičniji i

Amblem Skupštine u Dubrovniku s jarebicom kamenjarkom u letu u obrisu tradicionalnog grba HLS-a

temeljem dosadašnjih iskustava administrativnog ureda i dosadašnjih Generalnih skupština CIC-a, službena je procjena da se u Cavtatu može očekivati između 500 i 600 sudionika. Gotovo je istovjetna i procjena sa "hrvatske strane", a s obzirom na oduševljenost članova CIC-a još pri prvom predstavljanju hrvatskih domaćina u Parizu, te s obzirom da je i sam lokalitet održavanja Skupštine iznimno cijenjen ne samo u našoj državi, već i znatno dalje. Ukoliko se navedena procjena ostvari, Hrvatska će zabilježiti jednu od najposrećenijih Generalnih skupština CIC-a uopće.

Spomenuta brojka potencijalnih sudionika ujedno govori o još mnogim zadacima koje je potrebno obaviti na kvalitetan i profesionalan način, imajući na umu da je predstojeća Skupština ne samo iznimna čast, već i značajna prilika za promociju Hrvatske, Dubrovačke regije, grada Cavtata, ali prije svega promocija hrvatskoga lovstva i hrvatskih lovaca.

Tradicionalni mediteranski lov: Hrvatski lovački savez, svjestan ozbiljnosti preuzetih zadaća, čak niti u predstojeće blagdansko vrijeme ne dopušta previše "mirovanja". Budimpeštanski dogovor već je rezultirao novim ažuriranjem daljnjih radnji od kojih će veliki dio biti usmjeren na izradu kvalitetne brošure u kojoj će se na opširniji način prezentirati zemlja domaćin, Hrvatski lovački savez, bogatstvo naše flore i faune te kulturno i povijesno nasljeđe naše zemlje. Pored brošure, Savezu još predstoje i obveze organiziranja nacionalnog pretkongresnog simpozija na temu "Tradicionalni lov u Mediteranskoj regiji", koji će biti upriličen dan prije službenog početka Generalne skupštine CIC-a, odnosno 5. svibnja 2010. godine.

Drugim riječima, preuzeto domaćinstvo Hrvatskog lovačkog saveza i naše zemlje označava veliku obvezu kako bi se na najbolji mogući način svakom od članova CIC-a, sudionika predstojeće Skupštine prezentirala jedna mala, ali prirodno bogatstvom tako velika i bogata zemlja koja se među rijekama može pohvaliti dugom lovačkom tradicijom, autohtonim vrstama divljači, bogatstvom biljnog i životinjskog svijeta i savjesnim lovcima koji pridonose očuvanju svega navedenog.

Lov na patke na rijeci Kupi

Zajednički lov na divlje patke lovačkih društava iz Slovenije i Hrvatske pokazao je kako je rijeka Kupa granica koja spaja hrvatske i slovenske lovce.

Dugogodišnja suradnja i izuzetno dobri međusobni odnosi lovačkih društava s jedne i druge strane hrvatsko-slovenske granice, odnosno s lijeve i desne obale granične rijeke Kupe, dodatno se u posljednje vrijeme proširuju. Kao jedan od primjera dobrosusjedskih odnosa, kontakata i suradnje može se istaći odnos LD "Adlešiči" i Prilišće. Naime, pored uobičajenih susreta i posjeta na godišnjim skupštinama društava, proteklih se godina organiziraju i zajednički lovovi u lovištima kojima gospodare. Ove godine ta se suradnja dodatno proširila organiziranjem zajedničkog lova na divlje patke na rijeci Kupi koji je održan 5. prosinca

Nakon srdačnih pozdrava i kraćih razgovora lovaca, prijatelja pa i rođaka, uslijedio je dogovor oko organizacije lova. Lovci su se rasporedili, svako na svojoj obali, te se krenulo uzvodno i nizvodno prema mostu gdje je „lov“ i započeo. Uz lovce i pse osiguran je i čamac na Kupi za hvatanje odstrjeljenih pataka.

Fond divljih pataka na rijeci Kupi posljednjih godina vidno se povećao te je temeljem toga i dogovoren zajednički lov. Tijekom lova, na dijelu toka koji je zajednička granica dvaju lovišta, na dužini od oko 5 km, evidentirano je preko 50 kljunova. Rezultat lova nije bio cilj ovog susreta, već prvenstveno za-

Srdačni susret na sredini mosta na Kupi

Na Hrvatskoj strani se našla polovica ulova - dovoljno za zajedničku fotografiju i sjećanje

2009. godine. Mjesto sastanka lovaca ovih dvaju društava dogovoren je na sredini mosta između Prilišća i Žuniča. Ovom događaju, pored 20-ak lovaca s obje strane, pridružio se i **Anton Vrščaj** predsjednik Koordinacije CIC-a za Jugoistočnu i Istočnu Europu, koji je izrazio osobito zadovoljstvo uzornom suradnjom ovih društava i naglasio da dobri odnosi lovaca s obje strane granice niti u kojem trenutku nisu bili upitni.

jedničko druženje i proširenje suradnje. Lovci su svoju vještinu iskazali odstrjelom dvaju kljunova, dovoljno za uspješan završetak susreta, naravno, uz vatru i evociranje na brojne susrete i događaje na Kupi ili uz nju.

Na kraju lova i druženja dogovoreno je da će se ubuduće svake prve subote u prosincu održati zajednički lov na divlje patke te da to bude ugrađeno u godišnje planove aktivnosti susjednih lovačkih društava. M.G.

OTVOREN OBNOVLJENI LOVAČKI MUZEJ HRVATSKOGA LOVAČKOG SAVEZA U ZAGREBU

Priroda koja nas predstavlja na kulturnoj karti Europe

Pojedine vrste stalno izumiru zahvaljujući intervenciji čovjeka u prirodu. U Lovачkom muzeju HLS-a više je od 2000 izložaka, uglavnom divljači, ptica i zvijeri, a često i onih kojih je sve manje ili će, ako bolje ne zaštitimo prirodu, nestati. Nedavno su naše zbirke, zahvaljujući donacijama Marijana Kraljevića - Kinga i Naceka Jurkovića, i ostalih dobrotvora, obogaćene i trofejima sa svih kontinenata koji se rijetko gdje mogu vidjeti. Jedinствена je i izložba prepariranih ptica kojih je čak 170 vrsta, te oko 1000 ptičjih jaja.

Dermopreparati i trofeji jelena običnog

Lovački muzej Hrvatskoga lovačkog saveza ponovo je otvorio svoja vrata 18. prosinca 2009. u 13 sati, nakon gotovo godine dana temeljite obnove. Tako se javnosti ponovo predstavljaju zbirke divljači, životinja, ptica, ptičjih jaja, lovačkog oružja i izložba slika **Vladimira Filakovca**. Na otvaranju je bilo svečano, u lovačkom ugodaju: zvuci lovačkog roga i melodija u izvedbi Prvih hrvatskih rogista Fazan - Brezovica odjekivali su na kraju Uli-

ce Vladimira Nazora 63 gdje je smješten muzej u nekadašnjoj vili Volmunt. Ovdje je Lovачki muzej od davne 1965. godine, a prethodno je bio u Ulici Franje Račkoga 9 u Zagrebu gdje je prvotno bila izložba trofeja koja je u svibnju 1952. godine odlukom Skupštine Lovачkog saveza Hrvatske proširena i preoblikovana u Lovачki muzej, premda je on sve do danas zadržao glavna svojstva lovačkih zbirki, dok se muzejska grada tek prikuplja.

■ **Povijesno otvaranje:** Na ceremoniji otvaranja je **Đuro Dečak**, predsjednik Hrvatskoga lovačkog saveza, rekao kako je izuzetno sretan što, nakon 45 godina, svečano predajemo u ruke lovačkog članstva i svekolikoj javnosti renovirani postav Lovачkog muzeja HLS-a. On se zahvalio svima koji su pridonijeli ovom poslu i radili na uređenju muzeja kao i onima koji su tijekom njegove dugovječnosti donirali izložke i novce za kupovinu zgrade muzeja. Predsjednik Dečak je

podsetio na zasluge prethodnika koji su kupili zgrade u Zagrebu u Nazorovoj ulici br. 61 i 63 u kojoj se smjestio Lovачki dom i Lovачki muzej. Da bi prikazao tadašnji trud pročitao je izvorne podatke iz sačuvanog stenografskog zapisnika iz veljače 1965. godine sa sjednice Glavne skupštine Lovачkog saveza Hrvatske, kada su naši prethodnici, predvođeni predsjednikom **Karlom Mrzovićem - Gašparom** donijeli odluku da se otvori Lovачki muzej uz pomoć sredstava koje su prikupi-

Dr. sc. Radovan Fuks, ministar znanosti, obrazovanja i športa: Hrvatsko lovstvo i hrvatska država zaslužuju ovako lijepo uređeni prostor kojeg možemo pokazivati svima iz zemlje i inozemstva

Ministar Radovan Fuks i predsjednik Đuro Dečak: Prvi posjetitelji novootvorenog muzeja

Graciano Prekalj, Ivica Halapir, Jasenka Markota, Jadranka Leban i Mladen Balić

Ivica Francetić, načelnik sektora lovne inspekcije sa suradnicima i prijateljima

li od tadašnjih kotarskih saveza. Tada je svečano otvaranje Lovačkog muzeja na ovoj istoj adresi bilo 26. veljače 1965. godine u 17 sati.

■ Prikupljanje novca za muzej: Dečak je citirao: "Predsjednik Lovačkog saveza Hrvatske **Karlo Mrazović** iznio je podatke o tome koliko se sredstava skupilo u Fondu za gradnju Lovačkog doma. U taj fond ušli su prihodi od prodaje mrtve i žive divljači pri lovačkim savezima što iznosi 28 501 164 din, zatim od dokinutog koeficijenta (2 % kod izvoza žive i 10 % izvoza mrtve divljači) što iznosi 98 776 960 din. Na taj način je skupljeno ukupno 127 178 124 din. Osim toga, tu su i prilozi članarina i članova lovačkih društava koji nisu vršili ulov žive divljači, što iznosi daljnjih 23 641 228 din. Ukupno je skupljeno u Fond za gradnju doma 150 819 352 din. Kada se tome dodaju i ostvarena sredstva od prodaje imovine Banića koji je izvršio pronevjeru u Savezu u

Mladen Mišanić, voditelj Lovačkog muzeja postavlja izložke s Ninom Frančeskijem, Nevenom Bradašem, Igorom Kovačem, Vlatkom Kirinom te Đurđom i Borisom Debogović

iznosu od 6 269 258 din, sredstva od kamata ostvarenih kod Narodne banke na obrtna sredstva, što je poduzeće „Lovac“ platilo, od prodaje lovišta „Kunjevac“ te od prodaje sanitarnih uređaja iz zgrade u Nazorovoj 63 i drugi

razni prihodi od 20 114 900 din., sveukupno u fondu za gradnju doma skupljeno je 177 203 600 din, za adaptaciju Lovačkog muzeja Skupština Grada Zagreba dodijelila je 20 000 000 din“.

Znatno veće uloge, prema po-

datcima Mrazovića, dali su oni savezi koji su se bavili izvozom živih zečeva. Skupljenim prinosom od lovačkih društava koji je iznosio 150 819 352 din nije se moglo prići gradnji doma prijašnjih godina, jer bi zidanje i oprema doma, ukoliko se želio posjedovati lovački muzej, stajalo znatno više pa je odlučeno da se, ako se ne želi prići izgradnji doma, mogu kupiti pogodne zgrade. Takve je zgrade Lovački savez Hrvatske kupio u Nazorovoj ulici br. 61 i 63. U jednoj od zgrada smješten je lovačkim dom, a u drugoj Lovački muzej.

■ Ponosni s nasljedem: Predsjednik Dečak je posebno naglasio kako je Lovački muzej dio hrvatske kulturne tradicije. Muzej se, kaže on, zahvaljujući društveno-političkim organizacijama i državi stavio u funkciju lovstva, odnosno edukacije lovaca i građana. Bilo je i vrijeme da se obnovi nakon toliko godina jer je bio dotrajaao od zuba vremena. Za razliku od ranijeg uređenja

Josip Lukaček, Stjepan Darabuš, Ivan Kutnjak, Slavko Labaš i Petar Silić

Mr. Marinko Šebečić, mr. Josip Malnar, prof. Mate Radić, Dubravka Golež, Siniša Stulić i Ljubomir Grgec

Branko Mikša, predsjednik Nadzornog odbora „Agrokora“ s Robertom Laginjom i Filipom Šabićem

Davor Zec, načelnik Sektora lovstva u Upravi za lovstvo sa suradnicima

muzeja izlošci su postavljeni prema nacrtu zgrade, a nije zgrada preuređivana prema njima pa ona više nije „bunkerskog tipa“ i puna je svjetla što je daleko ljepše i ugodnije za posjetitelje. Predsjednik Dečak je rekao kako je za ovaj posao, uz investicijsko održavanje u posljednjih nekoliko godina, HLS potrošio 4 877 822 kuna, a za nabavku opreme 1 796 886,63 kn, a do sada je, samo u Fondu za razvoj lovstva prikupljeno dodatnih 4 980 000 kn! - To govorim rekao je on - kako bih naglasio kako sve to ne bismo mogli financirati samo iz članarine lovaca već i zahvaljujući ovlastima koje smo dobili od Republike Hrvatske, prije svega od Uprave za lovstvo Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva koja je u HLS-u prepoznala kvalitetnog partnera za razvoj lovstva. Sva sredstva koja dobivamo od lovačkih iskaznica za domaće i strane lovce usmjeravamo u razvoj lovstva te naše nastupe na sajmovima kao što je, primjerice, Među-

Medvjed, vuk i ris, ponos Hrvatske

narodni sajam lova u Dortmundu gdje ćemo nastupiti kao zemlja partner, a bit ćemo i domaćin Generalne skupštine CIC-a u Dubrovniku. Predsjednik Dečak se zahvalio Robertu Laginji koji je na čelu Uprave za lovstvo i koja,

kao partner HLS-u ne pravi razlike, kada je struka u pitanju u pogledu prijedloga zakonodavnih akata u tome da li prijedlozi dolaze od HLS-a ili od njihove stručne službe. On se zahvalio i zastupnicima u Hrvatskom saboru

koji su prepoznali problematiku lova i koji su zakonskim rješenjima omogućili da hrvatsko lovstvo uhvati korak sa standardima koji vladaju u susjednim europskim zemljama tako da se, bez pretjerivanja, može reći kako je hrvatsko lovstvo spremno da već sutra uđe u veliku zajednicu naroda Europske unije.

Zahvala donatorima: Dečak se posebno zahvalio donatorima inozemnih trofeja sa svih kontinenta **Marijanu Kraljeviću Kingu** i **Damiru Jurkoviću**, sinu pok. **Naceka Jurkovića**, a zahvalnice im je, u ime HLS-a, uručio **Vladimir Cvetko**, dopredsjednik HLS-a. Na kraju se predsjednik Dečak svima zahvalio na suradnji tijekom protekle godine sa željama da u 2010. imaju dobro zdravlje, obiteljsku sreću, profesionalni uspjeh i da uživaju u lovu.

Prepoznali dobrog partnera: **Robert Laginja**, ravnatelj Uprave za lovstvo, podsjetio je kako su on i predsjednik Dečak prije

Mr. sc. Ivica Bošković, dipl. ing. Dražen Degmenčić, dr. vet. med. Krunoslav Pintur, prof. dr. Zdravko Janicki i doc. dr. Tihomir Florijančić

Pavao Grom, Branko Marušić i Marijan Tomurad

Vladimir Cvetko, dopredsjednik HLS-a uručio je zahvalnice donatorima Marijanu Kraljeviću Kingu i Damiru Jurkoviću

Mirko Bošnjak, predsjednik LS-a Vukovarsko-srijemske županije s tamburašima je uspješno dizao raspoloženje gostiju

10 godina, gotovo u isto doba, došli na dužnosti u lovstvu. - Skupa smo krenuli i puno smo napravili, trudili smo se, prepoznali smo dobrog partnera u HLS-u, dali smo mu javne ovlasti, omogućili zakonom i provedbenim propisima puno dobrih stvari u lovstvu koje smo pokrenuli i mislim da to oni koji su dobronamjerni prepoznaju - rekao je Laginja. On je podsjetio kako smo i sami svjedoci u kakvom je stanju bio Lovački muzej kojeg je nužno bilo obnoviti i sačuvati kako bismo i našoj djeci omogućili da vide kako se u lovstvu nekad radilo i kakva je divljač obitavala, jer ovdje vide veliku raznovrsnost našeg biljnog i životinjskog svijeta kojeg se rijetko gdje može naći na jednom mjestu. Možda će netko reći da je sva ta divljač mogla negdje u prirodi još živjeti, ali zaboravljaju da je i lov dio prirodnog reproduktivnog ciklusa koji se uvijek događao u prirodi i koji pridonosi prirodnoj ravnoteži kad je ona poremećena - rekao je na kraju Robert Laginja.

Marijan Kraljević - King s doniranom zbirkom

■ **Znanost u lovstvu:** Ministar znanosti, obrazovanja i športa dr. sc. **Radovan Fuks** izrazio je zadovoljstvo što ima čast otvoriti novouređene zbirke u Lovačkom muzeju naglasivši kako hrvatsko lovstvo i hrvatska drža-

va zaslužuju ovakav lijepo uređeni prostor kojeg možemo pokazivati ne samo našim posjetiteljima već i gostima iz inozemstva kako bi vidjeli našu dugu tradiciju lovstva. Ministar je čestitao predsjedniku Dečaku, Izvršnom

odboru HLS-a i svim lovcima jer je doprinos svih njih što danas otvaramo novouređeni muzej, čestitao je i ravnatelju Uprave za lovstvo **Robertu Laginji** i resornom ministarstvu na svemu što je u posljednjih 10 godina u lovstvu postignuto, posebno na tome što su zakonom uređena čitava područja koja su dosad bila gotovo stihijski organizirana. On je napomenuo kako zajedno moramo utvrditi programe koje znanost u hrvatskom lovstvu može riješiti te da ih i financijski zajednički podupiremo kako bismo i u tom dijelu postali prepoznatljivi u Europskoj uniji i u svijetu budući da su istraživanja divljih životinja i zaštite prirode prioritet, a već postoji i čitav niz europskih projekata u kojima su, nažalost, naši stručnjaci slabo zastupljeni. Zaželjevši svima sve najljepše u 2010. godini, ministar Fuks je proglasio Lovački muzej otvorenim.

*Marijan Lekić
Snimili: Boris Debogović i
Marijan Lekić*

Odobreno zajma za unapređenje lovstva za 1 883 000 kn

Na temelju natječaja za unapređenje lovstva HLS je svojim članicama odobrio čak 16 zajmova od gotovo dva milijuna kuna, a do sada se, računajući i odobrena sredstva u Fondu HLS-a za unapređenje lovstva skupilo približno pet milijuna kuna. Uskoro su ispiti za lovno-kinološke suce i primanje HLS-a u Svjetsku kinološku organizaciju - FCI.

U Zagrebu je 18. prosinca održana 21. sjednica Izvršnog odbora Skupštine Hrvatskog lovačkog saveza na kojoj je usvojen prijedlog rebalansa Financijskog plana HLS-a za 2009. godinu, donesene su odluke o privremenom financiranju i predujmu članarine za 2010. godinu, o popisu imovine i obveza te o zajmovima za unapređenje lovstva. Također je usvojeno izvješće o provedbi lovne kinologije, izmijenjen je i dopunjen Pravilnik o unutarnjem ustroju Stručne službe HLS-a te je imenovano Povjerenstvo za odabir ponude, na osnovu raspisanog natječaja, za poslove glavnog urednika i novinara „Lovačkog vjesnika“, a potvrđeno je izvješće Povjerenstva za dodjelu lovačkih odlikovanja.

Članske obveze: Izvršni odbor je odlučio da se akontacija članarine za ovu godinu ne povećava već da i ove godine bude 200 kn po lovcu, a članarina pripravnika kao i dosada 2000 kn s rokom uplate do 28. veljače.

Dodijeljeni zajmovi: Na osnovu izvješća Povjerenstva za razvoj lovstva koje je podnio **Mirko Bošnjak** o zahtjevima za dodjelu zajma iz Fonda za unapređenje lovstva, a na osnovu raspisanog natječaja, nakon rasprave odlučeno je da se sredstva dodijele sljedećima: „Finag“ Garešnica, za objekt za konfekcioniranje mesa 300 000 kn, LU „Fazan“ Ivankovo, za završetak lovačke kuće, 150 000 kn, LD „Sršnjak“ Ludbreg, za gradnju strjeljane i stroja za izbacivanje letelih meta, 45 000 kn, OPG „Blazević“ Slavonski Brod, za proširenje kaveznog uzgoja zeca, 100 000 kn, LU „Vepar“ Slatina, za gradnju lovačke kuće 200 000

Slika: Marjan Lekić

Sa sjednice Povjerenstva za razvoj lovstva koje je predložilo dodjelu zajmova iz Fonda za unapređenje lovstva

kn, LU „Bilo“ Velika Pisanica, za gradnju objekta za rashlađivanje i rasijecanje mesa divljači, 80 000 kn, LU „Zec“ Zagvozd, za dovršetak gradnje lovačkog doma, 150 000 kn, LD „Jelenski jarak“ Vrbovsko, za građevinske radove na lovačkoj kući, 95 903 kn, LU „Fazan“ Gradište, 100 000 kn, LD „Fazan“ Bjelovar, za dovršenje volijere i lovačkog doma

80 000 kn, LS Koprivničko-križevačke županije, za kupnju poslovnog prostora za Lovni ured Đurđevac, 70 000 kn, LD „Kuna“ Oroslavje, za gradnju lovačke kuće 50 000 kn, LS Požeško-slavonske županije, za obnovu zgrade Saveza 250 000 kn, OPG Marko Puškarić Petrinja, za proširenje uzgoja zeca, 60 000 kn, te LU „Gradina“ Udbina za za-

vršetak gradnje lovačkog doma 150 000 kn. Ukupno je, kao zajam odobreno 1 883 000 kn.

Urednije vraćanje zajmova: U raspravi je rečeno, budući da su ukupna sredstva Fonda za unapređenje lovstva već oko 5 milijuna kn da se treba disciplinirati njihovo vraćanje, ali i razmisliti o zaštiti vrijednosti sredstava, barem do iznosa inflacije. U nastavku se raspravljalo o tome treba li i dalje podržavati zajmove za izgradnju hladnjača za meso divljači budući da je sagrađeno previše kapaciteta te da se izmjeni pravilnik kako bi se više investiralo u unapređenje lovstva tj. uzgoj divljači.

Uskoro ispiti za lovno-kinološke suce: Pozitivno su ocijenjeni poslovi oko provedbe zakonskih ovlasti o lovnoj kinologiji. Još trebaju svi županijski lovački savezi dostaviti prijavnice za kandidate za polaganje ispita za lovno-kinološkog suca koje će

Izvršni odbor HLS-a: Radno predsjedništvo

Mr. Marinko Šebečić, dipl. vet., imenovan je stručnim suradnikom HLS-a za lovnu kinologiju

organizirati HLS u suradnji s Veterinarskim fakultetom, a napravljen je i program za izobrazbu prema kojemu bi se stjecalo zvanje lovno-kinološki sudac. Također je sačinjen prijedlog Pravilnika o lovno-kinološkim priredbama, a u tijeku su pregovori za primanje HLS-a u Međunarodnu kinološku organizaciju - FCI. Za lovnu kinologiju kao vanjski stručni suradnik angažiran je mr. veterine **Marinko Šebečić** iz Jastrebarskog koji se lov-

Sa sjednice IO HLS-a

nom kinologijom bavi već 20 godina.

Iskaznice samo na ime: U vezi provođenja javnih ovlasti i izdavanja lovačkih iskaznica za domaće i strane lovce, a prema uputama nadležnih organa, pojašnjeno je kako će se za ove poslove po županijskim lovačkim savezima temeljem ugovora angažirati osobe koje će to u ime i za račun HLS-a raditi te je još jednom naglašeno kako se sve iskaznice

izdaju na ime osobe koja koristi iskaznicu.

Iz LS Virovitičko-podravske i Ličko-senjske županije ponovo je upozoreno kako je vidljiv nagli pad dolaska lovnih turista, osobito stranaca, posebno zbog nemogućnosti lova prepelica vablicama pa da bi trebalo ispitati mogućnost da se takvo vabljenje legalizira kako je to u nekim europskim zemljama kao dio lovne tradicije.

Odlučeno je da se raspiše na-

tječaj za najam zgrade HLS-a u Nazorovoj 62 u kojoj je dosad bilo državno ministarstvo koje se iseljava na drugu lokaciju. Također je rečeno kako je u tijeku izrada programa za obrazovanje osoba koje će se obrazovati za pregledavače ispravnosti divljačine. Predloženo je da se sljedeća središnja proslava Dana sv. Huberta održi u Požegi s misom u katedrali te da domaćin bude LS Požeško-slavonske županije.

Marijan Lekić

ISPRAVAK

Pse u lovu trebaju ocjenjivati lovci (2)

HKS je dobio 42 000 kn

Hrvatski kinološki savez uputio nam je ispravak podatka u članku „Pse u lovu trebaju ocjenjivati lovci“, LV 10/2009., gdje se navodi da je HKS godišnje dobivao od nadležnog ministarstava i HLS-a oko 400 do 500 tisuća kn te da za lovce koji dolaze na IPO utakmice na osnovu toga nije trebalo naplaćivati članstvo u HKS-u, a niti lovačku iskaznicu. HKS navodi kako je od uvođenja Pravilnika o pasminama, broju i načinu korištenja lovačkih pasa (2. VI 2006.) pa do danas od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva dobio 42 000 kn, a ništa od HLS-a.

Na temelju članka 27. Statuta Hrvatskog lovačkog saveza, te ovlasti koju je dobio Odlukom Skupštine od 27. ožujka 2009. godine, Izvršni odbor na svojoj sjednici, održanoj 18. prosinca 2008. godine donio je

Odluku o akontaciji članarine za 2010. godinu

I

a) Članarina lovaca	200 kn
b) Članarina lovačkih pripravnika	2000 kn
c) Upisnina	
upisnina se plaća pri prvom i ponovnom učlanjenju u HLS:	
- za lovce koji su položili lovački ispit u HLS-u	200 kn
- za lovce koji su položili lovački ispit izvan HLS-a	1000 kn
d) Članarina drugih pravnih osoba:	
- članica lovačkih saveza županija koji gospodare lovištima	
do 3000 ha	900 kn
preko 3000 ha	1800 kn
- članica LSŽ bez lovišta	900 kn

Rok za uplatu članarine utvrđuje se do 28. veljače 2010. godine.

II

Članarina i upisnina uplaćuju se putem županijskih lovačkih saveza na račun Hrvatskog lovačkog saveza, broj 2340009-1100010145 ili 2402006-1100501497

III

Ukoliko se članarina ne uplati do utvrđenog roka, primjenjuje se članak 11. i 12. Statuta Hrvatskog lovačkog saveza.

OBRAZLOŽENJE

Odluka o akontaciji članarine biti će na snazi do donošenja odluke o članarini za 2010. godinu sukladno članku 22. Statuta Hrvatskog lovačkog saveza.

Zagreb, 18. 12. 2009.

Hrvatski lovački savez
Predsjednik **Đuro Dečak** v.r.

ODRŽANI ISPITI ZA PREDAVAČE I ISPITIVAČE HLS-a

Licence dobilo novih 26 ispitivača i predavača

Hrvatski lovački savez kadrovski je ojačao za 26 novih ispitivača i predavača za lovce, lovučuvare i ocjenjivače trofeja. Toliko ih je došlo u Zagreb na izobrazbu iz cijele Hrvatske, a na prijedlog županijskih lovačkih saveza. Oni su u Zagrebu ispit položili

Miroslav Kotarac, predsjednik Povjerenstva za izobrazbu kadrova u lovstvu na početku ispita objasnio je postupak polaganja

pred ispitnim povjerenstvom HLS-a kojeg su činili: **Miro Kotarac, Josip Malnar, Ivica Budor, Zorica Sagner-Bajgot, Antun Rap, Marinko Šebečić i Anton Fučak.**

Također je održana i sjednica Povjerenstva HLS-a za izobrazbu kadrova u lovstvu. Prema riječima predsjednika ovoga povjerenstva **Miroslava Kotarca** u tijeku je izrada novog pravilnika o izobrazbi kadrova u lovstvu kao i nove, suvremenije ispitne literature.

Sa sjednice Povjerenstva HLS-a za izobrazbu kadrova u lovstvu

Kandidati prije početka ispita

NOVI OCJENJIVAČI TROFEJA U LOVAČKOM SAVEZU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Milan Čelap, dipl. ing. šum., doajen naše lovne trofejstike

Stasala nova generacija ocjenjivača trofeja

U Lovачkom savezu Sisačko-moslavačke županije doajen naše lovne trofejstike **Milan Čelap**, dipl. ing. šum., prenio je svoje znanje i iskustvo na mladu generaciju lovaca na seminaru HLS-a za ocjenjivače trofeja divljači. Kao voditelj seminaru izjavio je da je vrlo zadovoljan što je stasala nova generacija ocjenjivača trofeja koja je dobro proučila znanja koja su starije generacije godinama stjecale. Tako je diplomu dobilo devet novih ocjenjivača trofeja divljači nakon 14 sati predavanja i 46 sati praktičnog dijela nastave.

Ispitno povjerenstvo HLS-a činili su **Ivica Budor, Mirko Bilman i Milan Čelap.** Seminar su

Milan Čelap sa članovima Povjerenstva i novim ocjenjivačima trofeja divljači

pohadali mladi lovci iz pet lovačkih udruga koji su proširili svoja

znanja iz trofejstike i to jelena običnog i lopatara, srnjaka, ve-

pra, muflona, divokoze, medvjeda i divlje mačke.

Predsjednik Ispitnog povjerenstva **Ivica Budor** pohvalio je kandidate jer su pokazali zavidno znanje. Na kraju ispita, u ime svih lovaca koji su položili ispit, **Ivica Pučko**, tajnik LS-a Sisačko-moslavačke županije, koji je i sam bio jedan od kandidata, zahvalio se Povjerenstvu, a posebice **Milanu Čelapu** na prenesenom znanju, trudu i strpljenju tijekom nastave. Ispit su položili: **Antun Bugarin, Velizar Milovanović, Darko Pavlak, Zoran Plander, Ivica Pučko, Marjan Santo, Mario Tomac, Milan Trdina i Stjepan Zeman.**

Marica Vujičić

LU "GACKA" OTOČAC

U novogodišnjem lovu novo krštenje

Kao rijetko kada prije uspješan je bio ovoga puta tradicionalan novogodišnji lov članova lovačke udruge "Gacka" iz Otočca. U lovištu Um odstrijelili su prvoga dana četiri

i tri gosta iz Benkovca, dva iz Senja i jedan iz Kosinja.

Josip Cvitković

Odavanje počasti divljači

divlje svinje, a drugoga još tri. Čak tri divlje svinje prvoga dana odstrijelio je Mario Štefanac, inače predsjednik Nadzornoga odbora "Gacke" i voditelj strjeljačke sekcije, a posebno je bio zanimljiv slučaj lovca **Branka Burića Seksija**. On se po prvi put u svome 2-godišnjem lovačkom stažu okitio lovačkim trofejem pa je po starim dobrim lovačkim navadama morao proći lovačko krštenje i nakon tradicionalnoga suđenja biti kažnjen batinanjem i kompletom pića za svih 30-ak sudionika lova. Lov je vodio zamjenik lovnika **Damir Biondić**, a među sudionicima bila su

Lovačko krštenje Branka Burića

JUBILEJI

Petar Babić proslavio 80. rođendan

Tajnik LU-a „Fazan“ Petrinja javio nam je kako je njihov dugogodišnji član i lovac s najdužim lovačkim stažom Petar Babić proslavio 80. rođendan u krugu svoje obitelji i prijatelja. Želimo mu još puno sretnih godina uživanja u prirodi, lovu i druženju s kolegama lovcima!

E22
MPC 2844,53kn

E12
MPC 1976,07kn

DODATAK ZA PASIRANJE
MPC 766,23kn

DODATNA OPREMA

PROFESIONALNE MESOREZNICE

10 GODINA
ZALEDNO
S VAMA
HVALA NA
POVJERENJU
1999-2009

e-mail: agroopskrba-matej@zg.t-com.hr

Veleprodaja: Maksimirska 68, ZAGREB,
Tel. 01 23 08 261,

Tel.Fax. 01 23 15 630, 098 202 988

Maloprodaja: Maksimirska 60, ZAGREB,
Tel. 01 23 31 521, 098 216 118

LD „KUNA“ KLENOVNIK

Posvetili kip sv. Huberta

Na prigodnoj svečanosti, u lijepo uređenom lovačkom domu LD-a „Kuna“ Klenovnik, posvećen je kip sv. Huberta, zaštitnika lovaca. Na molbu lovaca kip je posvetio župnik župe Klenovnik Jo-

vozakupnika. Uz redovnu brigu za lovište, lovci su, uz pomoć sponzora, uredili rashladnu komoru i prostor za obradu odstrijeljene krupne divljači, zatim manji ribnjak uz lovački dom i bok-

sip Jagarčec, uz nazočnost članova Društva, te mnogobrojnih gostiju, među kojima je bio i **Ivan Kutnjak**, predsjednik Lovачkog saveza Varaždinske županije.

Ovo malo društvo u posljednje vrijeme postiže vrlo dobre rezultate u svim djelatnostima lo-

seve za pse. Značajna sredstva uložena su i u kupnju zemljišta uz lovački dom, gdje se mogu razvijati i druge prateće djelatnosti koje su u interesu društva odnosno lovaca i divljači za koju skrbe.

Slavko Labaš

LD „JELEN“ RUŠANI

Ni kiša nas nije spriječila u lovu

LD „Jelen“ Rušani održalo je božićni lov. Premda je padala kiša, to nije spriječilo grupu od 30-ak lovaca i nekolicine gostiju da

a ponajprije srne, kako u gracioznom trku izmiču kroz šumu.

U lovačkoj kućici kuhari su spremili lovački paprikaš za okri-

živaju ponajprije u dobrom društvu, prirodi, a zatim i lovu. Ulovilo se nešto fazana i zeca, a bilo je lijepo promatrati ostalu divljač,

jepu umornim lovcima, a poslije je bilo smijeha jer smo krstili tri mlada lovca.

Luka Špoljarić

TURKALJ COMPANY
OSIJEK, M. Divalta 127
TVRTKA ZA PROMET ORUŽJA, STRELJIVA I OPREME ZA ŠPORT-LOV-RIBOLOV
Tel. ++385 (0)31/502 222, Tel./fax: ++385 (0)31/500 222
e-mail: turkalj.company@os.t-com.hr

Čestit Božić i sretna Nova 2010.

NOVO U PONUDI

boče C6

torbe

sudački metar B-58

kompas bodova

sudački metar B-62

60 godina Swarovski optik!

AKCIJA! 1,5-6x42

SWAROVSKI OPTIK

FJÄLL RÄVEN Fjäll Räven odjeća G-1000

vodonepropusna i brzosušeca

zaštita protiv vjetra

čvrstoća materijala

UV-zaštita

zaštita protiv komaraca

PONUDA DONJEG RUBLJA I ČARAPA

Donje rublje pogodno za lovce, ribiče, skijaše i ostale rekreativce koji dugo borave u prirodi pri niskim temperaturama

termo ISWED THE EVOLUTION OF COMFORT

1. polipropilen uz tijelo, ultralak i nealergijski materijal koji pruža otpor pri pranju na visokim temperaturama
2. vanjski sloj pamuk
3. znoj se prenosi od tijela prema vanjskom sloju
4. pamuk upija znoj

LD „TETRIJEB“ ČABAR I „MIRNA“ BUZET

Zbratimili se primorski i istarski lovci

Dugogodišnje druženje i suradnja lovačkih društava, „Tetrijeba“ iz Čabra i „Mirne“ iz Buzeta traje već punih trideset godina, a sada je prerasla i u bratimljenje: potpisana je Povelja o bratimljenju 20. studenoga u lovačkoj kući „Runci“ smještenoj u lo-

“Mirna” i **Miroslav Turk** iz LD-a „Tetrijeb“ Čabar. Tom prigodom je **Ivan Totman** proglašen počasnim članom LD-a „Tetrijeb“ iz Čabra zbog zasluge u razvoju lovstva i zbog promicanja suradnje lovaca dvaju lovačkih društava. Na susretu je posebno istaknuta

Pred potpisivanje Povelje o bratimljenju

vištu „Crna Gora“, a potpisali su je **Antun Arh**, predsjednik LD-a „Tetrijeb“ Čabar i **Branko Golojka**, predsjednik LD-a „Mirna“ Buzet. Svečanom potpisivanju bio je nazočan i dopredsjednik HLS-a i predsjednik LS-a Primor-

želja da se suradnja proširi na veći broj članica na razini lovačkih saveza Istarske županije i Primorsko-goranske županije, sukladno sporazumu koji je potpisan 2000. god. između dva saveza.

Ovakvo povezivanje lovaca re-

Uručivanju dokumenta I. Totmanu o proglašenju počasnog člana LD-a „Tetrijeb“ Čabar

ske-goranske županije **Josip Malnar**, te **Ivan Totman** iz LD-a „Mirna“ Buzet, **Siniša Arh**, tajnik LD-a „Tetrijeb“ Čabar, **Radovan Nežić**, tajnik LD-a „Mirna“ Buzet, **Siniša Žulić**, dogradonačelnik Grada Buzeta, **Duško Kvaternik**, dogradonačelnik Grada Čabra, te lovci iz obaju društava.

Inicijatori potpisivanja Povelje bili su **Ivan Totman** iz LD-a

zultat je dugogodišnje prijateljske suradnje Istrijana i Čabrana (Grad Buzet i Grad Pula su bratski gradovi Grada Čabra). Također je naglašeno da će bratimljenje potaknuti razmjenu iskustava na svim područjima lovstva, a koja u konačnici mora doprinijeti razvoju lovstva na ovim područjima, što nam je svima cilj.

Ante Šoić

VUKOVARSKO-SRIJEMSKA ŽUPANIJA

Lovkinje odale počast na Vukovarskom groblju

LU “Dama Dama“ u Vukovarsko-srijemskoj županiji za Dan sv. Huberta odala je počast tragično preminulim lovcima braniteljima.

U sklopu lova, koji je održan kod domaćina, obitelji Lešić, točnije na Otvorenom državnom lovištu Desičevo XVI/20, a koje se nalazi u Posavskim Podgajcima,

predstavnice ove udruge na Vukovarskom groblju položile su vijenac i poklonile se žrtvama Domovinskog rata.

Domaćin, uz obitelj **Lešić**, bio je i predsjednik županijskog lovačkog saveza **Mirko Bošnjak**, te predsjednik HLS-a **Đuro Dečak**.

Anita Bračun

Polaganje vijenaca tragično preminulim lovcima braniteljima

VELIKI SKUP LOVACA U CRNOM LUGU

Provođenje plana gospodarenja i odstrjela medvjeda

U Upravi Nacionalnog parka Risnjak, a u organizaciji Lovskog saveza Primorsko-goranske županije, održano je predavanje, odnosno tumačenje propisa vezanih uz provedbu lovnogospodarskih osnova za sve članice Lovskog saveza PGŽ-a, a posebno za stručne osobe koje ih provode. Koliko je ovakav oblik dodatnog informiranja i obrazovanja potreban govori i prisutnost svih lovoovlaštenika sa područja županije na skupu.

Na skupu je **Robert Laginja**, dipl. ing. šum. i ravnatelj Uprave za lovstvo RH protumačio izmjene Zakona o lovstvu, govo-

rio o aktivnostima koje ova Uprava provodi vezano uz lovstvo, dok je **Davor Zec**, dipl. ing. šum. i načelnik Uprave za lovstvo objašnjavao ostale propise. On je prezentirao osnovne značajke LGO-a s točnim naputcima vezanim uz provedbu. Nakon izlaganja dati su i odgovori na mnoga pitanja.

Uz osnovnu temu provedbe LGO-a, bilo je rasprave i oko odstrjela smeđeg medvjeda gdje je Laginja ukazao na poteškoće oko ostvarivanja odstrjela, te upozorio lovoovlaštenike da dobivena odobrenja za odstrjelom svakako realiziraju.

Josip Malnar

LD „FAZAN“ VRAPČE IZ ZAGREBA

Otvorili lov bez lova

Lovačko društvo „Fazan“ Vrapče iz Zagreba obilježilo je nedavno početak lovne sezone okupljanjem u prostorijama Društva u Gornjem Vrapču, a ne lovom kako je to uobičajeno jer praktički nemaju gdje loviti. Ali su zato bili dobri domaćini, što se osobito sviđjelo predsjedniku LD-a „Vepar“ Josipdol **Vinku Pavliću** koji je predložio da se društva po-

„Kuna“ Jablanovec, LU-a „Jelen“ Budinščina, „Fazan“ Šestine, „Sljeme“ Gračani, „Prigorje“ Markuševačka Trnava, Branko Radić, predsjednik LS-a Grada Zagreba i drugi.

Ovo Društvo koje ima 39 članova osnovano je 1937. godine, a trenutno djelovanja i rad usredotočuje na području Parka prirode Medvednica. Kako ističe

Dogovor o sljedećem „lovu“

Lovci i gosti ispred lovačkog doma

Članice KUD-a „Vrapčanke“ zaplesale s lovcima

bratime i svi dođu u lov u Josipdol. Kao gosti bili su još i predstavnici LU-a „Sokol“ Perjasica,

Darko Jelić, predsjednik Društva, jedan od temelja djelovanja je briga oko divljači na Medved-

nici, osobito oko zimske prehrane kao i briga o ostalim životinjama te očuvanje njihova staništa na području Medvednice.

„Tijekom godine članovi Društva iznijeli su u lovište oko 6 tona kukuruza u klipu te oko 3 tisuće kilograma jabuka“, istaknuo je **Jelić**. Osim brige oko prehrane, LD „Fazan“ vodi brigu i o smanjenju broja štetočina koje ugrožavaju mladunčad, iznosi sol u lovište te redovno sudjeluju u akcijama čišćenja šume. Jedna od takvih akcija provedena je nedavno na Dan planete Zemlje kada je odvezen globalni otpad s područja Parka prirode Medvednica.

Ovo tradicionalno druženje okupilo je ne samo članove ovog lovačkog društva nego i mnoge

Tajnik društva **Franjo Kruhonja** gostu iz Šibenika **Josi Juriću** pokazao je imponantnu zbirku starog oružja

druge značajne pripadnike zajednice u kojem društvo djeluje. Tako su se pozivu odazvali i članovi LD-a „Vepar“ Josipdol, pripadnici MUP-a Črnomerec te folklorni ansambl „Vrapčanke“ koji je svojim nastupom razveselio i zabavio lovce.

Andrej Arnerić

DRUŽENJE I LOV U HLD-u „JELEN“ LIPIK

Lov s Darkom Kraljem, svjetskim olimpijskim šampionom

Prijatelji i lovci našeg paraolimpijskog svjetskog prvaka u bacanju kugle **Darka Kralja** (39) organizirali su zajednički lov u lovištu HLD-a "Jelen" Lipik. Darko Kralj je invalid Domovinskog rata koji je, unatoč protezama, osvojio zlatnu medalju u bacanju kugle na Paraolimpijskim igrama u Pekingu. I ne samo to: on je pet puta srušio olimpijski svjetski rekord pa očekuje da će ući i u Guinnessovu knjigu rekorda. Predsjednik HLD-a "Jelen" Lipik **Aleksandar Terer** pozdravio je lovce koji su došli u lov da bi uživali u lovu na obroncima Papuka, ali se i družili s olimpijskim svjetskim prvakom Kraljem. Lovci su Darku poklonili prigodni dar, ručni sat, kojeg mu je uručio **Ivan Čorić**.

Darko Kralj je u Pekingu postigao novi svjetski rekord u bacanju kugle s rezultatom od 14,43 m tako da je u pet od šest hitaca prebacio dosadašnji svjetski rekord. Dana 16. srpnja 1991.

teško je ranjen i ostao je bez lijeve natkoljenice. Izvršno se oporavio, na nagovor **Josipa Svilara** počinje se baviti atletikom kao član bjelovarskoga "Sokola", a za tu priliku osječka tvrtka "Otos" izradila mu je specijalnu protezu. I u lovu se vrlo dobro kreće, što smo se i sami uvjerali, pa služi za primjer drugima kako volja i uporan rad čine čuda. Veliku potporu dali su mu trener **Ivan Ivančić**, te tadašnja ministrica obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti **Jadranka Kosor** koja mu je i osobno prije puta u Pekingu, došla poželjeti sretan put i dobar uspjeh. S Darkom je u lovu bio i njegov lovački mentor **Zlatko Maderuh**, gradonačelnik Grubišnog Polja i predsjednik LD-a Veliki i Mali Zdenči, koji ga je podučavao lovstvu i svojedobno pripremao za lovački ispit.

Lov u Lipiku bio je lov na divlje svinje u visinskom dijelu lovišta, ispod visa Omanovac, na 686

Ivan Čorić je Darku Kralju uručio zlatni sat

Aleksandar Terer, predsjednik Društva

m nadmorske visine. Društvo ima 75, uglavnom domaćih lovaca, a u goste im dolaze lovci iz raznih dijelova Hrvatske. Društvo gradi već treći lovački dom, jer su prije rata imali dva doma koja su izgorjela. Nakon rata jedan je obnovljen, a drugi je napravljen od adaptirane drvene posavske kuće koja je premještena u lovište.

HLD "Jelen" Lipik gospodari zajedničkim otvorenim lovištem XI/22 od 11 000 ha od čega je oko 15 posto minirano u Domovinskom ratu. Lovište je pola brdsko, a pola nizinsko, a u tom nizinskom dijelu, smatra predsjednik Terer, velike su štete koje divljač čini na usjevima, a divljač strada i od naleta vlaka. Tako je u 2008. godini čak 25 grla srneće i jelenske divljači stradalo, dok je u prometu bilo desetak naleta, od kojih su srećom svi bili bez ljudskih žrtava, a nije bilo ni ozlijeđenih, ali je materijalna šteta bila velika, tako da društvo godišnje što kroz osiguranje, što kroz naknade šteta poljoprivrednicima ili vozačima u prometnim nesrećama isplati preko 100 000 kn što je previše u odnosu na lovozakupninu koja je 25 000 kn. Na ovom području od posebne državne skrbi većina lovaca je s malim prihodima pa se društvo bavi prodajom odstjela turistima kako bi podmirili sve obveze. Lovi se gotovo sva divljač, od jelenske, srneće do fazanske te nešto manje zec. Godišnje se izlovi oko 100 svinja, a dodatno je od nadležnog ministarstva odobren odstrjel još 30 posto zbog velikih šteta na poljoprivrednim kulturama.

Marijan Lekić

Nakon lova odana je počast divljači

NOVI EL 42

NAJBOLJE OD FIRME SWAROVSKI OPTIK

Revolucionarna Swarovision tehnologija firme Swarovski Optik daje novom dalekozoru EL 42 neusporedivo bolju kvalitetu slike čak i pri lošijim svjetlosnim uvjetima. Kombinacija ravnih stakala, optimalnog koatiranja i velike žarišne daljine osigurava maksimalan kontrast i na obodima slike, dijamantsku jasnoću boja i 100% širokokutno vidno polje čak i za osobe koje nose naočale.

NOVI MEHANIZAM IZOŠTRAVANJA SLIKE
brzo, precizno, pouzdano

Sa novom
SWAROVISION
tehnologijom

JEDINSTVEN EL RUKOHVAT
sa nepobjedivom funkcionalnošću

A-dealers:

Domjanković d.o.o., Turopoljski Markuševac 8, 10253 D. Dragonožec, Zagreb, HR, Tel. 01 62 50 478

Turkalj Company, M. Divalta 127, Osijek, HR, Tel. 031 502 222

Ritoša Trgovine d.o.o., M. Županića 6, 52440 Poreč, HR, Tel: 052 453 580

info@swarovskioptik.yu

SWAROVSKI
OPTIK

LD "SRNJAK" GROŽNJAN

Prijateljski susret

"Šteta što je dan tako kratak", rekao je jedan lovac na zajedničkom druženju i lovu lovaca LD-a "Srnjak" iz Grožnjana i "Jastreba" iz Svete Nedjelje u Grožnjanu u prosincu 2009.

Naime, ta dva lovačka društva od 2003. godine najmanje jednom godišnje održavaju susrete okružene zajedničkim lovom ili pak nekom drugom lovačkom aktivnošću.

Prijateljstvo između lovaca tih društava potvrđeno je potpisivanjem Povelje o prijateljstvu

u rujnu 2005. godine.

Ugodno iznenađen ovakvim susretom, **Graciano Prekalj**, predsjednik Lovачkog saveza Istarske županije, zaželio je lovcima obaju društava kao i njihovim predsjednicima, **Žarku Benčiću**, predsjedniku "Srnjaka" i **Ivanu Petroviću**, predsjedniku "Jastreba", još bezbroj ovakvih susreta i lovova.

"Tako ste kao društva brojčano "mala", na vašem gospodarstvu lovištima mogu vam pozavidjeti mnoga "velika" društva,

Graciano Prekalj, Žarko Benčić i Ivan Petrović s lovcima prije početka lova

naglasio je u pozdravnom govoru Prekalj.

Inače, "Srnjak" broji 60 lovaca i gospodari sa 6790 ha, dok

jastrebova ima 57 i gospodare sa 4800 ha.

Mladen Belušić

ZAJEDNIČKI LOV LOVACA BRDOVCA I DOBOVE

Peto druženje lovaca granici usprkos

LD „Srnjak“ s područja općine Brdovec i Lovачko društvo „Dobova“ iz Republike Slovenije pokrenuli su prije pet godina druženje lovaca na granici. Naime, ova dva lovačka društva oduvijek su gotovo dijelila lovište uz rijeku Sutlu, a kad se pojavila granica sve je postalo teže i ljudi su se polako otuđivali. Zajedničkom inicijativom krenulo je druženje početkom prosinca, a ono polako prerasta u pravi festival zajedništva i veselja.

Tako je i ove godine kod mosta u Ključu tridesetak članova LD-a "Srnjak" dočekalo svoje ko-

ke lovkyně i lovce pozdravili su dopredsjednik Hrvatskog lovačkog saveza i predsjednik Lovачkog saveza Zagrebačke županije **Vladimir Cvetko**, dopredsjednik Lovske zveze Posavje **Miloš Medved** i predsjednik LD-a "Srnjak" **Željko Pasarić**. Na meti lovaca bili su fazani, šljuke i štetočine, a gusta magla lovcima nikako nije išla na ruku. Unatoč tome, lov je prošao u savršenom redu, a na kraju niti rezultati nisu bili loši. Moramo spomenuti, a to je i lijepa gesta hrvatske i slovenske granične policije, nikakvih protokolarnih i inih procedura ili

Vladimir Cvetko, Miloš Medved i Željko Pasarić

Pozdrav prije početka lova

lege, moramo napomenuti, i dvije kolegice iz Slovenije, počastili su ih, te su nakon razmjene pokojе riječi svi zajedno krenuli u lov. Prije uzimanja pušaka u ru-

problema nije bilo.

Unatoč ljepoti lova i prirode, ovog puta su vremenske prilike doprinijele da su lovci s nestupljenjem čekali i kraj lova. Naime,

član LD-a "Srnjak" **Nikola Bukovinski** tradicionalno je domaćin ovog druženja pa je i ove godine pripremljena bogata zakuska, a nije nedostajalo niti rješenja za

tekuću problematiku. Ubrzo je u šatoru završala glazba, a lovci su s oduševljenjem zajedničkim snagama zapjevali i napravili pravu feštu. Kako i priliči ovakvim druženjima, nije nedostajalo lijepih riječi zahvale domaćinima na lijepom prijemu. Osim druženja, lova i zabave domaćini su kolegama iz Slovenije podijelili i kalendare za iduću godinu, a slovenski lovci su u kalendar odmah upisali datum kad će hrvatski lovci k njima u goste. A to znači pomicanje ove lijepe zabave nekih 200 metara sjeverno u dvorište slovenskih lovaca.

Sve je dogovoreno za veselje dogodine u isto vrijeme. Jedni su drugima zaželjeli mnogo sreće i zdravlja u idućoj godini, te dobru kob.

Dražen Mušić

LOV ZA GOSTE U LD-u "ŠLJUKA" LASINJA

Lovilo stotinu lovaca

LD „Šljuka“ Lasinja, članica Lovačkog saveza Karlovačke županije, i lovozakupnik zajedničkih lovišta koja gospodari lovištima na području Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije, dobar je organizator velikih lovova, ali i domaćin i gospodar. Orga-

nizirali su zajednički lov na divlje svinje koji je označio početak lovne sezone. Uz domaćine su se odazvali gosti s otoka Raba, LD „Golub“ i „Kuna“, LD „Veteran“ iz Zagreba, LD „Lane“ Bučica, te lovci iz susjednih lovačkih društava, a sudjelovao je 91 lovac.

Lovnik **Tomica Klasić** izbrojao je da je tijekom lova ispaljeno 96 hitaca, što potvrđuje kako su lovci imali priliku pucati na crnu divljač, a po završetku lova, kod počasti divljači, polegnuto je 15 divljih svinja, uglavnom prasadi i nazimad.

Zadovoljan rezultatom lova, predsjednik Društva **Ivan Markulin** uručio je lovcima koji su izvršili odstrel lovačku grančicu, a u lovačkom domu u Lasinji bila je lovačka večera i druženje.

Andrija Štalcar

Slike: Andrija Štalcar

Odstrijeljeno je 15 nazimadi i prasadi

LD "VEPAR" JOSIPDOL

U lovu kod predsjednika

LD "Vepar" iz Josipdola kojem je na čelu **Vinko Pavlić**, predsjednik LS-a Karlovačke županije, svake godine organizira za goste skupni lov na divlju svinju i lisicu i to druge nedjelje u prosincu.

I ovaj put glavni gosti u lovu bili su članovi LD-a "Fazan" iz Vrapča s predsjednikom **Darkom Jelićem** koji su pobratimljeni s LD-om "Vepar" Josipdol.

Uz ostale lovce i uzvanike u lovu je učestvovalo oko osamdesetak lovaca koji su uživali u pravom zimskom ugođaju podno Kapele na dijelu lovišta zvanom "Trojvrh".

Pod budnim okom **Drage Sa-**

lopeka i Ivce Ševrovića svi lovci raspoređeni su na svoja mjesta uz upozorenje koje je vezano za sigurnost lovaca i korištenja lovačkog oružja u lovu.

Iako je teren bio prekriven snijegom, u prvom pogonu nije bilo veće sreće osim jedne lisice koja je razveselila lovce i na kraju se pri nekoliko pucnjeva izvukla neozlijeđena.

Domaćini su nakon prvog pogona u lovištu uz veliku lovačku vatru pripremili "lovački gablec" kada je uzet kratak predah, a nakon toga uslijedio je nastavak lova.

Da ne bi lovci ostali bez lovačkog "plijena" u drugom pogonu

za to se pobrinuo predsjednik Pavlić koji je na svom štandu odstrijelio dva praseta i tako spasio "čast" lovaca koji su promašili cilj.

Po završetku lova domaćin je priredio u lovačkom domu na Vinićici lovački domjenak na ko-

jem su pobratimi razmijenili darove i izabrali organizacijski odbor koji će se 2010. godine pobrinuti da se obilježi 25. godišnjica bratimljenja lovačkog društva "Fazan" Vrapče i "Vepar" Josipdol.

Andrija Štalcar

SERVIS OPTIČKIH INSTRUMENATA
Jela 20, 10040 Zagreb
 tel.; fax: 01 2930-018
 Radno vrijeme:
 ponedjeljak - petak : 8,30 - 16,00 h
 subotom i nedjeljom ne radimo

**OD 04.01.2010. GODINE POTRAŽITE NAS
 NA NOVOJ LOKACIJI U ISTOM NASELJU,
 ULICA JELA 20, 10040 ZAGREB**

STARA LOKACIJA
ČESMINA 16

NOVA LOKACIJA
JELA 20

Vršimo servis i uređenje:

- optičkih ciljnika
- dvoгледа
- IC uređaja
- mikroskopa
- optomehatričkih uređaja

LD "ŠLJUKA" LASINJA

Dame lovile divlje svinje i fazane

Damski lov udruge "Dama Dama" održava se već četvrtu godinu zaredom i uvijek je međunarodnog karaktera: Ove godine pridružile su se i lovkyně iz Austrije, Njemačke i Slovenije, a lovilo se na području Lasinje, Gvozda i Vojnića, lovozakupnika LD-a "Šljuka" Lasinja.

Lovilo se prigonom na crnu divljač, tj. divlju svinju i vepa, a odstrijeljene su četiri divlje svinje.

Drugi dan lova lovio se fazan, te je unatoč lošem vremenu (cijelo vrijeme lova padala je jaka kiša) lov bio uspješan jer su odstrijeljena 23 fazana.

Od sudionika lova čule su se pohvale na račun Hrvatskog lovačkog saveza koji je omogućio bolju i kvalitetniju organizaciju lova te time pokazao da cijeni rad i djelovanje udruge žena lovkyně "Dama Dama".

Anita Bračun

Lovkinje LU-a "Dama Dama"

LOVCI IMOTSKOG LOVILI U REŠETARIMA

Stekli nova prijateljstva

Nedavno je **Bože Ljubić**, vlasnik Tvornice koža Psunj iz Rešetara, koji je česti donator LU-

prijateljstvo: Imočani su pozvani u lov na fazane. Svidjelo im se pa su ostali tri dana! Dogovoren je

Nakon lova

-a "Gostinac" Rešetari, upitao predsjednika društva **Dinka Vlaovića** da li bi htio u lov u gostiti lovce iz Imotskog. Ideja je prihvaćena i tako je nastalo novo

uzvratni posjet, a sklopljena su nova prijateljstva uz poruku da je veliko bogatstvo imati dobra prijatelja.

Mladen Rumenović

LD "SOKOLOVAC" POŽEGA

Kapitalni vepar "Sivac"

U lovištu XI/20 Sjeverna Babića gora II. lovci LD-a "Sokolovac" iz Požege odstrijelili su u lovu prigonom kapitalnog vepa nazvanog "Sivac", teškog preko 200 kg i kljovama u medalji.

Vepa je odstrijelio tajnik Društva **Tomislav Kapl**.

Takvog odstrijeljenog vepa ne pamte ni najstariji članovi Društva.

Lovci LD-a "Sokolovac" sa odstrijeljenim veprom

RIJEČ STRUČNJAKA - JOSIP TROHAR, DIPL. ING. ŠUM.

Srna je nužno osigurati prirodnu hranu

Zimi dio potreba za hranom srne namiruju brstom: jeđu izbojke i pupove drveća i grmlja, ali i sjemenje, kao što je žir i bukvice. No, to ne znači da se ne trebaju prihranjivati, a za to je dobro imati krmne njive, po mogućnosti na što više različitih mjesta u lovištu. Pored toga treba napraviti hranilišta i solišta, ali tu ne treba pretjerivati kako divljač ne bi postala "gotovan" i prestala sama tražiti hranu.

Srna je teritorijalna životinja pa joj je životni prostor razmjerno malen. Računa se da joj je potreban teritorij od 70 - 120 ha, ovisno o bonitetu staništa. Istraživanja su pokazala da se u normalnim prilikama udaljavaju od mjesta rođenja samo nekoliko kilometara.

Potruga za hranom: Srna se podjednako dobro osjeća u ravninarskim i brdsko-planinskim područjima, u kojima dolazi sve do gornje šumske granice. Kao pretežito šumska životinja, ako obitava u većim šumskim masivima, drži se njihovih rubova. Najradije odabire manje šume i šumarke, jer se voli hraniti usjevima, a osobito na ispašištima na poljima, prosjekama i livadama tijekom toplijeg razdoblja godine. Stalna voda nije joj potrebna. Vodu dobiva sa zelenom pašom i rosom. Najviše joj odgovaraju topla vapnenasta tla, zimi prisojne padine, ljeti svježije osojne. Srna je i poljska divljač. Primjerice, u Slavoniji i Baranji možemo ju naći i u predjelima gdje uopće nema šuma. Ako se hrani u šumi, rado traži mlade izbojke najrazličitijih vrsta drveća i grm-

lja. Zimi najviše voli lišće kupine, maline, imele.

Iako je srna teritorijalna životinja, ona se u kasnu jesen u gorskim područjima poput Gorskog kotara i Velebita zimi premješta u niža, klimatski i prehrambeno povoljnija staništa. Iz viših dijelova Gorskog kotara dio srna ide u Hrvatsko primorje ili u dolinu Kupe. S vrhova Velebita spuštaju se prema moru, gdje bura donosi snijeg pa lakše nalaze hranu, ili se spuštaju još niže gdje i nema snijega i gdje prezimljuju. Dolaskom proljeća najveći se dio tih srna vraća u svoja gorska staništa.

Izбирljiva prehrana: Srna ima veoma izraženu potrebu za kvalitetnom hranom. To je u uskoj vezi s njezinom razmjernom kratkovjekosti. Osobito je kratak razvoj kostura: u prvoj godini života izgradi se oko 80 % njegove ukupne težine. Za srnu kažemo da na paši bira hranu, uzimajući onu najvredniju. U toj hrani osim ugljikohidrata, proteina i minerala mora biti i potrebnih joj vitamina, jer ih srna sama ne može tvoriti, osim što manji dio dobiva iz flore bakterijskog i infu-

Snilmo: Mario Romulić

zorijskog sastava probavnog trakta. Specifičnost je probavnog sustava preživača, pa tako i srna, u tome što od životinja višeg stupnja razvoja jedino preživači mogu preraditi celulozu, zahvaljujući posebnoj mikroflori i mikrofauni. Tu zapravo postoji simbioza između preživača i mikroorganizama, kojima domaćin daje dobre uvjete za život, a oni razgrađuju inače nerazgrađive tvari (celuloza). Produktima te razgradnje pa i samim mikroorganizmima preživači se koriste u

prehrani, a osobito dobivaju od njih vitamine B i C, koji nastaju u njihovu probavnom sustavu.

Sastav hrane: Da bi probava bila normalna, srna mora dobiti oko 60 % žilave hrane, jer inače u rano proljeće nastaju opasni proljevi, osobito za mlada grla.

Hrana mora imati određenu fizikalnu strukturu i stupanj tvrdoće pa ju s obzirom na to dije- limo na:

- meku hranu (trave, zelene ili osušene biljke, te okopavine)

- žilavu hranu (ponajprije grančice, izbojci i pupovi drveća i grmlja)

- tvrdu hranu (teško šumsko sjemenje poput žira, kestena, bukvice)

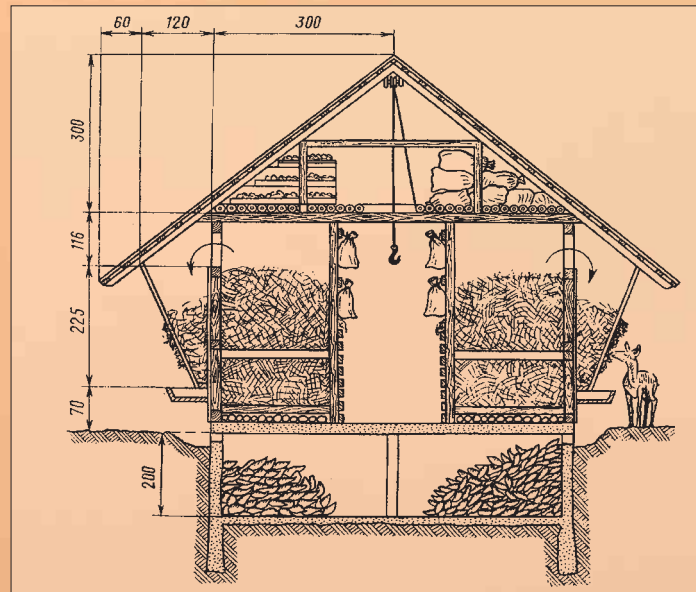
- balastnu hranu (suhe iglice, zemlja, kamenčići sl.). Balastne tvari služe kao stimulatori i regulatori probave.

Tijekom 24 sata srna jede od 8 do 11 puta, ovisno o dužini dana. Uzimanje hrane i preživanje u stalnom su postotnom odnosu.

Vremenska razdoblja: U proljeće troši na uzimanje hrane 5 sati, na preživanje 5 sati, na počinak 8 sati, na spavanje 2 sata i kretanje 4 sata. Hranu uzima od 8 do 11 puta u 24 sata. Ljeti srna troši na uzimanje hrane 5 sati, na preživanje 6 sati, na počinak 9 sati, na spavanje 1 sat i na kretanje 3 sata. Hranu uzima od 11 do 12 puta u 24 sata. U jesen srna troši na uzimanje hrane 5 sati, na preživanje 7 sati, na počinak 8 sati, na spavanje 1 sat i na kretanje 3 sata. Hranu uzima 11 puta. Zimi srna troši na uzimanje hrane 3 sata, na preživanje 4 sata, na počinak 8 sati, na spavanje 3 sata i na kretanje 5 sati. Hranu uzima 10 - 11 puta.

Najviše hrane srni treba za vrijeme nošenja, lanjenja i laktacije, a srnjaku u vrijeme izgradnje rogova. I srne i srnjaci trebaju obilnije količine hrane u jesen, kada spremaju pričuve masti radi lakšeg prezimljavanja. Te se masnoće talože uz mišiće, a osobito uz bubrege.

Hrana se sastoji od zelenog bilja, poput trave i lišća te izbojaka i pupoljaka drveća i grmlja. Od plodova rado jedu žir, kesten, bukvicu i divlje voće. Vole gljive pa ih katkad obilno jedu. Hrana im ima suvišak kalija i nedostatak na-

Kombinacija spremišta i hranilišta za izlaganje (spremanje) raznih vrsta hrane. Izvor: Kulich, 1975.

trija pa stoga rado uzimaju sol koju ima čovjek daje u solištimu. Srne piju vodu, ali mogu i duže vrijeme biti bez nje, osobito u krškim, potpuno suhim predjelima. Čini se da im je ondje rosa dostatna za namirenje potreba za vodom.

Dnevne su potrebe srne oko 1200 grama zelene hrane na svakih njezinih 10 kg. Sve biljke koje joj služe kao hrana ne traži jednako. I srnama i srnjacima na prvom je mjestu travna smjesa, potom hrast i jarebika, dok su jasen, javor, bagrem i dr. manje traženi. Zimi jedu izbojke i pupove tih vrsta te izbojke jele, smreke i bora, iako jeli daju prednost jer ima najmanje smole.

Budući je srna divljač šume i njezinih rubova, u tim je dijelovima staništa hrana raznolikija i kvalitetnija, jer može primati više svjetla pa se asimilacijski procesi brže i bolje odvijaju i zbog toga raste raznolikiji i mineralnija te vitaminima bogatiji biljni

pokrov. Stoga srne, gdje im je to moguće, velik dio potreba za hranom u vrijeme vegetacije namiruju na livadama odnosno otvorenim prostorima, osobito ondje gdje imaju mira. Zato na te prostore izlaze ne samo zorom i u sumrak, nego i tijekom dana. Da bi hrana tu bila još bolja, treba takve površine redovito kositi i obrađivati, sijati djetelinu ili druge lepimjače radi prihrane tla dušikom. Uređenih pašnih površina trebale bi biti barem 0,03 ha po grlu i morale bi biti podjednako raspoređene u lovištu.

Zimski uvjeti: Zimi srne najveći dio svojih potreba namiruju brstom, jede izbojke i pupove drveća i grmlja, ali i sjemenjem (žir, bukvicu). Prijeko je potrebno da se grmolike vrste, osobito lijeska, dren, svib i bazga sijeku radi tjeranja izbojaka, koji postaju dostupni, a i kvalitetniji su. Zimi za visoka snijega dobro je da se obori poneko stablo s imelom

i bršljanom, a i one vrste koje srne rado jedu, jer će se time dopuniti prehrana. To je osobito važno u šumama gdje grmlja ima malo ili u njemu nema biljaka koje srne vole.

Dopuna prehrane krmljenjem:

Da bi se postigli bolji uzgojni rezultati, treba u lovištu srnama osigurati dodatnu hranu i tijekom vegetacije (prihrana), i zimi (prehrana).

Za prihranu je dobro imati krmne njive, po mogućnosti na što više različitih mjesta u lovištu, te ih ograditi kako ih divljač ne bi uništila. Na tim njivama treba sijati zob, djetelinu, lucerku i saditi repu, stočni kelj, korabu i druge kulture. Kako sve kulture ne dozrijevaju istovremeno, treba ih rasporediti tako da se mogu odgraditi najprije one koje prije dozore, a da u ogradi ostanu kulture koje će kasnije dozreti. U jesen treba sasvim ukloniti sve ograde kako bi srne mogle pojesti sve plodove prije zime.

Na vrijeme se pripremiti: Već tijekom vegetacije treba se pobrinuti za onu hranu koju srne rado jedu. Listinac treba pripremiti i sušiti u hladu početkom ljeta kada je lišće još mlado, jer takvo divljač radije jede. Nije dobro već tijekom ljeta, nakon ubiranja, hranu stavljati u hranilišta, jer će gubiti kvalitetu djelovanjem sunca i atmosferilija. Zato su nam potrebna posebna spremišta. Dobro je pripremiti i zrnatu hranu - žir, bukvicu, kukuruz i zob. Repa, čičoka i eventualno voće mogu se stavljati u hranilišta, ali samo onoliko koliko će se odmah pojesti, jer smrznuta hrana nije dobra. Dobro je da uz hranilišta budu postavljena i solišta, na koja će srne rado dolaziti.

PREMA NAJNOVIJIM SPOZNAJAMA NE TREBA PRETJERIVATI SA PRIHRANOM SRNEĆE DIVLJAČI

Za zimsku prihranu srna najbolje su remize, a i poneko hranilište

U prirodnim staništima zimsko prihranjivanje srneće divljači na klasičan, uobičajeni način, s punim hranilištima nije samo nepravilno, nekorisno i nepotrebno, već može biti i štetno. Zato se u lovištima preporuča prihranjivanje pomoću raznovrsnih remiza, a što je zapravo poboljšanje prirodnih, ekoloških uvjeta života divljači u lovištima, a tek tamo gdje ih nema treba postaviti hranilište.

Franjo Sokač

Premda se često ističe kako lovstvo mora pratiti i koristiti dostignuća biološke znanosti, upravo je nevjerojatno kako se nova saznanja o biologiji divljači teško primjenjuju u praksi. Ogledni primjer za to je zimsko prihranjivanje srneće divljači, što je još jedna od glavnih stavki u lovno-gospodarskim osnovama i planovima gospodarenja, ali i zadaća lovaca jer na temelju toga stječu obvezne bodove. Tradicionalni način prihranjivanja divljači s hranilicama provodi se, premda se već više od desetak godina zna da takav klasičan način prihrane ne odgovara biološkim potrebama srneće divljači.

■ **Različita stručna tumačenja:** Kod nas čak i stručna tijela raznih lovačkih udruga ili ovlaštenika prava lova, a naročito lovni inspektori i dalje zastupaju stare teze, preporučujući lovačkim društvima i lovozakupnicima zimsku prihranu srneće divljači u hranilištima, premda je u praksi dokazano da takva prihrana više šteti nego koristi.

Za lovce dolazak zime znači i početak kakva takva lova, kao i intenzivnog prihranjivanja divljači. Te akcije se u lovačkoj i nelovačkoj literaturi i u tisku ističu kao primjer humanosti i brige za divljač te najširoj publici daju jednu ljepšu sliku lovaca nego što je ona uglavnom prisutna u javnosti. Napisi o ovakvoj brizi za divljač obično su popraćeni slikama lovaca kako se, uprtivši na leđa pune ponjave sijena ili rančeve kukuruza, probijaju kroz dubok snijeg da bi na određenim mjestima u lovištu ponudili hranu divljači.

Sinhio: Pavle Vratarić

Neki inspektori inzistiraju na broju, a ne kvaliteti hranilišta

Grješke u prihrani divljači su u tome da se često u lovištima još za vrijeme ljeta naprave tzv. hranilišta za srneću divljač te napune sijenom. Ta su hranilišta natkrivena i obično se u to sijeno nasele miševi i drugi sitni glodavci koji ga onečiste svojim izmetom pa ga divljač neće jesti. Nerijetko se događa da se po nekoliko godina u takvim "hranilištima" zadržava sijeno dok ne istrune. A za provoditelje LGO-a i neke lovne inspektore jedino je važno da su hranilišta puna, ali ne i to kojom kvalitetom hrane! U svojoj dugogodišnjoj lovačkoj praksi nisam imao prilike vidjeti da je iz takvog hranilišta srneća divljač ikad uzimala hranu! A na drugoj strani u praksi lovne inspeksijske službe naročito inzistiraju na takvim hranilištima, u što sam se i sam uvjerio kao voditelj jednog lovišta: inspektor je tražio da hranilišta proširim s nadstrešnicama 3 x 3 metra kako divljač ne bi kisnula kada se dođe hraniti! Na moju primjedbu da smo za divljač onda morali sagraditi "pansion" ili staju, inspektor mi je lakonski odgovorio da je on duže lovni inspektor nego što ja imam godina i da, ako ga ne poslušam, u zapisniku o inspeksijskom nadzoru neće napisati pozitivno mišljenje o prihrani divljači!

■ **Pogrješke u prihrani divljači:** U praksi to izgleda otprilike ovako: budući prihranjivanje kod nas po tradiciji počinje kad padne snijeg doslovce do pojasa, većina dijelova lovišta postaje teže pristupačna, pa se akcije prihranjivanja uglavnom završavaju na mjestima blizu putova i lakše prohodnih staza. Ta mjesta na kojima se hrana postavlja, obično nisu i ona na kojima se divljač najčešće zadržava, pa lutajući dok je nađe, divljač mora trošiti dodatnu energiju.

Druga grješka je u tome da se često u lovištima još za vrijeme ljeta naprave tzv. hranilišta za srneću divljač, te napune sijenom. Ta su hranilišta natkrivena i obično se u to sijeno nasele miševi i drugi sitni glodavci koji ga onečiste svojim izmetom pa ga divljač neće jesti. Nerijetko se tako događa da se po nekoliko godina u takvim "hranilištima" zadržava isto sijeno dok ne istrune. A za LGO i inspektore je jedino važno da su hranilišta puna, a ne i koja je kvaliteta hrane.

■ **U ljeto i jesen divljač prikuplja zalihe:** Ako u hranilišta stavljamo i kvalitetnu hranu (kukuruz), prihranjivanje usred zime svakako je prekasno, jer da bi uspješno pregurala zimu, divljač dotad mora biti već fiziološki pripremljena. Sva divljač se za zimu priprema na taj način što se tijekom kasnog ljeta i jeseni intenzivno hrani i gomila rezerve masnog tkiva u trbušnoj šupljini i oko bubrega, otuda i uzrečica da živi ko bubreg u loju. Te će rezerve divljač kasnije, u nepovoljnim zimskim uvjetima i oskudici hrane, polako trošiti kako bi zadovoljila svoje energetske potrebe.

Zato svako prihranjivanje, ako

je u lovištu potrebno, treba početi tijekom kasnog ljeta i jeseni te ga nastaviti i zimi. Pri tome prednost obvezno treba dati prirodnom načinu prihranjivanja - pomoću remiza (skloništa), gdje ostavljamo zasijan kukuruz ili pitambur (čičoka) da ga divljač slobodno uzima, na koji se tokom ljeta i jeseni navikava. Klasičan način prihranjivanja na hranilištima treba ograničiti na pojedine vrste divljači kao što su divlje svinje i fazanska divljač.

■ **Prednosti i nedostaci prihrane:** Prednost prirodnog načina prihranjivanja je velika: osim što izborom biljaka za smjesu koju sijemo ili sadimo divljači osiguravamo odgovarajuću i kvalitetnu hranu, pružamo joj i mogućnost da sama odredi vrijeme i učestalost uzimanja hrane u skladu sa svojim fiziološkim potrebama. Pri tome remize i polja za divljač istodobno služe i kao zaklon tj. poboljšavaju prirodne uvjete za opstanak divljači u lovištu.

Nasuprot tome, umjetno napravljena hranilišta, čak i kad su na vrijeme opskrbljena odgovarajućom hranom, imaju mnogo nedostataka. Budući je njihov broj i razmještaj u lovištu obično ograničen, a trenutno pristupačna količina hrane relativno mala, kod mnogih vrsta divljači dolazi do remećenja dinamike ishrane uslijed viševerne populacije u lovištu. Tako se, primjerice, dogodi da jelen ode po hranu na srneće hranilište, a tu vlada pravilo socijalne hijerarhije: slabiji moraju čekati dok se njihovi jači srodnici najedu da bi oni došli na red! To naročito dolazi do izražaja kod divljih svinja. Na taj način se produžava hranjenje u doba dana kad divljač treba biti u zaklonu, što povećava šanse za stradanje od predatora.

■ **Kad se divljač „zalijeni“:** Kod takvog prihranjivanja divljač se „zalijeni“ i radije čeka u blizini hranilišta, nego da aktivno traži hranu u prirodi. Sjećam se slučaja kad su u jednom lovačkom društvu, u planinskom dijelu lovišta, napravili veliko hranilište za srne te ga napunili s dosta hrane. Pao je dubok snijeg te se nekoliko krda srneće divljači sjatilo na to hranilište te se tu hranilo i obitavalo tako dugo dok ni-

Slika: Zeljko Šipeć

Zima, početak prihrane

Za lovce dolazak zime znači i početak kakva takva lova kao i intenzivnog prihranjivanja divljači. Te akcije se u lovačkoj i ne lovačkoj literaturi i u tisku i ostalim medijima ističu kao primjer humanosti i brige za divljač te najširoj publici daju jednu ljepšu sliku lovaca nego što je ona uglavnom prisutna u javnosti. Pritom se zaboravljaju one akcije koje se tijekom proljeća i ljeta rade u lovištima, a koje su puno važnije za prihranu i prehranu divljači. Riječ je o remizama za divljač koje valja rasporediti po što većem dijelu lovišta gdje će u zimskim mjesecima divljači biti dostupne.

je naišao čopor vukova i poklao svu srnad. Poslije tog slučaja to lovačko društvo više ne prihranjuje srneću divljač!

Divljač prihranjivanjem postaje zavisna od umjetno izložene hrane, a ona je nedovoljna kako u pogledu količine, tako i kvalitete, a mjesta na kojima se nalazi hranilište, mjesta su visoke koncentracije divljači koja povećavaju šanse za prenošenje raznih zaraznih i parazitskih bolesti, naročito ako se hranilišta pravilno ne čiste i održavaju.

Premda je to protivno svim dosadašnjim shvaćanjima, predlažem da umjetno prihranjivanje divljači na hranilištima odbacimo kada je u pitanju srneća divljač, kako je to trend i u europskim zemljama. Srna je, naizgled nje-

zna i graciozna, ali i izuzetno otporna i adaptabilna vrsta. Srna je naučena na zimsku nestašicu hrane te je čak pitanje da li uopće osjeća neki njen veći nedostatak za zimskih nepogoda. Ona se, tijekom evolucije, genetski prilagodavala na sve te uvjete.

I pored toga što u okviru svog izuzetno velikog areala rasprostranjenosti za ishranu koristi oko 250 vrsta biljaka, srne su u stvari izraziti probirači. Za njih sigurno ne važi poslovice kao za krave: „Nije važno da li je trava ili žbun, važno je da je želudac pun“.

Srneća divljač se odlikuje razmjerno malom zapreminom želuca, zbog čega bira po mogućnosti što kvalitetniju hranu tj. onu koja sadrži u postotku najvi-

še hranjivih sastojaka, uz balaste supstance koje su potrebne za proces varenja.

■ **Pripreme za zimu:** Očigledno da je kvaliteta važnija od kvantitete, jer srneća divljač uvijek uspijeva da se pred zimu dobro udeblja i nagomila dovoljno rezervi masnog tkiva. S dolaskom zime mijenja se fiziološko stanje čitavog sustava za varenje i smanjuje potreba za hranom. U to vrijeme se zadovoljava brstom pupoljaka listopadnog drveća i grmova, zatim vršnim dijelovima četinarima ili bilo kojim zelenim sočnim dijelovima biljaka do kojih može doći, a naročito lišćem kupine, koje joj je u mnogim staništima zimi glavna hrana.

Istovremeno srneća divljač mijenja i ponašanje. Utvrđeno je da tijekom zime svoje areale aktivnosti smanjuje na svega jednu četvrtinu veličine ljetnih, što je također prilagodbenost usmjerena na manje trošenje energije. Ako može naći makar male količine prirodne zimske hrane (što je uvijek moguće), srneća divljač neće pogledati ponudeno sijeno u umjetnim hranilištima, a u stanju je da bez teškoća podnese i višednevno gladovanje.

Navikavanjem na izloženu hranu u hranilištima, pogotovo ako je nekvalitetna, remeti se fiziološko stanje sustava za probavu i narušava fiziološka adaptacija srneće divljači na zimske uvjete ishrane, što je popraćeno negativnim posljedicama. Zato se mirne duše može tvrditi da u prirodnim staništima zimsko prihranjivanje srneće divljači na klasičan način ne samo da je nepravilno, nekorisno i nepotrebno, već može biti i štetno.

■ **Preporučeni način prihrane:** Jedini način prihranjivanja srneće divljači koji se može preporučiti je prihranjivanje pomoću raznovrsnih remiza, što u krajnjoj liniji samo predstavlja poboljšanje prihrane. Kod nas čak i stručna tijela raznih lovačkih udruga ili ovlaštenika prava lova, a naročito lovni inspektori i dalje zastupaju stare teze, preporučujući lovačkim društvima i lovozakupnicima zimsku prihranu srneće divljači u hranilištima, premda je u praksi dokazano da takva prihrana više šteti nego koristi.

Prirast, smrtnost i kvota za vuka

Broj vukova u Hrvatskoj nije se u zadnje tri godine bitno mijenjao, ali od kada se po Planu upravljanja vukom odobrava ostrjel vukova, jako se povećao pritisak lovaca da taj odstrjel bude što veći iako se trofeja vuka ne može dati lovnom turistu.

Doc. dr. sc. Josip Kusak, dr. vet. med.

Zavod za biologiju

Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Sukob s čovjekom i njegovim interesima bio je i ostao glavni činitelj o kojem je ovisila sudbina i opstanak velikih zvijeri. Zato što napadaju domaće životinje, pa čak i zato jer se hrane divljim parnoprstašima s kojima su nastali u uzajamnoj koevoluciji i koji im ekološki pripadaju, vukovi su bili smatrani štetočinama koje valja istrijebiti. Stoljačima je tamanjenje do potpunog iskorjenjivanja bio glavni oblik odnosa čovjeka spram vukova.

■ Provođenje plana upravljanja vukom:

Države koje su potpisale međunarodne sporazume i konvencije o zaštiti vuka obavezale su se očuvati stabilne populacije svojih vukova, te se našle u problemima: Vukovi nisu promijenili čud, a netrpeljivost ljudi koje pogada postojanje vukova se i povećala jer sada iza njihove zaštite stoji država. Posljedica je povećanje smrtnosti vukova nezakonitim ubijanjem.

U Hrvatskoj je u prvih pet godina nakon proglašenja zaštite smrtnost vukova izazvana čovjekom porasla nekoliko puta. Sama pro-

50 posto vukova nezakonito se odstrijeli
Telemetrijsko praćenje vukova od 1998. do 2009. godine pokazalo je da su prirodni uzroci smrtnosti vuka bili zastupljeni sa 30 posto, a smrtnost od čovjeka činila je 70 posto ukupne smrtnosti! Nezakoniti lov bio je zastupljen sa 50 posto, a zakoniti samo s 20 posto.

mjena zakonskog statusa vrste dala je učinak suprotan ideji zaštite jer nije rješavala probleme. Zato je u Hrvatskoj ubrzo nakon proglašenja zaštite vuka započet proces uspostave sustava upravljanja populacijom. Glavni dokument koji je rezultat tog procesa je Plan upravljanja vukom u Hrvatskoj. Plan nudi rješenja koja su rezultat zajedničkog rada predstavnika svih interesnih skupina koje su željele dati svoj doprinos. Plan traži načine kojima bi se umanjile nepoželjne posljedice postojanja vukova u prirodi, uz istovremeno osigurava-

nje uvjeta za njihov opstanak na dulji rok. Iako Bernska konvencija zabranjuje iskorištavanje, uznemirivanje vukova, te ugrožavanje njihovog staništa, Plan predviđa ograničeni odstrjel jer ista konvencija iznimno dopušta odstupanje od tih odredbi ukoliko nema drugog zadovoljavajućeg rješenja i ako iznimka neće biti kobna za opstanak populacije.

■ **Koliko vukova odstrijeliti?** Pitanje je koliko vukova bi željeli, a koliko smjeli odstrijeliti? Tema je složena jer se u osnovi radi o predviđanju dinamike populacije vukova i utjecaja čovjeka na nju. Dinamika svake, pa tako i veće populacije ovisi o četiri osnovna procesa: natalitetu, mortalitetu, emigracijama i imigracijama.

■ **Emigracije i imigracije:** Pošto su vukovi u Hrvatskoj samo dio jedne veće (dinarske) populacije, onda će njena dinamika ovisiti i o trendu u njenim drugim dijelovima, u susjednim državama. Vukovi u BiH i dan danas su tamanjeni kao štetočine, a i Slovenija, unatoč zaštiti, na površini veličine kao i naš Gorski kotar (gdje jedino i ima vukova u Sloveniji) godinama odstreljuje oko desetak vukova. Kod nas se približno ista legalna

Tablica 1: Broj vukova u telemetrijski praćenim čoporima u Gorskom kotaru u razdoblju od 2002. do 2009.

ČOPOR	ZIMA 2002./2003.	ZIMA 2004./2005.	ZIMA 2005./2006.	ZIMA 2006./2007.	ZIMA 2007./2008.	ZIMA 2008./2009.	PROSJEK
Risnjak	4	5	2	4	5	5	4.2
Snježnik	2	4	6	6	7	5	5.6
Suho	-	-	-	6	8	5	6.3
Prosjeak	3	4.5	4.0	5.3	6.7	5.0	5.1

Međunarodne obveze u zaštiti vuka

Danas je neprihvatljivo da čovjek svojim djelovanjem dovede u opasnost opstanak bilo koje vrste. Republika Hrvatska je potpisnica svih relevantnih međunarodnih sporazuma sa područja zaštite prirode kojima je, između ostalog, regulirana i zaštita vuka, a to su sljedeći:

- Konvencija o biološkoj raznolikosti (NN - "Međunarodni ugovori" br. 6/96),
- Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa (Bernska konvencija) (NN - "Međunarodni ugovori" br. 6/00),
- Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore (CITES) (NN - "Međunarodni ugovori" br. 12/99),
- Direktiva o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore (Habitat Directive) (br. 92/43/EEC),
- Uredba Europske zajednice o zaštiti vrsta divlje faune i flore reguliranjem trgovine (br. 338/97 od 9. prosinca 1996.)

brojka raspoređuje na 10 puta veću površinu. Stoga je za očekivati da će omjer imigracija i emigracija u susjedne države biti na račun odljevanja vukova od nas prema njima. Primjer takvih vukova su naše dvije telemetrijski praćene vučice, od kojih je jedna odstrijeljena u slovenskoj kvoti, a druga u BiH.

■ **Godišnji prirast:** Godišnji prirast ovisi o nizu procesa čiji brojevi iznos nije sasvim poznat ni za populacije vukova koje se već desetljećima istražuju. U jednom čoporu u pravilu samo jedna ženka kotli mlade jednom godišnje. Malo je podataka o broju mladih u leglu, a općenito se uzima da ih ima od 4 do 7. Tijekom deset godina (od 1977. do 1986.) tamanjenja vukova u BiH, pronađeno je i zatučeno 121 vuče leglo. Prosječan broj štenadi u tim leglima bio je 4.65. U leglima u pravilu ima više mužjaka nego žen-

ki (48 % : 52 %). Jedno leglo pronađeno 2008. u Gorskom kotaru (telemetrijski praćeni čopor Risnjak) imalo je sedam štenaca, od čega 6 muških i jedno žensko štene. Tijekom zime 2007./2008., dakle prije tog legla, isti čopor je imao 5 članova, a zime 2008./2009. također pet, unatoč tome što su te godine imali leglo od sedam vučica!

■ **Uzroci smrtnosti:** Smrtnost, to jest stopa preživljavanja varira ovisno o životnoj dobi vukova. Vrlo je malo podataka o preživljavanju štenadi u prvih 6 mjeseci života. Postoje velike varijacije u preživljavanju, a razlozi za to mogu biti višestruki. Štenad do pola godine starosti podložna je zaraznim bolestima koje pogađaju i štenad pasa. Srednja i najvjerojatnija stopa preživljavanja štenadi vukova je 65 %, to znači da 35 % od onih koji se oštene uginu već u prvih šest

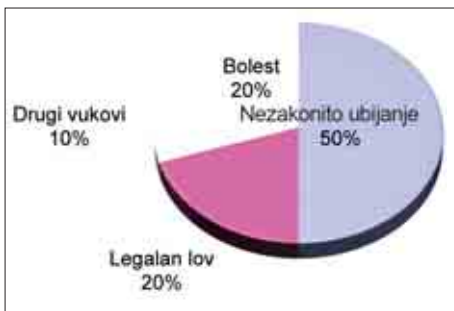
mjeseci života. U idućem životnom razdoblju, do dobi od godine dana, vukovi također mogu stradati, a srednja vjerojatnost preživljavanja je 75 %. U dobi nakon godinu dana vukovi već mogu napustiti čopor, a tada im je vjerojatnost stradavanja i veća nego da su sa čoporom. Vuk u disperziji ima 55 % vjerojatnost da preživi još godinu dana. Vjerojatnost da će uspješno zasnovati svoj čopor ili se pridružiti već postojećem, još je manja. Od 23 do sada praćena vuka u Hrvatskoj, deset ih je bilo u disperziji, a samo jedan od njih (Hilda) je i uspješno okončao to životno razdoblje i ponovo postao član čopora i to reproduktivni. Svi ostali vukovi su stradali tijekom disperzije od raznih uzroka (odstrjel, drugi vukovi, bolest). Jednom kada vuk odraste i uspješno se (re)integrira u neki čopor, vjerojatnost njegovog preživljavanja se povećava i može se računati da je 75 %.

Brojnost se nije povećavala: Mi ne znamo koje su vjerojatnosti preživljavanja za naše vukove, ali znamo kretanje brojnosti u praćenim čoporima u Gorskom kotaru od 2002. do 2009. Znamo također da su praćeni čopori svake godine, osim čopora Snježnik 2002. godine i čopora Risnjak 2005. godine, imali legla. Iz podataka je vidljivo da se broj vukova iz godine u godinu nije povećavao unatoč reprodukciji, te da je u prosjeku bio 5.1 vuk u čoporu (Tablica 1).

Podatci iz tablice 1 pokazuju da su se procesi u praćenom dijelu vučje populacije uravnotežili, to jest da su smrtnost i emigriranje postali podjednaki s doprinosom koji su donosili reprodukcija i imigracije.

Polovica smrtnosti vukova je od nezakonitog ubijanja: Postoji jedan mali uzorak vučje populacije čije demografske odrednice (smrtnost od ljudi) nisu pristrano uvjetovane zakonskim statusom vrste kod nas. Telemetrijska istraživanja vukova u Hrvatskoj provode se od 1998. i do sredine 2009. bila su praćena 23 vuka. Za 16 praćenih vukova praćenje je završilo, a za njih 10 poznat je i ishod života (Grafikon 1). Za sada je to jedini nepristrani uzorak koji ukazuje na procese u populaciji vukova u Hrvatskoj.

Grafikon 1: Uzroci smrti 10 telemetrijski praćenih vukova u Hrvatskoj u razdoblju od 1998. do 2009.

Vidljivo je da su prirodni uzroci smrtnosti bili zastupljeni sa ravno 30 %, a smrtnost od čovjeka činila je 70 % ukupne smrtnosti. nezakoniti lov bio je zastupljen sa 50 %, a zakoniti sa 20 %.

Novi način upravljanja vukom: Razdoblje od 2006. do 2008. obilježeno je primjenom novog i prvog službenog Plana upravljanja za vuka, koji predviđa i kvotu odstrjelja, a koja bi trebala zamijeniti nezakonito ubijanje. Da li je to i postignuto? Za tri godine primjene Plana zabilježena je smrtnost 43 vuka, tj. 14.3 godišnje. Od prometa je stradao 21 vuk, od bolesti dva, zakoniti odstrjel bio je 15, a zabilježeno je i pet nezakonitih ubijanja vukova. Ni jedne godine predviđena kvota nije bila u potpunosti ostvarena, a istovremeno su vukovi i dalje nezakonito ubijani. To pokazuje da se ideja da će zakoniti odstrjel zamijeniti nezakoniti ipak ne ostvaruje nego se nezakoniti odstrjel događa po vrh odobrene kvote.

Do 2008. godine je u Hrvatskoj, po Planu upravljanja vukom, bilo prihvaćeno da smrtnost izazvana čovjekom može biti 10 %, a sustavne akcije prebrojavanja pokazale su da se broj vukova u istom razdoblju nije značajno mijenjao. Za sezonu 2009./2010. prihvaćeno je da poznata smrtnost izazvana čovjekom može biti povećana na 15 %. Stoga je rješenjem Ministarstva kulture odobren odstrjel 21 vuka (Primorsko-goranska županija 4, Karlovačka 1, Ličko-senjska 5, Šibensko-kninska 5, Splitsko-dalmatinska 5 i Zadarska 1). Ostvarenje tog izlučenja i utjecaj na populaciju biti će praćen, te uziman u obzir u daljnjem upravljanju populacijom vukova u Hrvatskoj. Zahvat u populaciju smije se provesti u razdoblju od 01. listopada 2009. do 28. veljače 2010. Do 15. prosinca 2009. odstrijeljena su četiri vuka; Gorski kotar 3 i Lika 1, dok u Dalmaciji u isto vrijeme još nije zakonito odstrijeljen niti jedan vuk.

Brojnost vukova se ne mijenja: Broj vukova u Hrvatskoj se nije u zadnje tri godine bitno mijenjao, ali od kada se po Planu odobrava odstrjel vukova, jako se povećao pritisak lovaca da taj odstrjel bude što veći. Od kuda toliki interes? U osnovnom i u revidiranom Planu upravljanja piše da lovoovlaštenik može dobiti lubanju i krzno vuka od-

Nezakonito ubijanje treba biti iznimka, a ne pravilo

Sve dok se stav ljudi prema vukovima ne promijeni na bolje, nezakonito ubijanje će postojati, ali će se za to sve teže saznati. U postojećim uvjetima staništa i brojnosti vukova osnova za znatnije povećanje kvote će se ukazati samo kada nezakonito ubijanje postane iznimka a ne pravilo.

strijeljenog u kvoti, ako je zainteresiran. Međutim, Planom nije određeno da li lovoovlaštenik može ili smije trofejne dijelove vuka ustupiti svom lovcu-gostu, ako je on odstrijelio vuka. Drugim riječima može li sa trofejom vuka raspolagati kako želi, što bi uključivalo i prodaju? U prve tri godine odobravanja kvote za vuka, od 15 odstrijeljenih vukova, sedam njih je završilo kao trofej kod lovca gosta, a ne kod lovoovlaštenika.

Vuk u turističkom odstrjelu: Odstrijeljenom vuku sasvim je svejedno da li će njegova koža biti prodana ili ne, ali cijeljoj vučjoj populaciji može, ali i ne mora biti „svejedno“ koliko je njenih pripadnika radi zakonitog odstrjela nestalo. Da li je lovoovlaštenik naplatio svom gostu odstrjel vuka nije poznato ni za jedan slučaj. Ipak, očito je da interes za komercijalni odstrjel vukova postoji jer se to reklamira (sa navedenim cijenama) na WEB stranicama nekih domaćih lovozakupnika, te domaćih i stranih agencija koje organiziraju lov i u Hrvatskoj. Da li je to dobro ili loše? Lovozakupniku, koji nema vuka u LGO je svakako dobro, jer se ne mora brinuti o njemu, ne mora plaćati štete koje vukovi čine na domaćim životinjama, a može vuka odstrijeliti te možda to još i naplatiti. Jedina obaveza koju lovozakupnici za sada imaju glede vuka je da jednom godišnje jedan dan izađu na teren, potraže tragove vukova u snijegu, prebroje vukove i pošalju izvještaj Državnom zavodu za zaštitu prirode. Lovozakupnik prodajom vuka može podmiriti određeni dio „štete“ koju trpi radi vukova i tako lakše prihvate postojanje vukova u svom lovištu. Situacija se komplicira kad potražnja za odstrjelom vukova poraste, a neodobranje odstrjela iznad biološki prihvatljivog opet izaziva negativne reakcije lovozakupnika kroz nezakoniti odstrjel.

Treba li povećati odstrjel? Odstrjel vuka bi se mogao povećati ako se povećava gustoća vukova na područjima gdje danas obitavaju. Osnovni preduvjet za to je povećanje količine plijena na istom području. Iz teorije odnosa predator plijen odavno je poznato da dinamika populacije plijena diktira dinamiku populacije predatora, a novije spoznaje govore i da je utjecaj predatora ipak zamjetan u siromašnijim staništima (sjever, Skandinavija), dok je oko 45 paralele puno manji, ako ga uopće ima. Razlog za to je prvenstveno u blažoj klimi i većjoj produkciji biljne biomase koja onda može podržavati toliko biljojeda da ima dovoljno i za velike zvjeri i za lov. Tko god se malo prošetao šumama Gorskog kotara ili Like mogao je uočiti da se utjecaj biljojeda na šumu ne uočava, tj. obnova vegetacije je dobra. U bukovim šumama nema „štete“ na šumi od jelena i srna. To ukazuje da je njihova gustoća znatno ispod kapaciteta staništa, a kolika stvarno jest i u kojoj mjeri na nju utječe lov i krivolov, a u kojoj vuk i ris; tek treba utvrditi.

OBRAZOVANJE LOVACA U LOVAČKOM SAVEZU PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

Ispit položilo 80 posto kandidata, novih 137 lovaca

U Lovачkom savezu Primorsko-goranske županije u 2009. godini organizirani su seminari i lovački ispiti za lovce - pripravnike i lovočuvare, te predavanja za voditelje LGO-a, predsjednike i tajnike LD-a. Predavanja su održali **Davor Zec**, dipl. ing., načelnik Sektora za lovstvo i **Robert**

Šumarije u Fužinama, a za zapadno priobalje, Rijeku i otoke, i za lovočuvare u dvorani Lovачkog saveza u Rijeci. Seminare i lovačke ispite realizirali su ovlašteni predavači - ispitivači HLS-a, a to su: Za I. ispitno područje **Tihomir Tondini**, prof. i **Anton Fućak** ing.; za II. ispitno područje

pl. ing. i **Igor Kleković**, prof. i za VI. ispitno područje prof. dr. sc. **Goran Kutnjak** i **Anton Fućak**, ing. Svi ispiti održani su u Rijeci u dvorani Lovачkog saveza, poslove tajnika ispitnih povjerenstava odradio je tajnik Saveza **Ante Šoić**, prof.

Seminari su započeli sredinom devetog mjeseca, a održavali su se petkom i subotom u poslijepodnevnom satima i nedjeljom u jutarnjim satima, a završili su krajem desetog mjeseca 2009. god. Tijekom rada seminara za sve pripravnike organizirano je gađanje na strjeljani "Vojsko" u Kukuljanovu. Nastavu gađanja organizirao je i vodio **Milorad Šepić**, ing., predsjednik Povjerenstva za lovno strjeljaštvo LS-a.

Ispiti za lovce održani su u Rijeci 7. i 14. 11., te 13. 12. 2009. god. Tome treba dodati 28 kandidata iz 2008. god. koji su lovački ispit položili u prvom mjesecu. Na ispite je izišlo ukupno 115 pripravnika, od toga su ispit položila 92 pripravnika ili 80 %. Ispiti za lovočuvare održani su 21. 11. i 13. 12. 2009. god. u Rijeci. Na ispite su izišla 22 kandidata, a ispit su položili svi kandidati.

Prema tome, lovačke i lovočuvarske ispite u ovoj godini polagalo je ukupno 137 kandidata, a od toga je ispit položilo 114 ili 83,21 %, što se smatra izuzetno dobrim rezultatom.

Popravni ispit za generaciju 2009. planiran je za 16. siječnja 2010. god., s čim će se zaključiti obrazovanje lovaca za lovnu 2009./2010. god.

Broj pripravnika i ove je godine u očekivano broju, a jedan dio je tijekom godine registriran direktno u Lovачkom savezu, što pojednostavljuje proceduru prijema pripravnika. To je dobra strana sadašnjeg "modela" osposobljavanja lovaca, međutim, loša strana je to što većina kandidata dolazi nedovoljno praktično pripremljena i što će ti lovci doći u lovačka društva, teoretski potkovani, ali bez ikakvog lovačkog iskustva. Postoji opravdana bojazan da će mnoga lovačka društva zatvoriti vrata ovako "osposobljenim" lovcima, pa se nameće potreba da u obrazovanju lovaca treba pod hitno nešto mijenjati u pravcu uvođenja obveznog stažiranja lovaca nakon položenog lovačkog ispita.

Ante Šoić, prof.

Pozdrav na početku ispita

Pripravnici na početku ispita

Laginja, dipl. ing., ravnatelj Uprave za lovstvo resornog Ministarstva.

Pripremni seminari za lovačke pripravnike organizirani su na dvije lokacije. Za područje Gorskog kotara i južno priobalje seminar je organiziran u dvorani

mr. sc. **Josip Malnar** i mr. sc. **Tibor Andreansky**; za III. ispitno područje **Josip Crnković**, ing. i **O'Brien Schlaunich**, prof.; za IV. ispitno područje **Lovro Forempoher**, prof., **Josip Turina**, ing. i **Siniša Arh**, dipl. ing.; za V. ispitno područje, **Krešimir Janeš**, di-

IZOBRAZBA LOVACA U LS-u VARAŽDINSKE ŽUPANIJE Novih 48 lovaca i 26 lovočuvara

Tijekom 2009. u organizaciji Lovачkog saveza Varaždinske županije lovački ispit položilo je 48 kandidata iz desetak lovačkih društava. Uz to, Savez je organizirao predavanja i ispit za nove lovočuvare, pa je 26, pretežno mladih lovaca, steklo i dodatna znanja za lovočuvare.

Kod lovaca je primijećen smanjen interes. U ovoj županiji je, naime, još pred četiri-pet godina lovački ispit godišnje polagalo i više od 80 kandidata. Razmatrajući ovu problematiku, Izvršni odbor županijskog saveza dogovorio je način i put ka-

ko bi se zaustavio negativni trend, odnosno da se u redove lovaca privuče što više novih mladih kandidata. Naime, i ovdje je evidentno da lovačka društva stare, a obveze, i one radne, ali i financijske su sve veće i veće.

Sljedeće lovačke ispite varaždinski županijski savez organizirat će u ožujku iduće godine, a prije toga, vjerojatno u veljači, organizirat će osposobljavanje za nove lovočuvare i, prema interesu, ocjenjivače trofeja divljači.

Slavko Labaš

Zašto se još uvijek ne razumijemo (2)

Lovstvo je previše delikatno i rizično područje djelatnosti s dalekosežnim mogućim posljedicama, a da bi bilo prepušteno dobroj volji, entuzijazmu, dobronamjernosti ili zlonamjernosti pojedinaca ili skupina, bez sagledavanja njegove cjelovitosti. U tom kontekstu treba promatrati i lov kao integralni dio lovstva, ali ne i njegov sveukupni usud.

Prof. dr. sc. Roman Safner,

Zavod za ribarstvo, pčelarstvo i specijalnu zoologiju Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Lovci kao hobisti i rekreativci preferiraju lov kao što neke druge skupine stanovništva preferiraju ribolov, tenis, šah, trčanje ili čitanje knjige. Suočeni s administrativno preopširnom edukacijom da bi se bavili svojim hobiem (mnogo nastavnih i terenskih sati, barem po programu, ako već ne u izvedbi), nakon položenog lovačkog ispita uvjereni su da su, osim za lov, osposobljeni i za kompletno lovstvo, ali to baš i nije tako.

■ Stvarna funkcija lovaca:

Lovci su zapravo kupci lovačkog (gospodarskog) paketa. Najčešće su organizirani u udruge, skupine građana. Gospodare uglavnom na granici održivosti onim lovištima koja su im dodijeljena kao "preostala", na osnovi najčešće površne gospodarske osnove. A kako i bi drugačije kad niti država - gospodar nacionalnog dobra - nema cjelovit uvid niti transparentnu strategiju razvoja lovstva. Povrh toga, nesmotrenim zakonskim odlukama dodatno otežava njegovo osmišljavanje stvarajući komplicirane zakonske barijere. Radi se o previše delikatnom i rizičnom području djelatnosti s dalekosežnim mogućim posljedicama, a da bi bilo prepušteno dobroj volji, entuzijazmu, dobronamjernosti ili zlonamjernosti pojedinaca ili skupina, bez sagledavanja njene cjelovitosti. Opće gospodarsko i socijalno stanje tu ne može biti alternativni

kriterij. Lov je integralni dio lovstva, ali ne i njegov sveukupni usud. Uzgred, mnogi jezici dobro razlučuju ove pojmove. Tako je lov na engleskom "hunting", a na češkom "lov", dok je lovstvo na engleskom "game management", a na češkom "myslivost".

■ **Kontrolirani uzgoj:** Zakon o zaštiti životinja (čl. 2 (4)) prepoznaje različitost prirodnog uzgoja divljači i njegovog surugata, kontroliranog uzgoja. Stoga se taj zakon ne primjenjuje na gospodarenje lovištem, ali se primjenjuje u uzgoju i držanju životinja izvan lovišta.

Proizlazi da je kontrolirani uzgoj divljači prvenstveno stočarska disciplina u kojoj je od presudnog značaja primjena odgovarajuće tehnologije. Tehnologija se pak definira na temelju postavljenog konačnog cilja koji mora biti kompatibilan sa strategijom razvoja grane i države u cjelini. Uvođenje nove, nepoznate tehnologije, a s vrlo upitnim konačnim rezultatom zahtijeva, u najmanju ruku, eksperimentalnu provjeru na ograničenom prostoru. Uz takve pretpostavke slijedi postavljanje pokusnog plana s definiranjem materijala i metoda rada. Svakako da je sa sta-

novišta očuvanja biološke raznolikosti odabir materijala jedna od ključnih karika u postizanju konačnog cilja. Kako su prepoznavanje i primjena tehnologija dio biotehnoloških znanosti u koje je svrstana i agronomija, otuda proizlazi i poistovjećivanje kontroliranog uzgoja sa stočarstvom. Svrha stočarske proizvodnje tj. kontroliranog uzgoja je prvenstveno zadovoljavanje tržišta mesom i pratećim proizvodima. U prilog navedenome govore i dosadašnja istraživanja na kontroliranom uzgoju divljači diljem Europe koja sa stanovišta lova nisu polučila željeni rezultat.

No, osim klasične "stočarske" proizvodnje pojam uzgoj koji se navodi u Zakonu o lovstvu, podrazumijeva i brigu o autohtonim populacijama divljači u prirodnom staništu, tj. osiguranje uvjeta za njihov uspješan rast, razvoj i reprodukciju. Štoviše, takva briga je svakim danom sve naglašenija i prepoznatljiva je kao očuvanje biološke raznolikosti (biodiverziteta). Stoga je samo tako, na prirodan način "uzgojena" divljač dobro došla i željena divljač u lovištu uz naglašeni interes lovaca. U staništima u kojima neka „divlja fauna“ prirodno obitava, a posvećuje joj se odgo-

Štirnica: Andrej Amerić

varajuća pažnja, zamjetna je njena prisutnost pa i njena značajna revitalizacija.

■ Podrška prirodnom uzgoju:

Kontrolirani uzgoj, dakako, uz odgovarajuću provjerenu tehnologiju svakako je brži i sigurniji način povećanja ukupne brojnosti neke vrste nego li njezina prirodna revitalizacija. Istovremeno je sasvim sigurno da kontroliranim načinom uzgojene životinje nikada ne postizu onaj stupanj podivljavanja koji je karakterističan za prirodne populacije. Stoga je ulazanje u nova područja „proizvodnje“ divljači glede napućivanja prirodnih staništa u najmanju ruku neizvjesno i upitno. Tako uzgojene životinje osim za klaonice, prikladne su prvenstveno za „komercijalna“ lovišta u koja se divljač upušta neposredno prije dolaska lovaca, tj. pred sam lov. Upravo u usporedbi s takvim populacijama očuvanja autohtone (prirodne) populacije još više naglašavaju očuvanost prirodnih staništa povećavajući svoju tržišnu atraktivnost. Osporavanjem ocjena pojedinih lovačkih trofeja zbog toga što nisu stečeni od divljači iz prirodnog uzgoja kao i najavom novih uputa za ocjenjivanje trofeja životinja stečenih u divljini, u zatvorenom ograđenom prostoru s primjerenim staništem te trofeja, koji se ne ocjenjuju jer su uzgojeni u neprimjerenom prostoru i neprimjerenom staništu i CIC (International Council for Game and Wildlife Conservation) je dao nedvosmislenu podršku prirodnim populacijama. Uz konstataciju da je jačina prirodnog rasta trofeja pokazatelj zdravlja

Fazani s naočalama i zečevi s markicama

Uz konstataciju da je jačina prirodnog rasta trofeja pokazatelj zdravlja životinje, a zreo, odrastao trofej znak dobrog gospodarenja s divljači stajalište CIC-a je potpuno protiv umjetnog uzgoja životinja radi produkcije „megatrofeja“. I osobno sam mišljenja da fazani s "naočalama" i zečevi s "markicama" nisu perspektiva hrvatskog lovstva (lova) tj. da ne predstavljaju toliko željenu i neophodnu kvalitativnu promjenu.

životinje, a zreo, odrastao trofej znak dobrog gospodarenja s divljači stajalište CIC-a je potpuno protiv umjetnog uzgoja životinja radi produkcije „megatrofeja“. I moje osobno mišljenje da fazani s „naočalama“ i zečevi s „markicama“ nisu perspektivna hrvatskog lovstva (lova) tj. da ne predstavljaju toliko željenu i neophodnu kvalitativnu promjenu. Istovremeno mislim da se stvarno unaprijeđenje i razvoj lovstva uopće, ogleđa u unaprijeđenju mjera gospodarenja živim svijetom, „divljom faunom i florom“, gospodarenjem koje podrazumijeva svekoliku brigu o prirodnim biotopima i pripadajućim ekosustavima, tj. cjelokupnom ekosustavu. Tek potom se može govoriti o razvitku lovstva kroz primjenu novih i uspješnih tehnika lova, te povećanju ili smanjenju odstrjele na optimalne vrijednosti. Samo se za jedan dio lovstva može reći da ne ovisi ili vrlo malo ovisi o stanju prirodnih populacija i cjelokupnom ekosustavu, a to je kontrolirani uzgoj. Za ovaj su dio lovstva puno važniji makroekonomski uvjeti. Kontrolirani uzgoj je, zapravo, sličniji svim ostalim proizvodnjama hrane.

■ **Lovni turizam:** Republika Hrvatska je odredila turizam kao prioritetnu gospodarsku djelatnost za razvoj i ulaganje, kroz koju je moguće ostvariti izvoz velikog broja različitih proizvoda i usluga, zaposliti lokalno stanovništvo te razviti i inače manje razvijene regije. Turizam podrazumijeva i razvoj svih onih grana koje se na njega nadovezuju i učestvuju u zaokruživanju kvalitetnog, profitabilnog i prepoznatljivog turističkog proizvoda. Lovni turizam je gospodarska djelatnost koja obuhvaća ukupnost odnosa i poslova vezanih uz putovanja i privremeni boravak ljudi izvan njihovih prebivališta radi bavljenja lovom. Uglavnom je ekskluzivnog karaktera što podrazumijeva da je kupovna moć, a time i potrošnja turista koji koriste usluge lovnog turizma puno veća od prosječnog turista. Općenito se smatra da je divljač odstrijeljena u pravom sportskom lovu višestruko plaćena. U takvom lovu vlada red, a njime se bave isključivo oni koji si ga mogu priuštiti. Lov je svuda u svijetu skup način rekreiranja. Stalno

Slika: Marijan Lekić

Poistovjetili lov i lovstvo

U Zakonu o otocima lovstvo je jednostrano prosuđivano isključivo kroz lov, a poistovjećivanje lova i lovstva vodi neizbježnom nazadovanju i jednoga i drugoga. Zakon je sasvim zanemario činjenicu da je u interesu zajedničkog dobra i napretka neophodno razumjeti uzajamnost prirode koju dijelimo i razumno je iskoristavati. Ne jednostrano i nepovratno iskoristiti već s njom trajno i uspješno gospodariti. A gospodariti (gospodarenje) znači vladati, upravljati, držati u vlasti, voditi poslove, davati smjer.

usmjerenje sportskog lova mora biti nastojanje da se iz njega ostvaruje što više, uz stagniranje odstrjela i povećanje lovne kulture. Stagniranje odstrjela sugerira brigu o okolišu uz očuvanje biološke raznolikosti i stvarnih mogućnosti staništa (kapaciteta). Svako treba promišljeno promicati ekološke kriterije uzgoja i gospodarenja lovištima, koristeći ih u svrhu marketinške promidžbe kao atraktivnog izvoznog i turističkog proizvoda.

■ **Zavičajna i nezavičajna divljač:** Cjelokupno promišljanje o neminovnosti osmišljavanja održivog i profitabilnog lovstva bilo bi neprimjereno a da se ne spomene i uradak domaće birokracije u slobodnoj prosudbi o autohtonosti/alohtonosti (zavičajnosti/nezavičajnosti) pojedine vrste „divlje faune“ na našim otocima. Naime, osmišljavajući prosperitet, buđenje i/ili revitalizaciju naših otoka sročeni je Zakon o otocima sa zadaćom da omogućiti očuvanje i unaprijeđenje biološke i krajobrazne raznolikosti na otocima, uz razumno korištenje prirodnih dobara na načelima održivosti. U vezi s tim, definirano je i koja divljač primarno obitava na otocima (članak 13 (1) „na otocima se zabra-

njuje unošenje i uzgoj divljači koja od prirode ne obitava na otoku“) te tko izdaje dozvole za unos i uzgoj autohtonih vrsta divljači radi lova. Ponovila se priča o razvijenim i nerazvijenim dijelovima svijeta. Razvijeni tek nakon kompleksnih analiza donose odluke, dok se kod onih drugih prvo donose odluke, a potom se prati njihov učinak. Tako su u Zakonu o otocima na površinu isplivale brojne predrasude i vrlo neargumentirane prosudbe udaljavajući nas ne samo od Europe već i od razboritog promišljanja gospodarenja u Lijepoj našoj. Pri tome je sasvim svejedno da li je tome uzrok zamjena teza, potreba za samoisticanjem, nesigurnost, nezadovoljstvo funkcioniranjem pravne države, razočaranje, nedostatak samokritičnosti, pomanjkanje senzibiliteta, asocijalnost, socijalna nesigurnost, strah od sutrašnjice, strah od Europe, nelagoda zbog globalizacije, pomodarstvo, trendovska orijentacija, sebičnost, nerazumijevanje, neznanje, kalkuliranje, špekulacija, manipuliranje, zloraba položaja, politička podobnost, stranačka orijentacija, podilaženje ili jednostavno, nesnalaženje. Jer, lovstvo je cjelokupnost naše sadašnjosti i naše budućnosti.

■ **Jednostranost Zakona o otocima:** A u Zakonu o otocima lovstvo je jednostrano prosuđivano isključivo kroz lov, a poistovjećivanje lova i lovstva vodi neizbježnom nazadovanju i jednoga i drugoga. Zakon je sasvim zanemario činjenicu da je u interesu zajedničkog dobra i napretka neophodno razumjeti uzajamnost prirode koju dijelimo i razumno je iskoristavati. Ne jednostrano i nepovratno iskoristiti već s njom trajno i uspješno gospodariti. A gospodariti (gospodarenje) znači vladati, upravljati, držati u vlasti, voditi poslove, davati smjer. Problem ovoga zakona, naime, nisu mufloni, divlje svinje, mungosi, jeleni lopatari, jeleni aksisi, fazani ili neka druga životinjska vrsta koja je stjecajem okolnosti u Zakonu o lovstvu upisana kao divljač. Problem nije niti u autohtonosti bez obzira da li autohtono znači zavičajno, ono koje ne čini štetu ili ono što od prirode negdje obitava. Problem je u generalnom promišljanju razvoja Republike Hrvatske. Razvoja kroz održivo i profitabilno gospodarenje. Pri tome je sigurno da i lovstvo, kao značajna, iako nedovoljno eksploatirana gospodarska djelatnost, zaslužuje svoje mjesto u revitalizaciji nacionalnog progressa. Zaslužuje barem jednake i ravnopravne početne pretpostavke razvoja kao i brojne druge, pa i mnogo manje perspektivne i atraktivne gospodarske grane. Poglavitno na lokalitetima koji su sustavno zastupljeni i na tragu permanentnog zaborava kao što su mnogi od preko tisuću i dvjesto naših otoka.

Separatno jednostrano promišljanje ne može biti alternativni kriterij općem gospodarskom i socijalnom napretku. Također bi trebalo biti ne upitno da svako odgovorno gospodarenje dobrima od interesa za jednu zajednicu i/ili društvo mora biti neovisno o kratkoročnim ciljevima i zadovoljavanju želja pojedinaca ili interesnih skupina. Osim zakidanja prava ne sljedbenika trenutnih interesnih skupina, takvim gospodarenjem se najveći problemi i najveće štete rade upravno na najosjetljivijem segmentu, a to je javno dobro, u ovom slučaju prirodno bogatstvo. Ubija se „kokoš koja nese zlatna jaja“.

SUVREMENA LOVAČKA ZRNA

Za uspješan lov potreban

Lov na krupnu divljač zahtijeva od lovaca sigurne strjeljačke sposobnosti, preciznu pušku i dobar metak. U takvu je lovu potrebno u vrlo kratkom vremenu precizno pogoditi divljač, najčešće na velikim udaljenostima.

Zoran Merlić, dipl. ing.

Kod lova na krupnu divljač vrlo je važno kakve ima lovac ima strjeljačke sposobnosti, a posebno s kakvom puškom i vrstom zrna puca na divljač, a i lovačka udaljenost do koje svaki lovac mora biti u stanju "puknuti" precizan hitac je 300 metara. Osim dobre puške risanice te ciljnika, vrlo važan čimbenik je i municija koju lovac koristi. Zato u ovom članku dajemo pregled desetak modernih konstrukcija lovačkih zrna koja se danas najčešće u svijetu koriste. To je, naravno, samo jedan mali izbor od stotinu raznih zrna koja se nude na tržištu.

■ Kriterij izbora zrna: U izboru smo se vodili kriterijima inovativne tehnologije i uspješnosti svjetske prodaje, kao i isključivo lovačkim primjenama zrna, pogotovo za krupnu divljač koja obitava u Europi. Predstavljena zrna zbog njihove kvalitete koriste u izradi municije, osim kompanija koje ih proizvode, i mnogi drugi proizvođači municije koji nemaju vlastitu proizvodnju zrna. U izboru smo osim tri vodeće američke kompanije za proizvodnju lovačkih zrna: NOSLER, BARNES i HORNADY predstavili i proizvode dvaju vodećih europskih proizvođača: NORMA i RWS, koji su dio švicarskog vojnog koncerna RUAG.

Kvaliteta pušcanih lovačkih zrna je odlučujući faktor u sve tri faze kretanja zrna od opaljenja pa sve do prolaska kroz tijelo divljači. Te tri faze opisuje unutrašnja, vanjska i ciljna balistika. Unutrašnja balistika nam pokazuje na koji način ulazi zrna po opaljenju u cijev, gdje se potisnuto pritiskom plinova pomoću žljebova zarotira.

■ Uloga balističkog koeficijenta: U vanjskoj balistici odlučuju-

ći je faktor balistički koeficijent (B.C.) koji je odličan ako je $>0,5$, a stremla prema idealnoj 1. Što bolji balistički koeficijent u praksi nam znači između ostalog otpornost na vanjske utjecaje kao što je npr. vjetar. Pritom nam ciljna balistika objašnjava kako se zrno ponaša pri ulasku u trup divljači, u trenutku kada se kinetička energija zrna prenosi ekspanzijom i prouzročeni hidrodinamičkim tlakom na okolinu. Tu se na zrno postavljaju za lovce vrlo važni zahtjevi: što veći šok za divljač, otpornost na tvrde prepreke (kosti), te dovoljni ostatak projektila na izlasku iz trupa kako bi dobili dodatne informacije prije eventualne potrage za ranjenom divljači.

■ Ne postoji idealno zrno: Upravo su neki od tih parametara zrna kontradiktorni pa u praksi ne postoji idealno zrno, precizne idealne putanje, koje istovremeno ima idealan efekat na trup divljači. Vidimo da teže zrno ima bolji B.C. i u tijelu se divljači manje deformira, dok lakše zrno posjeduje veću brzinu, a time i veću kinetičku energiju, te položeniju putanju. Vidimo da se u praksi radi o kompromisu koji definira da zrno posjeduje formu, težinu i oblik sa što boljim B.C.-om.

To danas u praksi nazivaju idealnim „torpedo“ oblikom zrna. Na takova se zrna onda tehnološkim inovacijama ugrađuju funkcije brze ekspanzije i stabilne konstrukcije.

■ NOSLER Partition

Zrno vrlo omiljeno među lovcima već duže od 3 desetljeća.

Zbog tehnologije proizvodnje spada u najskuplja zrna na tržištu. Zrno posjeduje dvije olovne jezgre koje dijeli čvrsta stijenka. Pri ulasku u tijelo divljači prednji dio ekspanzira vrlo brzo, dok stražnji dio ostaje neoštećen čak i kod udaraca u kosti te daje poželjno dubinsko djelovanje. Ekspanzija zrna je kontrolirana kako kod niskih tako i visokih brzina zrna. Specijalno dodatno utiskivanje košuljice zrna u stražnju jezgru pridonosi čak i kod jakih pritisaka magnum kalibara robustnosti prema deformaciji.

Primjer:
Kal. 308 zrno težine 11,7 = BC: 0.474

■ NOSLER AccuBond

Jedno od prvih zrna u tehnologiji lotanja jezgre i košuljice (bonded) poznate svjetske marke. Ovo se zrno nakon kratkog vremena etabliralo u jedno od najprodavanijih na najvećem svjetskom tržištu, američkom. Uz pojačanu košuljicu u stražnjem dijelu, ima izvrstan BC koji mu omogućava polimerni plastični vrh (tipped) i prilagođen stražnji dio. Trenutačno ovo zrno spada u sam vrh lovnih zrna jer osim izvrsnih balističkih karakteristika posjeduje jako dobro dubinsko djelovanje koje u kombinaciji sa kontroliranim ekspanzijom, koju mu omogućuje plastični vrh, rezultira idealnim ciljnim djelovanjem na tijelo divljači. AccuBond predstavlja nasljednika Partition-a jer se municija puni identičnim podacima kao i Partition,

te se pritom dobiva bolji BC. Iako nisu tehnološki isti, svakako je razlog da je ovo zrno postalo toliko popularno, njegova cijena koja je niža nego Partition-a.

Primjer:
Kal. 308 zrno težine 11,7 gr. = BC 0.507

■ NOSLER Balistic Tip Hunting

Spada u zrna čija je konstrukcija uvjetovana prvenstveno malom otporu zraka i odličnim letačkim karakteristikama kod svih brzina. Rađeno za veće brzine, kod bližih ciljeva ne ispunjava u potpunosti lovne zahtjeve jer gubi vrlo veliki postotak zrna.

Primjer:
Kal. 308 zrno težine 11,7 gr. = BC 0.507

■ HORNADY InterLock SST

Hornady Super Shock Tip (SST) zrno kombinira odlike što većeg balističkog koeficijenta s karakteristikama solidnog lovačkog zrna. Već dugi niz godina vrlo je omiljeno među lovcima diljem svijeta, i to ne samo zbog vrlo povoljne cijene. Polimerni vrh daje tom zrnu brzu i položenu

je dobar metak

putanju. S integralnom jezgrom i pojačanjima u kritičnim dijelovima košuljice zrna, SST nam nudi jednu kontroliranu ekspanziju u trupu divljači i solidni ostatak projektila. Hornady InterLock sistem kružnih udubina omogućava da košuljica zrna i jezgra ostaju velikim dijelom očuvani nakon ekspanzije, kreirajući solidni prijenos energije i masivni kanal rane u trupu divljači.

Primjer:
Kal. 308 zrno težine 11,7 gr. = BC 0.415

■ HORNADY InterBond

Hornady InterBond je nasljednik SST-a u verziji lotanih zrna gdje se posebnim procesom spajaju (lotaju) jezgra i košuljica zrna. Takva konstrukcija omogućava ostatak projektila nakon prolaska kroz trup divljači čak veći od 90 % izvorne težine zrna. Naravno, ovo zrno sadrži također perfektu balističku karakteristiku i preciznost SST zrna kao i povoljnu cijenu.

Primjer:
Kal. 308 zrno težine 11,7 gr. = BC 0.480

■ BARNES MRX

Barnes' MRX zrno sadrži patentiranu SilveX (na Tungsten leguri baziranu) jezgru koja ne sadrži otrovno olovo i omogućava da MRX zrno bude kraće nego Barnes TSX and TTSX zrna, što

ima za posljedicu više mjesta za barut u čahuri. Velika tvrdoća ovog zrna omogućuje duboku penetraciju u trup bez obzira na prepreke (kosti, debelu kožu) i čini ga idealnim za lov na vrlo krupnu divljač. Polimerni vrh omogućava solidan balistički koeficijent i položenu putanju zrna uz solidnu ekspanziju i pri velikim udaljenostima. Za Barnes zrna je karakteristično da se nakon ulaska u trup divljači zrno raširi na 4 dijela slična djetelini te time udvostručuje promjer djelovanja zrna. To ima za posljedicu maksimalno i razorno šok djelovanje u trupu divljači.

Primjer:
Kal.308 zrno težine 11,7 gr. = BC 0.473

■ BARNES TTSX

Barnes-ova novija konstrukcija zrna koja ima u prednjem dijelu prazan prostor te je izrađena od 100 % masivne bakrene legure. Na košuljici zrna su kružne udubine koje imaju funkciju redukcije plinova kako bi zrno dobilo što veću početnu brzinu. Ta takozvana monometal-konstrukcija zrna omogućava vrlo veliki ostatak projektila i jako dobro dubinsko djelovanje u trupu divljači. Barnes je uveo ovo zrno još 2003. godine kao Triple-Shock X (TSX) verziju da bi ga nedavno balistički unaprijedio polimernim vrhom, kojim je uz to i ubrzao ekspanziju. Spada kao i MRX u tzv. „ekološka zrna“ jer ne sadrži otrovno olovo!

Primjer:
Kal. 308 zrno težine 11,7 gr. = BC 0.484

■ NORMA Vulkan

Jedno od najomiljenijih zrna europskih lovaca zadnja dva desetljeća NORMA Vulkan-u nedostaje karakterističan olovni vrh. Vrh je zrna utisnut prema unutra u antimonom pojačanu olovnu jezgru. Košuljica zrna je na dnu deblja te prema vrhu sve tanja što ima za posljedicu brzu i veliku transformaciju kinetičke energije prilikom ekspanzije. Konstrukcija zrna posjeduje jedno dodatno ulegnuće između jezgre i košuljice koje ima za posljedicu sprječavanje prevelikog odvajanja jezgre i košuljice nakon ekspanzije. Spada u takozvana „meka“ zrna i nije otporno na prepreke.

Primjer:
Kal.308 zrno težine 11,7 gr. = BC 0.315

■ NORMA Oryx

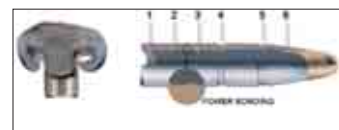
NORMA Oryx uveden 1996. godine predstavlja prvo lotano zrno ovog švedskog proizvođača. Konstrukcija omogućava da zrno brzo ekspandira ali mjesta gdje su košuljica zrna i jezgra lotane sprječavaju preveliko odvajanje istih. To ima za posljedicu da zrno kod istovremene penetracije posjeduje efikasno dubinsko djelovanje. Time se ovo zrno po karakteristikama približava idealnom univerzalnom lovačkom zrnu kojim lovci mogu loviti doslovce od srneće divljači do mrkog medvjeda!

Primjer:
Kal.308 zrno težine 11,7 gr. = BC 0.288

Ne štedite na municiji!

Od presudne važnosti za uspjeh u lovu je lovčevu poznavanje vlastite puške i municije koju koristi. Stoga nema razloga da se na municiji štedi, bilo kupovinom municije sumnjive kvalitete, bilo zanemarivanjem kontinuiranog vježbanja vlastitih strjeljačkih sposobnosti. Opravdan razlog za takovo ponašanje naših lovaca je stalno rastuća cijena kvalitetne municije. Vrlo često u lovu na krupnu divljač odlučuje jedan metak, pa bi bila zaista šteta da nam promakne trofejni primjerak zbog male uštede na najbitnijoj lovačkoj opremi!

■ RWS Evolution

Nakon vrlo dugog razvoja RWS je sa svojim Evolution zrnima ponudio novu konstrukciju u kategoriji deformacijskih lotanih zrna sa cijelim nizom novih tehnoloških i konstrukcijskih noviteta. Zrno sadrži kombinaciju moderne tehnologije lotanja (Power Bonding Technologie) sa inovativnom konstrukcijom košuljice zrna što ima za posljedicu odlične performanse zrna na svim lovačkim udaljenostima. Dijelovi zrna su slijedeći: Stražnji dio zrna s tipičnim „torpedo“ oblikom; s košuljicom zalotana jezgra; olovna jezgra sa specifičnom tvrdoćom; kružne udubine košuljice zrna u jezgri; oštar rub vrha zrna s funkcijom uzorkovanja tkiva u trupu divljači; kontinuirano podebljanje košuljice prema kraju zrna osigurava kontroliranu ekspanziju. Tako konstruirano zrno ispunjava preduvjete da bez obzira na udaljenost cilja i veličinu divljači uvijek garantira kontroliranu deformaciju zrna uz skoro idealan ostatak projektila koji je vrlo blizu 100 %. Kod vrlo teške i krupne divljači posebno dolazi do izražaja prednost ovog zrna u dubinskom djelovanju, tako da je ovo zrno pogodnije za divljač težu od 40 kg (naravno uzevši u obzir korišteni kalibar).

Primjer:
Kal. 308 zrno težine 11,9 gr. = BC: 0.366

Expressica, kraljica visokog lova

Danas je sve više lovaca koji love s express puškama. Ta je puška na neki način „šminka“ u lovu, a za nju lovci kažu da je jedna od najlovačkih pušaka ili kraljica „visokog“ lova. - Kad s expressicom idem u lov, osjećam se kao engleski lord koji ide u lov na visoku divljač u afričke kolonije! - kaže nam jedan „afrički“ lovac. Kakve su njezine karakteristike i što s njom loviti?

Mladen Lešković

Express lovačke puške su dvocijevke položare (dvije usporedne) ili bokericice (dvije okomite) cijevi istog kalibra. One su upucane na određenu udaljenost i to najčešće na 75 ili 100 m sa zajedničkom ciljnom točkom.

■ **Položare ili bokericice:** U odnosu prema puškama repetirkama oružja s dvije cijevi imaju prednost brzog ispaljenja drugog hitca, odmah nakon prvog. To se odvija puno brže nego kod repetirki i bez ispadanja iz nišanske linije. Kod lova pogonom i lova na agresivnu divljač koja napada kad je ranjena, važniji je vremenski razmak u kojem drugi hitac slijedi prvi, nego vremenski razmak u kojem na raspolaganju stoji treći i četvrti hitac, kao što je to kod puški repetirki. Ako u lovu u afričkom bušu prvim hitcem loše pogodite nekog od „velikih pet“ (Big five) expressica vam daje dobre izgleda da sve jednog dana ispričate unucima. Sa klasičnom repetirkom u rukama jako ste blizu vječnih lovišta. Za popravni hitac nema vremena, napad ranjenog bivola je brz i smrtonosan.

■ **Spojene cijevi:** Klasične expressice položare ili bokericice imaju i svoje nedostatke. Kod cijevi koje su spojene čitavom dužinom, teško je istodobno opaliti s obje cijevi, a to nije niti cilj. Prvi hitac ugrijava korištenu (ispaljenu) cijev, ta se cijev izdužuje i „nateže“ drugu hladnu nekorištenu cijev. To natezanje je različito, već prema vremenskom intervalu između prvog i drugog hitca i, jednostavno rečeno, ciljni pogodci se udaljuju. Zbog navedenog se za svaku expressicu ispituju otkloni pogodaka na cilju za obje cijevi, pri bržem i sporijem slijedu pucanja. Na toj se osnovi obično pri narudžbi klasičnih pušaka ove vrste navodi pri kojem vremenskom intervalu se preklapaju pogodci iz obje cijevi. Općenito su to vremenski razmaci od 3 do 8 sekundi.

■ **Položara ili bokericica:** Izbor položaja cijevi stvar je ukusa lovca, no položare imaju

malu prednost pred bokericama, a ta je da trzaju bočno u smjeru u kojem tijelo divlja-

Dva metka u spremniku, a jedan u cijevi

Danas je poluautomatsko oružje zbog svoje cijene dostupno gotovo svim lovcima, pa ga je sve više u našim lovištima. Zakonodavac je definirao uporabu poluautomatskog oružja u lovu ograničenjem spremnika na prihvat samo dva metka, dok o trećem metku u cijevi ništa ne govori! Zato će jedan dio lovaca naoružan poluautomatima, čim zauzme štantnu poziciju, zamijeniti ograničeni spremnik onim većeg kapaciteta kako bi postigao što veću vatrenu moć, odnosno dokazivanje strijelca odstrjelom što više divljači. O lovačkoj etici i moralu tu nema niti govora! Na suprotnoj su strani u većini lovci naoružani repetirkama, kombinacijama, jednometnim prelamačama. Samo jedan mali dio njih, koji si to financijski mogu priuštiti, love s prestižnom expressicom (Doppelbuchse).

Zbog termostabilnih cijevi i mogućnosti uštímanjanja cijevi, danas expressice po preciznosti ne zaostaju za klasičnim risanicama

Expressica može biti u izvedbi kao bokericica ili kao položara

či nudi veću ciljnu površinu. Dakle, pogodci leže vodoravno jedan do drugoga. Nasuprot položarima bokericice trzaju u visinu i pogodci leže jedan iznad drugoga. Osim toga, kut otvaranja (prelamanja) za ponovno punjenje cijevi je bitno manji nego kod bokericica. To kod ponovnog punjenja traži manje prostora i odvija se brže.

■ **Uporaba ejektora:** Mišljenja o uporabi ejektora se razilaze. Trebaju li expressice imati ejektore? Lovac koji lovi isključivo čistim pogonom ne bi se smio dvoumiti, a onaj koji lovi dočekom sa čeke trebao bi ga izbjegavati. Ejektor pri izbacivanju prazne čahure proizvodi osjetan metalni zvuk koji plaši divljač. Također, zvuk prazne čahure koja padne na pod čeke također plaši divljač. U prilog nekorištenja ejektora govori činjenica da uvježbani strijelac uspijeva brzo prepuniti pušku izbacivanjem praznih čahura okretanjem puške za oko 180 stupnjeva. To uspijeva samo ako su čahure sa rubom.

Ako su čahure sa žlijebom, zbog zuba (kuglice) na izvlakaču koji drži čahuru i gura je van, izbacivanje se mora izvršiti ručno, čahura po čahura, što je bitno sporije.

Kao kompromis za ili protiv ejektora, mogu se uzeti u obzir ejektor koji se mogu isključiti, ali svaka dodatna tehnika znači veću cijenu i povećani rizici, ispravnog rada.

■ **Relativno tvrdi okidači:** Expressice za pogonski lov imaju dva relativno tvrda okidača. (Na razini sačmarice oko 20 Newtona). Po narudžbi kupca prednji okidač može imati ubrzcicu, a također i stražnji okidač može biti opremljen ubrzcicom. Korištenje ubrzcice u pogonskom lovu isključuje se iz sigurno-

Željko Dragun iz Tordinaca svojom expressicom FIN Clasic 512 S uglavnom lovi divlje svinje

Izbor kalibra

Za express puške dominiraju rubni kalibri, iako svoje pristaše imaju i bezrubne patrone kao 308 Win. ili 30-06. Onaj tko je pristaša laganog elegantnog oružja izabrat će 8x57 JRS. Taj relativno nježan kalibar zadovoljava na udaljenostima pri pogonskom lovu, a one su rijetko veće od 100 m. Danas već rijetki teški kapitalni vepar past će pogođen u srce ili pluća nakon dužeg ili kraćeg bijega. Međutim kombinacija teške divljači i lošeg pogotka pokazuju tom kalibru njegove ograničene mogućnosti.

Za kalibar 7 x 65 R možemo reći da je za lov pogonom u branjevini dobar u nedostatku boljeg. Sa zrnima 11,3 g Nosler Partition, Barnes X ili 11,5 g TIG dovoljno je učinkovit pri pogonskim lovovima, iako ga osobno ne smatram dovoljno upornim za nečistu metu.

Kalibar 30 R Blaser razvijen je početkom 90-ih godina prošlog stoljeća sa ciljem da se dobije jedan jaki metak (na razini standardnih magnuma 7 Rem mag. 300 Win.mag.) za puške prelamače. Pogodan je za lov dočekom i daleke hitce. Na cilju vrlo drastičan. Na tržištu se pojavljuje sa malim izborom zrna. Zbog svoje brzine nije najpogodniji za lov u branjevini. Traži čistu metu.

Kalibar 9,3 x 74 R svojim debelim teškim zrnima 19 g. TUG ili 18,5 g. TM svakako je pravi izbor za lov u branjevini. Sa nešto lakšim zrnima 14,6 g. DK zadovoljava za nešto dalje hitce sa čeke, ali jaki kalibri ne umanjuju vrijednost pogotka u pravo mjesto čak ni pri popratnim pojavama. Zbog bržeg prepunjavanja oružja, rubne patrone pogodnije su za pogonski lov od bezrubnih.

Zbog dva sigurna brza hitca velikog kalibra nezamjenjiva je u lovu na opasnu divljač

snih razloga, ali za precizan hitac sa čeke ubrzica ima svoju prednost.

Sve više se kod dvocijevnog oružja koristi jedan okidač sa utvrđenim redoslijedom hitaca, ili sa mogućnosti prebacivanja vatri. Neki proizvođači potpuno se odriču ubrzica i ugrađuju okidače sa mogućnosti podešavanja sile okidanja, tako da ubrzica i nije potrebna.

Samonapinjanje ili ručno napinjanje:

U odnosu na klasične modele sa samonapinjanjem (napinjanje se vrši prelamanjem puške) dobivaju ručno napinjani modeli sve više na popularnosti. Oni se napune prelamanjem, ali im se pri tom opruge ne napinju. Pomicanjem poluge na vratu kundaka prema naprijed vrši se napinjanje opruga. Pomicanjem poluge nazad opruge se otpuštaju. Puška je puna, ali nije napeta. Nema mogućnosti nekontroliranog opaljenja i sigurnijeg sistema nema.

Preporučeni način nišanjenja:

Mladi lovci dobrog vida pucaju tako da spajaju cilj sa prednjim i zadnjim nišanom. Radi bolje uočljivosti preporučuju se obojeni reflektirajući nišani. Stariji lovci daju prednost širokokutnoj optici malog povećanja, po mogućnosti sa crvenom točkom za pucanje u trku. Idealna kombinacija bila bi dva optička ciljnika. Jedan za lov pogonom širokokutni malog povećanja 1,1 - 4 x 24 i drugi za lov dočekom

velikog povećanja i velike svjetlosne jačine npr. 3 - 12 x 56 sa osvijetljenom končanicom.

Rasipanje:

Zbog već navedenih problema koji se javljaju kod spojenih cijevi kriteriji utvrđivanja vrijednosti rasipanja expressica blaži su nego kod klasičnih risanica.

Njemački RWS je još 1940. utvrdio sljedeće kriterije za krug rasipanja expressica spojenih cijevi cijelom dužinom. Krug rasipanja obiju cijevi pucano sa po 5 parnih hitaca iz svake cijevi na udaljenosti od 100 m.: Do 7,5 cm odlično, do 10,5 cm vrlo dobro, do 15 cm dobro i preko 15 cm ne zadovoljava.

Zbog dva sigurna brza hitca velikog kalibra nezamjenjiva je u lovu na opasnu divljač

Za donošenje kriterija vrijedi sljedeće pravilo: Uvijek se puca parni hitac, a pri tom drugi hitac slijedi odmah iza prvoga u točno utvrđenom vremenskom intervalu, bez da se oružje između hitaca otvaralo ili hladilo. Do danas su se tehnički preduvjeti bitno poboljšali. Tako npr. Krieghoff expresice postižu krug rasipanja do 6 cm i manje. Blaser ostvaruje za svoje puške sa slobodno ležećim cijevima (BB 97, DB S-2) općenito krug rasipanja od 4,5 cm. Za te vrijednosti cijevi i municija moraju međusobno odgovarati. Nije isključeno da promjenom laboracija municije pri opaljenju parnog hitca može doći do pogoršanja rezultata. Da spomenemo i umetnute cijevi velikog kalibra. Sa njima kombinirane puške pretvaramo u expresice. Umetnute cijevi imaju prednost da se poslije hitca zbog ugrijavanja mogu izdužiti. Jedva da nastaju napetosti i ne dolazi do bitne promjene točke pogotka. Umetanjem potkalibarske cijevi u kombinirano oružje bitno se povećava težina samog oružja. U praksi su se umetnute cijevi velikog kalibra odlično pokazale.

■ **U praktičnom lovu:** Iskusni lovci za potrebe lova pogonom zadovoljavaju se expresicama koje imaju klasično spojene cijevi. Da bi se za obje cijevi zadržala ista grupa po-

Jedan duble u pogonskom lovu. Expressica Blaser S-2

godaka ove puške zahtijevaju pucanje u slijedu poštivanja predviđenih vremenskih razmaka između hitaca. Ne samo što se kod expresica brže ispaljuje drugi hitac nego

kod repetirki, već uvježbani strijelci uspijevaju brzo izvršiti prepunjavanje i u brzom nizu ispaliti druga dva hitca.

U praktičnom lovu sam imao priliku vidjeti izvježbanog strijelca koji je sa svojom bok expressicom opremljenom ejektorima u vremenskoj stisci opalio četiri ciljana hitca u vremenu ispod četiri sekunde. Za ponovno punjenje koristio je gumene blokove (držače) u kojima su u predviđenom razmaku postavljene po dvije patrone. Objе patrone su tako istovremeno dovedene u ležište metka, a bočno otvoreni gumeni blok bio je jednostavno odstranjen.

Popularnost expresica bilo bokERICA ili položara raste odkako su uvedene termostabilne cijevi, a ukupni krugovi rasipanja jedva da zaostaju iza onih pušaka repetirki. Pri tom je osim brzog opaljenja obju cijevi omogućena i promjena laboracija i optičkih ciljnika unutar par minuta zahvaljujući odgovarajućoj mehanici uštímanja cijevi.

Loveći expressicom vi nosite najlovačiju od svih lovačkih pušaka i nije vam važno koliko ste svinja odstrijelili. Najvažnije od svega je da ste sa takvom puškom, koja je san svakog lovca, osjećate kao engleski džentlemen naklonjen kolonijalnim lovovima i da privlačite pažnju i zavist svih sudionika lova.

INVESTICIJE

LD „FAZAN“ OZALJ

Sagradili novi lovački dom u Boševcu

LD „Fazan“ Ozalj, prema odluci Skupštine od 15. kolovoza 2008. godine, zgradu starog lovačkog doma u gradu Ozlju, prodalo je osobi koja je ponudi-

la najpovoljniju cijenu. Lokacija više nije udovoljavala aktivnostima lovaca jer se nalazila u samom mjestu pa su i zamrle poneke lovačke aktivnosti, kao što

Predsjednik Branko Jakšić, tajnik Dane Ugarković i Željko Hrastov ispred novog lovačkog doma

Snimio: Andrija Štalcar

Velebna zgrada lovačkog doma uređuje se za otvaranje

je lovno strjeljaštvo i vježba pasa u gateru.

Prema riječima predsjednika Društva **Branka Jakšića**, nova lokacija za izgradnju lovačkog doma pronađena je u selu Boševcu kraj Ozlja, a za samo godinu dana obavljani su svi građevinski radovi, od kopanja temelja za novi dom, zidanja, do uređenja okoliša i polaganja asfalta oko lovačkog doma i prilaznog puta. Tako je za samo godinu dana sagrađen lovački dom, uz angažiranje svih lovaca, a posebno **Daneta Ugarkovića**, tajnika Društva, koji je brinuo o zadanim rokovima.

Ukupna investicija vrijedi oko 1 300 000 kn, napominje **Željko Hrastov**, jedan od sponzora u iz-

gradnji lovačkog doma, bez kojih lovci ne bi mogli pokriti cjelokupnu investiciju.

Lovački dom sastoji se iz centralne dvorane od 54 m², velikog predvorja, kuhinje opremljene kuhinjskim aparatima, klaonice, rashladne komore, male sale za sastanke, kancelarije i WC-a i plinskog centralnog grijanja.

Završni radovi na asfaltiranju prilaznog puta lovačkom domu, koje su izvodili djelatnici „Cesta“ iz Karlovca obavljani su 10. prosinca 2009. godine, godinu dana nakon donošenja odluke o gradnji, na dan HLS-a. Oni su po završetku asfaltiranja počašćeni lovačkim gulašom kojeg je pripremio **Dejan Jakšić**.

Andrija Štalcar

LOVAČKI SAVEZ KARLOVAČKE ŽUPANIJE

Održan veliki županijski lov

Lovački savez Karlovačke županije u suradnji s LD-om "Šljuka" Lasinja održao je veliki tradicionalni skupni lov na divlju svinju u lovištu IV/152 Vojnić.

Sudjelovali su predsjednici lovačkih društava, članica Saveza, kao i pozvani gosti iz lovač-

kih saveza Istarske županije, Sisačko-moslavačke županije, na čelu s predsjednikom **Vladom Kiretom** te Splitsko-dalmatinske županije na čelu s **Mladenom Balićem**.

Posebne pozdrave i riječi dobrodošlice uputio je predsjednik

Vinko Pavlić, a gostima se obratio **Ivan Markulin**, predsjednik LD-a "Šljuka" Lasinja, kao i **Tomica Klasić**, lovnik Društva, koji je uz naputke o lovu dao i upozorenja o sigurnosti lova i pravilima korištenja lovačkog oružja.

Lovu se odazvalo stotinjak lovaca koji su okružili prostor zvan "Rudnik", a po završetku lova i odavanju počasti divljači, koju su označili rogisti LS-a karlovačke županije u "štreci" su bile položene 22 divlje svinje.

Andrija Štalcar

Rogisti označili početak lova

Domaćini i gosti

Odavanje počasti divljači

Praćenje divljači i automatskim digitalnim fotokamerama

Zagrebački Šumarski fakultet prvi uvodi tehnologiju praćenja i snimanja divljači automatskim digitalnim kamerama. Razvojem digitalne tehnologije lovci i ljubitelji životinja uvelike profitiraju jer ovaj uređaj omogućava snimanje i praćenje životinja i divljači u uvjetima i s udaljenosti što je do sada bilo nezamislivo.

Prof. dr. sc. Marijan Grubešić

Kristijan Tomljanović, dipl. ing.

Praćenje divljači te utvrđivanje njezine brojnosti zadaća je svakog lovoovlaštenika bez obzira na veličinu lovišta, vrste i brojnost divljači kojom se u lovištu gospodari. Utvrđivanje stvarnog stanja divljači jedan je od osnovnih preduvjeta za planiranje svih zahvata u lovištu (planiranje odstrjela, prehrane i prihrane, raznih mjera uređenja lovišta itd.), a za to se do sada uglavnom radilo tako da su je ljudi doslovce fizički prebrojavali u lovištu. Uvođenjem digitalne fotokamere to prebrojavanje postaje točnije, a popraćeno je i dokumentarnom snimkom.

■ Utvrđivanje brojnosti divljači: Postoji više poznatih i priznatih metoda kojima se utvrđuje brojnost divljači u lovištu, a razvojem tehnike i dolaskom na tržište digitalnih automatskih kamera taj posao znatno je olakšan. Dok prebrojavanje divljači, prvenstveno krupne, zahtijeva motrenje većeg broja lovaca na različitim mjestima i u isto vrijeme, uporaba spomenutih kamera pruža mogućnost „motrenja“ određenog prostora kontinuirano i kroz duže vrijeme, 10 do 20 dana pa i više.

Osim za utvrđivanje brojnosti divljači, kamera može poslužiti i za pomniji pregled trofeja žive divljači, utvrđivanje omjera spolova, dobne strukture kao i za praćenje kondicijskog stanja divljači. Također, postavljanjem kamere uz prometnice koje vode u lovište može se kontrolirati frekvencija prometa ljudi i vozila kao i eventualni neovlašteni ula-

zi u lovište. Na taj način snimljeni materijal može poslužiti i kao mjera sprječavanja krivolova.

■ Prve kamere i videonadzor:

U suradnji s ovlaštenim distributerom američkih proizvoda iz domene šumarstva i lovstva Šumarski fakultet je nabavio pet digitalnih kamera marke „Cuddeback“ model „Expert“. Tijekom razdoblja od tri godine iste su korištene za snimanje i praćenje raznih vrsta, od pernate divljači i glodavaca do medvjeda.

Višegodišnje iskustvo dovelo je do poznavanja određenih specifičnosti koje su potrebne za pravilno postavljanje uređaja, kao i prepoznavanje pravih mjesta u lovištu za snimanje divljači, odnosno gdje se očekuje prolaz divljači.

Kamere koje se koriste imaju fotografski senzor koji radi zapis u najraširenijem JPG formatu razlučivosti 3 MP. Osim snimanja fotografija kamere mogu snimati i video materijal u trajanju do 2 min, a također postoji mogućnost snimanja periodičnih cikličnih snimaka u točno određenim intervalima. Napajanje kamera riješeno je putem 4 standardne „D“ baterije od 1,5 V. Iskustva su pokazala da je najbolje koristiti alkalne baterije renomiranih proizvođača. Slike kao i video materijal pohranjuju se na memorijsku karticu (CF), za ovaj model do kapaciteta 4 GB. Senzor pokreta kojima su kamere opremljene može se podešavati u dva moda osjetljivosti, gdje je kod osjetljivijeg bilježenje pokreta i aktiviranje fotoaparata moguće do udaljenosti od 20 m u slučaju prolaska krupne divljači ili 10 m u slučaju snimanja pernate i sitne divljači.

Mogućnost utvrđivanja starosne i spolne strukture divljači

Pregled trofejne strukture divljači

Praćenje teško uočljivih vrsta divljači

Utvrđivanje prisutnosti i brojnosti rijetkih i zaštićenih vrsta

■ Uporaba i do mjesec dana:

Uz fotografiju ili video clip bilježi se i vrijeme odnosno datum kada je snimak nastao. Pored snimanja uslijed aktivacije senzorom pokreta, istovremeno se mogu raditi i spomenuti periodični snimci, gdje se u zadano vrijeme kamera aktivira bez obzira na senzor. Takav način snimanja omogućava dobar pregled neke veće površine gdje se divljač moguće redovito zadržava, a izvan je doseg aktiviranja senzora. Jednom postavljena kamera može na terenu ostati neprekidno više od tri tjedna, a za toplijeg vremena i preko mjesec dana.

■ Noćno snimanje:

Tijekom noći, odnosno u vrijeme smanjenog osvjetljenja, snimanje video materijala nije moguće, dok za snimanje slika kamera ima ugrađeni blic. Jačina blica se može podešavati u tri stupnja. Iskustva su pokazala da je najbolji automatski mod koji jačinu blica određuje prema udaljenosti od objekta snimanja. Korištenjem osjetljivijeg načina rada senzora moguće je teoretski snimiti veći broj divljači, međutim, isti ima i negativ-

nih strana. Jedna od njih je mogućnost da uslijed lošije odabranog mjesta postavljanja kamere, lišće ili grana pokretani zračnim strujanjem (vjetrom) titraju ispred senzora te time za nekoliko sati kamera snimi velik broj neupotrebljivih snimaka što dalje dovede do punjenja kapaciteta memorijske kartice i praktički promašnog cijelog posla.

Tijekom višegodišnjeg iskustva rada sa kamerama možda nije na odmet spomenuti da bi senzor pokreta mogao biti i osjetljiviji, odnosno njegova aktivacija bi trebala biti malo šireg kuta, dok bi samo snimanje videomaterijala moglo biti i u nešto većoj rezoluciji. U novije vrijeme na tržištu su se pojavili i moderniji modeli koji koriste infracrvenu tehnologiju čime je omogućeno snimanje videomaterijala noću bez uporabe blica.

Uza sve navedeno može se zaključiti da su razvojem digitalne tehnologije lovci i ljubitelji životinja svakako profitirali jer je ovim uređajem omogućeno snimanje i praćenje životinja i divljači na način i sa udaljenosti koja je do pojave istog bila nezamisliva.

LOVIŠTA KRIŽ-KAMENICA I BITORAJ

Pripremili se za zimsku prihranu

U lovištima Križ-Kamenica i Bitoraj koja se nalaze u sjeverozapadnom dijelu Ličko-senjske županije LD „Jelen“ Vodoteč sve

kih čeka za osmatranje i lov krupne divljači te obnovljeno jedno mrcilište za medvjeda.

Budući u lovištu obitavaju tri

12 remiza pripremljeno je za zimsku prihranu divljači

je pripremljeno da divlje svinje, srne, jeleni i medvjedi dobro prezime. LD „Jelen“ Vodoteč koje ima 50 lovaca gospodari sa državnim lovištem „Bitoraj“ od 8123 ha i zajedničkim lovištem „Križ-Kamenica“ od 1771 ha.

Društvo je podijeljeno u pet grupa, a svaka brine o jednom dijelu lovišta za uređenje i za prihranu divljači u zimskim mjesecima.

Ove lovne sezone u lovište je postavljeno šest novih automatskih hranilica za krupnu divljač

Sagrađeno je 6 novih visokih čeka

Postavljeno je šest novih hranilica za divljač

te je iskopana lokva zapremine 10 m³ vode. U lovištu je zasijano 3 ha raznovrsnih žitarica, na 12 remiza uneseno je 100 kg soli, 10 kg meda, te 1000 kg jabuka i krušaka za krupnu divljač.

Postavljeno je šest novih viso-

Ljetos su obnovljena solišta i postavljeno je 100 kg soli za divljač

krupna predatora, vuk, ris i medvjed, lovci stalno prate njihovo kretanje i brojnost te prijavljuju štete na domaćoj stoci i aktivno sudjeluju na seminarima o tim predatorima.

Pavica Borić

DODIJELJENA PRIZNANJA NAJBOLJIM LOVIŠTIMA

Laureati iz Paga i Benkovca

Pašku „Kamenjarku“ i benkovcačku udruhu „Benkovac“ ove je godine Lovački savez Zadarske županije proglasio najboljim društvima. Nagrade se dodjeljuju za zapažene do-

štine Saveza nagrađuje se lovačko društvo (udruga) koje ispunjava propisane kriterije iz Pravilnika.

Na temelju članka 3. Pravilnika, pravo na dodjelu Plakete imaju sva lovačka društva (udruge) i

lovačka društva „Kamenjarka“ iz Paga i „Benkovac“ iz Benkovca.

Oba lovačka društva nagrađena su srebrnom plakatom za svoj rad u protekloj godini jer su brončanu plaketu zaslužili u pro-

stvo Zadarske županije (50 %) i Lovačkom savezu Zadarske županije (50 %).

Na prigodnim svečanostima u povodu Dana sv. Huberta predsjednik Saveza, gosp. **Mate Ra-**

LD „Kamenjarka“ Pag već je po drugi puta osvojila srebrnu plaketu

LD Benkovac srebrnu plaketu uručio je Mate Radić, predsjednik LS Zadarske županije

bre rezultate u gojidbi i zaštiti divljači, u lovnj kinologiji, strjeljaštvu, u zaštiti prirode i okoliša, u svakidašnjem druženju, u gradnji lovnogospodarskih objekata, a prema Pravilniku o lovačkoj Plaketi.

Svake godine odlukom Skup-

druge pravne osobe koje su članice Lovačkog saveza. Na temelju podnesenih zahtjeva i pribavljenih mišljenja Ureda za gospodarstvo Zadarske županije i županijskog lovnog inspektora najuspješnijim društvima (udrugama) za 2008. g. proglašena su

teklim godinama (LD „Kamenjarka“ 2001. g., a LD „Benkovac“ 2002. g.).

Osim Plaketa koje će krasiti zidove u uredima ovih lovačkih društava, ova nagrada donosi i simboličnu novčanu donaciju zahvaljujući Uredu za gospodar-

dić, u Benkovcu je srebrnu Plaketu uručio predsjedniku LD-a „Benkovac“ gosp. **Nevenu Jurjeviću**, a na sam Dan sv. Huberta predsjedniku LD-a „Kamenjarka“, gosp. **Robertu Vrkiću**.

Dobra kob, laureati!

Ante Peša

OBILJEŽAVANJE BLAGDANA SV. HUBERTA U ZADARSKOJ ŽUPANIJI

Slijedimo primjer svoga zaštitnika

Nakon uspješno organiziranog Državnog prvenstva u strjeljaštvu (trap i skeet) i nastojanjem Lovačkog saveza Zadarske županije lovačka su društva (udruge) tijekom listopada i početkom studenoga izvršile potrebne predradnje da otvore lov na sitnu divljač: utvrdili su brojno stanje prirasta za pojedine vrste dlakave i pernate divljači, donijeli u suglasju lovne redove (plan odstrjela, početak lova - 8. studenoga...) i prihvatili odluku Lovačkog saveza o obilježavanju Dana sv. Huberta.

Sveta misa služena je u Kolanu na otoku Pagu, a misno slavlje predvodio je vlč. don **Mario Kosić**, župnik iz Luna. On je oslikao svetost nebeskog zaštitnika

Sa svečane mise sv. Huberta u Kolanu na otoku Pagu

svih lovaca istaknuvši njegovo bogoljubno djelovanje nakon spoznaje o lovačkim grijesima (aska, liječenje bjesnoće i drugih bolesti...).

Liturgiji su nazočili lovci LD-a „Kamenjarka“ iz Paga, članovi Izvršnog odbora Lovačkog saveza sa predsjednikom **Matom Radićem** i tajnikom **Sinišom**

Štulićem, te županijskim lovnim inspektorom **Josom Nekićem**.

Nakon misnog slavlja upriličen je prigodni domjenak, a don Mario, uzradovan željama lovaca da slijede primjer svoga zaštitnika, obećao je lovnj jedinici u Kolanu darovati kip sv. Huberta kako bi ih svetac trajno inspirirao u nastojanjima oko očuvanja prirode i života u njoj.

Istog dana služena je sveta misa u čast sv. Huberta za lovce LU-a „Kobac“ Ražanac. Tada je i svečano otvoren lovački dom u Radovinu (lovnj jedinica LU-a „Kobac“) koji su izgradili vlastitim sredstvima lovci lovnj jedinice Radovin. Lovački dom blagoslovio je velečasni don **Srećko Pe-tešić-Frka**. Bila je to prva sveta misa organizirana u LU „Kobac“ Ražanac.

Ante Peša

I strancima domaća iskaznica

U jednom broju lovačkih udruga inozemni lovci su matični članovi. Oni, prema propisima, moraju imati lovačku iskaznicu za strance, ali nema razloga da im, ako to traže, ne izdamo i iskaznicu za lovca.

Povod za pisanje ovog članka je dopis LD-a "Kamenjarka" Ma-li Lošinj upućen Hrvatskom lovačkom savezu, a na znanje Lovačkom savezu Primorsko-goranske županije. Oni traže da lovački savezi izvrše povrat uplaćenih članarina za njihovih devet matičnih članova - stranih državljana, jer ne ostvaruju prava kao ostali matični članovi lovačkih društava, državljana Republike Hrvatske.

Kratkom analizom stanja po lovačkim savezima dalo se zaključiti da navedeno lovačko društvo, kao i ovaj lovački savez, nisu jedini gdje je taj problem prisutan, pa je dobro da se s tim malo pozabavimo.

Osnovno je pitanje da li strani lovci mogu biti matični članovi hrvatskih lovačkih udruga? Ako ne mogu, što s onima koji taj status uživaju još iz vremena starog Zakona o udrugama koji

im je, očito, dao to pravo?

Naime, u članku 3. stavku 5. Zakona o udrugama iz 1997. godine (starog zakona) piše: "Stranac i pravna osoba sa sjedištem u inozemstvu (strana pravna osoba) može postati članom udruge ako je to predviđeno statutom udruge, u skladu s ovim Zakonom".

Prema novom Zakonu o udrugama iz 2001. godine u članku 4. stavku 1. piše: "Svaka poslovno sposobna fizička osoba i pravna osoba može, pod jednakim uvjetima utvrđenim ovim Zakonom i statutom udruge, postati članom udruge".

Zakon o lovstvu ne regulira pitanje statusa lovačkih udruga, ali regulira pitanje tko smije loviti divljač, pa tako u članku 68. stavku 2. stoji: "Divljač smije loviti osoba koja je položila lovački ispit i posjeduje lovačku iskaznicu, uz prethodno pisano dopuštenje lovoovlaštenika".

Poznato je da strani državljanin ne mogu polagati lovačke ispite u Republici Hrvatskoj, a isto tako da strani državljanin mogu loviti u našim lovištima pod uvjetom da posjeduju lovačku iskaznicu za strance i da zadovoljavaju ostale uvjete propisane Zakonom.

Treba odmah reći da i stari i novi Zakon o udrugama ostavlja mogućnost lovačkim udrugama da primaju strane državljanke kao matične članove pod uvjetom da je to predviđeno statutom lovačke udruge. Ako su lovačke udruge, kod prijema stranih lovaca, postupile po Zakonu, postavlja se pitanje što je s pravima i obvezama matičnih članova - stranih državljana, koji je njihov status, koja su njihova prava i obveze manje nego matičnih članova državljanina RH?

Prava i obveze svih matičnih članova lovačke udruge trebala bi biti ista, bez obzira na državljanstvo, no, da li je baš tako?

Strani državljanin koji su matični članovi lovačkih uruga do sada nisu imali pravo na državnu iskaznicu kao ostali matični članovi. Prema tome, strani državljanin - matični članovi lovačkih udruga mogu loviti u lovištima kojima gospodare njihova lovačka društva, ali samo ako posjeduju iskaznicu za strane lovce, što znači da nisu u svojim pravima izjednačeni s ostalim matičnim članovima uduga ili društava.

Prema Zakonu, strani lovci, da bi unijeli oružje u RH, moraju posjedovati lovačku iskaznicu za strance jer bez iste ne mogu loviti ni u lovištu kojim gospodari njihova matična udruuga. Ako je tomu tako, nema razloga da im se, uz to, ako već posjeduju iskaznicu za strance ne izda i lovačka iskaznica kao i ostalim matičnim članovima državljanima RH. Tako bi se osjećali ravnopravni s ostalim matičnim članovima pa sigurno ne bismo imali ovakvih zahtjeva kao što je ovaj s početka ovog teksta.

Ante Šoić, prof.,
tajnik LS-a Primorsko-goranske
županije

LOVNA TROFEJISTIKA - AKO LAŽE KOZA, NE LAŽE ROG!

Novi je državni prvak lubanja čaglja iz Šašine Grede

Obzirom da sam u jednom od prošlih brojeva našeg "Lovačkog vjesnika" pročitao da je novi državni prvak lubanja čaglja ocijenjena sa 26,49 CIC točaka, želim vas obavijestiti da sam još 25. srpnja 2007. godine, dočekom sa visoke čeke u Državnom lovištu 3/31 "Šašina Greda", odstrijelio kapitalnog mužjaka čaglja čija je lubanja na ocjenjivanju trofeja (koje se svake godine uredno održava krajem lovne sezone u mom matičnom društvu "Jelen" Sisak) od strane Povjerenstva za ocjenjivanje trofeja ocijenjena sa 27,01 CIC točaka, s vrlo malom mogućnošću pogriješke, jer se mjere dužina i širina lubanje, koji su nepromjenljivi parametri. Prema tome očekujem da CIC-ovo Povjerenstvo pri Hrvatskom lovačkom savezu ovaj trofej čaglja proglasi novim državnim prvakom.

To se vidi i iz trofejnog lista Republike Hrvatske koji prilažem u kopiji!

Dejan Perković

VLADO M. ŠTRBAC, MEĐUNARODNI KINOLOŠKI SUDAC, KNEŽEVO:

Lovci znaju kakvog lovačkog psa trebaju!

U 37 godina kinološkog rada, uz ogormno iskustvo sa psima ptičarima, ukupno imam evidentirano 107 legla u 4 pasmine lovačkih pasa ili ukupno 689 štenadi. To je dovoljan podatak po kome se vidi kako mi je stalo do razvoja i napretka lovne kinologije. Želio bih, kao i svi ostali, da nam se olakša naš posao sa psima, da imamo manje troškove i da nam se to što radimo primjereno vrednuje.

Bravo lovci-kinolozi! Što drugo da kaže jedan međunarodni kinološki sudac koji vjerojatno drži rekord kada je u pitanju uzgoj i školovanje pasa ptičara. Sudac koji nije član HKS-a, ne svojom krivnjom, već se „sam isključio“ upravo zahvaljujući bahatom dugogodišnjem stilu vladavine u HKS-u: ako progovoriš, makar to bila i istina, nema te, aut! Takav način rada zatvorio je krug kinoloških znalaca na uži krug koji drže sve konce u svojim rukama braneci stav da nitko drugi, osim njih, ne može znati više. Zato se i dogodilo da su tek lovci konačno prvi progovorili o tom stanju, jer za kinologiju, za obična lovca, nije bilo razumijevanja: unatoč recesiji, HKS svake godine, već ustaljeno i bezobrazno, diže cijene svojih usluga, koje gotovo premašuju dadžbine mnogih kinoloških saveza u susjednim zemljama, a to lovci više ne mogu, ali i neće plaćati. Cijeli sam svoj život posvetio lovnoj kinologiji, do danas sam, u 37 godina rada, uz ogormno iskustvo sa psima ptičarima, evidentirao 107 legla u 4 pasmine pasa ili ukupno 689 štenadi, za što sam izdvojio velik novac. Posljednjih godina kinološki mešetari (čitaj suci), ne samo u RH, beskrupulozno i s nimalo straha od zgražanja javnosti namještaju rezultate: gotovo redovito pobjeđuju „njihovi ljudi“! A tu im nitko ništa ne može! Nema kazne za krivo proglašenje najljepšega psa ili prvaka u radu! Svi čestitaju, plješču, a poraženi tuguju. Ima tako sudaca koji sa sobom vode „prijatelje“ s veoma lošim psima, ali i oni, naočigled svih, pobjeđuju!

■ **Koliko stvarno plaća lovac?** Volio bih da javnost konačno dobije podatak koliko treba platiti naš lovac kad podmiri članarinu, prijavu legla, ispuni razne formulare, te-toviranje, izložbe (talijanske ludorije po zardarskim lovištima, a čiju cijenu plaćaju i naši lovci) i sl.!

Posebna priča je uvoz pasa: Ako su njemački ptičari iz Njemačke, druge pasmine iz drugih zemalja, samo bedast čovjek može kazati da nam radi osvježenja krvi nije potreban uvoz! Ali, kada je takav pas u pitanju, treba izdvojiti dodatna sredstva: eksportni

pedigre, na koji ide još dodatni harač lovcima - upis u rodovnu knjigu umjesto da to bude besplatno i da smo sretni što netko uveze vrhunskog lovnog psa, te da mu, na neki način, priznamo trud! Mislim da je cijena jedne rodovnice preskupa, a zbog smanjenog broja rubrika predaka jedinke i smiješna je! Primjerice, u rodovnici Njemačkog kinološkog saveza upisana su 62 imena predaka, a kod nas samo 14! Očito jedino tu HKS štediti!

■ **Nisu svi kinolozi u HKS-u:** Samo od mene, i meni sličnih kinologa i lovaca, HKS godišnje „gubi“ oko desetak tisuća kuna, što nije malo. Nikada me nitko iz HKS-a nije posjetio i upitao za moje pse, a poznati su im moji rezultati koje s ptičarima postizem diljem Europe, kako na izložbama, tako i na

Ocjenjivanje radne uporabnosti pasa u lovu (2)

U „Lovačkom vjesniku“ 10/2009. objavljen je tekst pod naslovom „Pse u lovu trebaju ocjenjivati lovci“ u kojemu je jasno rečeno kako Hrvatskom kinološkom savezu u novim izmjenama i dopunama Zakona o lovstvu ništa nije oduzeto u pogledu ovlaštenja ispitivanja radne uporabnosti pasa za lov već da će to ubuduće raditi i Hrvatski lovački savez. Bilo je puno reakcija na taj tekst, od kojih neke objavljujemo.

radnim natjecanjima. Moji psi su prvaci i raznih europskih država. Neka HKS iznese podatak koliko pasa u RH danas ima položen IKP ili dr. Kileman? Neka također lovcima kažu zašto ne priznaju pravilnike o radu pasa ptičara koje primjenjuje, primjerice, matična zemlja Njemačka, a koje godinama koriste Austrija, Slovenija, Mađarska, Češka i Slovačka! E, da nije novac u pitanju i to veliki, lako bi se stvari konačno dovele na svoje. „Fild trajal“ je uništio lovce iz više razloga: u njega su stavili sve ptičare, a taj način rada pripada samo engleskim ptičarima, jer je to rad psa s izuzetnom brzinom u otvorenom polju, stilom suprotnim od rada njemačkog ptičara, a koje pse najčešće srećemo u našim lovištima. Neka u HKS-u kažu kada će se u RH početi primjenjivati „derbi“ za mlade pse ptičare, SOLMS, VGP, IKP, i da ne nabrajam više? Ove vrste i skraćenice tipa ispita rada pasa ptičara rade Nijemci, a rodovnici njihovih pasa puni su tih oznaka, a najmanje CAC-ova ili CACIB-a, što nedvojbeno govori da tamošnji lovački savezi itekako vode računa o radnim osobinama njihovih pomagača u lovu, te o istrajnosti kod genetskih osobina svake jedinke i njihovom očuvanju. Najmanje ih brine titula u ljepoti ili rendgenski snimak kukova, što također nije nevažno. Moji psi ove preglede rade u Sexardu, preko mađarskog kluba ptičara, gdje sam dugogodišnji član.

■ **Pravila ispita pasa:** Vrlo sam sretan ako HLS bude ustrajan u nastojanju da donese pravilnike o radu svih pasmina lovačkih pasa, napose još sretniji ako se ti pravilnici budu i primjenjivali. Sretan ću biti ako tu pripomognu svi kinološki znalci i poštteni domaći kinološki suci, a koji su sada zapostavljeni ili su sami napustili suđenja. Nadam se da će se organizirati natjecanja za koja će se, na način dostupan i jasan svima, a posebno običnim lovcima i uzgajivačima pasa, objaviti pravila kako bi natjecatelji znali kako lo-

vački pas treba biti ispitan, kako pripremljen za rad i konačno osposobljen, a na osnovu čega ga vlasnik može povesti i prijaviti za lov. Onaj tko hoće i želi sa psom trčati "via-via", neka trči i 100 km na sat, ali za lov ne trebamo psa atletičara, jer ga nitko neće moći pratiti!

■ **Lovnokinološki suci:** I sada ono najvažnije: Ne smije se dogoditi da ove ispite suđe oni koji nemaju veze s lovom i koji nisu obrazovani za suca. Zato se mora organizirati edukacija takvih ispitivača. Nitko nema pravo, u današnje vrijeme, dozvoliti svakome tko poželi da igra ulogu suca na radnom ispitu bez provjere znanja. Ispitivači moraju, uz poglavito poznavanje postojećih pravilnika o radu pasa, još više poznavati pasminu koju ocjenjuju, njen karakter, stil rada, vrline i mane na svakom terenu te rad vodiča-lovca. Po mojem mišljenju, HLS mora što prije, po tko zna koji put, pozvati HKS na nužnu suradnju, zatražiti sveobuhvatnu korekciju njegova rada, ublažiti porast ili dovesti cijene kinoloških usluga na razumnu razinu, jer to je najboljnja točka članstva, te zajednički krenuti u ozdravljenje lovne kinologije.

■ **Kakvog lovačkog psa trebamo?** Lovci trebaju lovačkog psa koji će stvarno pomagati u lovu, a ne glumećeg trkača koji nema "nosa". Lovcima konačno treba dati šansu da doznaju više o svojem psu! Lovcima treba biti jasno da u lov ne smiju puštati problematične pse, kako ne bi ometali druge obučene pse, a sve one koji samo sliče na dotičnu pasminu, ili imaju bilo kakve genetski urođene ili nasljedne mane, bezuvjetno treba izlučivati iz uzgoja. Bolje je imati dva dobra psa na 10 lovaca nego 10 loših pasa! Dakle, ljudi koji prihvate ocjenjivanje natjecanja pasa u radu, kao i radnih ispita, moraju dobro poznavati pse i lov, kako bi svakom vodiču psa posebno priopćili što je, a što nije dobro uradio. To je način edukacije lovaca, i kada se sva ova problematika riješi, vjerujem da će gotovo sve županije i njihovi lovački savezi jedva dočekati na svojim terenima lovce s lovačkim psima koji su došli na ispite ili natjecanja. Zanimljivo će biti doživjeti jedan ispit na kamenjarku kod Dugog Rata ili Dubrovnika, a rad na polju kod Zadra te rad na fazana u slavonskim lovištima!

Lovci su konačno dobili šansu i ne bi bilo dobro da je propuste jer im se pruža izuzetna prilika da pripomognu ozdravljenju lovne kinologije kako bi u našem lovstvu zauzela ono mjesto koje joj i pripada. Kako smo već rekli, lovcima treba čistokrvan, radno obučan i konačno lijep pas, a tu ima dovoljno prostora i za aktivnosti Hrvatskog lovačkog saveza kao i Hrvatskog kinološkog saveza.

Vlado M. Štrbac,
međunarodni kinološki sudac, Baranja

LOV U ROMANU "PLANINE" PETRA ZORANIĆA

Lov je odstrjel ili hvatanje životinja u prirodi

Umjetnost je duhovna djelatnost koja u sebi nosi elemente osjetljivosti, uključuje kreativnost, stvoreno djelo i njegovo doživljavanje. Priroda i život u njoj su od iskona inspirirali nadarene pojedince: slikare, kipare, glazbenike, pjesnike.....

Pjesnici su u prirodi pjevali zanosne pjesme zahvalnice (peane), prirodu se obožavalo, poistovjećivalo s Bogom (panteizam). Svojevrsni panegirik ljepotama krajolika je prvi roman u hrvatskoj književnosti "Planine" Petra Zoranića - Ninjanina.

Autor je imao otvorene oči za prirodu, a svoje dojmove o rodnim "deželjama" (zavičajju) iskazuje kroz pjevanja i priče svojih likova - pastira.

Zoranićeve "pripovisti" nastoje otrgnuti od zaborava i anonimnosti lokalitete rodnog kraja: gradova (Nin, Zadar), okolnih sela (Zaton, Privlaka), izvora (Dražnik, Novak, Sokolar), vjetrova (bura).....

Nazivi tih lokaliteta i danas žive. To su izvori, polja i šume u okolini Nina. Ti tereni su danas u sklopu zajedničkog lovišta XI-II/118 NIN čiji je lovozakupnik LD "Jarebica" iz Nina. U tom se lovištu već godinama održavaju razna lovno-kinološka natjecanja. 2008. god. održano je prvenstvo Hrvatske u lovu Sv. Hubert, ali i Svjetsko prvenstvo u radu pasa ptičara. 2008. god. se slavila i 500 obljetnica rođenja Petra Zoranića.

Nažalost, naša lovačka svojta (a i inozemni gosti lovci i kinolozi) nisu ni znali da se upravo na tim terenima lovilo i u 16. stoljeću. Zoranićevi likovi su nositelji metamorfoziranih priča o vukovima s istoka što upadaju u stada i kolju sve odreda. Te su priče o vukovima odraz pjesnikove zabrinutosti za

"rasutu baščinu", za stanje duha, ali i pjesnikov zanos kojim slika ljupkost krajolika i idiličnost lova mada na kraju taj lov, završava tragično.

Naime, bratići Dražnik i Novak su vršnjaci. Podjednako snažni i pametni. Bezbržno tumaraju šumom uživajući u lovu, te svu radost i ugodnost nalaze u njemu: katkad s hrabrim hrtovima slijedeći strašljive zečeve, katkad s hitrom štenadi iznenadujući divlje svinje u gustim lugovima, katkada se boreći u šumama s jakim medvjedima, koje ubijahu nabijajući im u grlo naoružanu ruku, katkad s mrežama pritišćući kod voda golubove ili druge ptice što lete u jatu....

Eto tako vazda mladići zajedno, u svakom lovu bijahu sretni i zadovoljni, a napose kada su tražeći lovinu, s lukovima i strijelama prešli "mnoga polja, dolce i brda, dubrave, lugove i šume, te napokon, o trećoj svjetlosti, spazili u toj šumi jednu košutu. I slijedeći joj trag, napokon je ustrijelili". U navedenom fragmentu oduševljavaju pjesnikova točna zapažanja, realistički opisi no pjesnik se ne može otarasiti elemenata koje crpi iz mitskog svijeta, a koji se nalaze u "pripovistima od pritvora junakov i devojak u dube, cvite, vrulje i vode".

Tako će Dijana usmrtili svoje vile: Jelu i Maru samo zato što su obuzete ljubavlju prema mladim i lijepim lovcima - Dražniku i Novaku - prekršile zavjet.

Dražnik i Novak će tragično skončati obuzeti tugom za svojim draganama, Jelom i Marom i bit će pretvoreni u izvore.

Dražnik je izvor koji i danas žubori i tako se naziva, a Novak je bunar u susjednom selu Privlaci.

Ante Peša, prof.

Dodjela lovačkih odlikovanja

Izvršni odbor HLS-a na svojoj sjednici održanoj 18. prosinca 2009. godine u Zagrebu razmatrao je prijedloge za dodjelu lovačkih odličja od pojedinih lovačkih saveza županija odnosno Grada Zagreba, te je odlikovao sljedeće:

LS BRODSKO-POSAVSKE ŽUPANIJE

Odlikovanje II. reda:

LU "Graničar" St. Petrovo Selo
Ivan Pilipović

Odlikovanje III. reda:

LU "Graničar" St. Petrovo Selo
Željko Babić

LD "Petnja" Sibinj

Mato Derkač
Milovan Opalić

LS ZAGREBAČKE ŽUPANIJE

Odlikovanje I. reda:

LD "Srnjak" Volavje
Marijan Pintur

Odlikovanje II. reda:

LD "Srnjak" Volavje
Nenad Bohaček

Odlikovanje III. reda:

LD "Srnjak" Volavje

LD "Srnjak" Volavje

Jadranko Sokačić
Željko Karal
Zvonimir Žužak

LS PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

Odlikovanje I. reda:

LD "Platak" Rijeka
Herman Sušnik

LD "Jelen" Čavle

Milan Maravić
Ivan Mavrinac-Racić
Blaž Fučak
Darko Žeželić

LD "Jelen" Skrad-Ravna Gora

Davor Ribić

LD "Kamenjarka" Kukuljanovo

Petar Maračić
Vidoje Vujić

LD "Košutnjak" Novi Vinodolski

Ivica Maričić

LD "Medviđak" Drivenik

Boris Miklič ml.

LD "Perun" Mošćenička Draga

Stjepan Badičić

LD "Srndać" Grižane-Belgrad

Jožef Somoru

LD "Srndać" Permani

Zorko Kinkela

LD "Vepar" Bribir

Rudolf Skočilić

Odlikovanje II. reda:

LD "Orebica" Cres

Jaroslav Honjek
Jozo Matošević

LD "Jelen" Čavle

Radovan Buvač

Igor Milinović
Ivan Tijan
Bernard Vukas
Mile Drakula
Stanko Silić
Dinko Šupak
Nikola Maravić

LD "Jelen" Skrad-Ravna Gora

Cvjetko Ilakovac
Stanko Jugović

LD "Kamenjarka" Kukuljanovo

Branimir Štiglić
Boris Vlastelić

LD "Košutnjak" Novi Vinodolski

Ivan Rubčić
Martin Tomić

LD "Kunić" Rab

Dušan Vidas

LD "Medviđak" Drivenik

Matija Brnčić
Mate Bruketa
Vilko Miklič

LD "Perun" Mošćenička Draga

Bruna Janjetić

LD "Srndać" Grižane-Belgrad

Nikola Baretić
Vilim Jakovac

LD "Srndać" Permani

Željko Trošelj

LD "Tetrijeb" Delnice

Josip Pleše
Franjo Glad

LD "Vepar" Bribir

Jadranko Čor
Vitomir Kršul

LD "Tetrijeb" Gerovo

Antun Klepac
Ivan Šoštarčić
Zoran Štimac

LD "Tetrijeb" Čabar

Božo Šimić
Mirko Božidar Wolf

Odlikovanje III. reda:

LD "Orebica" Cres

Viktorija Bendera
Đorđe Brezac
Branimir Curl
Anton Čule
Anton Kučica
Franjo Sablijić
Ivan Saganić

LD "Golub" Kampor

Josip Justić
Nenad Komadina
Zdenko Perić
Igor Španjol

LD "Jelen" Čavle

Davor Jurić
Mladen Kukuljan
Marijana Perušić
Darko Sertić
Branko Klepac
Ivan Mavrinac
Darko Rutar
Ivica Žunić

LD "Jelen" Skrad-Ravna Gora

Franjo Komadina
Ivan Štimac

LD "Kamenjarka" Kukuljanovo

Vladimir Mičetić

LD "Košutnjak" Novi Vinodolski

Velimir Kružić
Jure Rubčić
Jure Tomić

LD "Kunić" Rab

Jozo Herceg
Mladenko Kocijan
Josip Rak

LD "Medviđak" Drivenik

Tomislav Matošić

LD "Perun" Mošćenička Draga

Boris Franković
Miro Šepić

LD "Srndać" Grižane-Belgrad

Mladen Barac
Vladimir Budimir

LD "Srndać" Permani

Mauro Doričić
Lari Fabijančić
Darko Trtan

LD "Tetrijeb" Delnice

Radna jedinica Mune
Josip Prelac
Goran Prelac
Anton Štimac
Ivan Štimac
Franjo Vesel

LD "Vepar" Bribir

Vlatko Dražić
Mladen Strličić

LD "Vidra" Turke

Josip Janeš
Josip Kvaternik

LD "Tetrijeb" Gerovo

Boro Ivanković
Darko Šercer
Dragan Tomac
Damir Volf

LD "Tetrijeb" Čabar

Mladenko Janeš
Anton Lipovac
Tvrtko Mužević
Veljko Volf
Alen Vesel
Emil Žagar
Petar Žagar

LS POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

Odlikovanje I. reda:

HLD "Jelen" Lipik

Ilija Ljevar - posmrtno

Odlikovanje II. reda:

HLD "Jelen" Lipik

Antun Blazinić
Milan Borić
Ivica Marinković
Slobodan Katunar

LS KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Odlikovanje I. reda:

LD "Fazan" Drnje
Slavko Doboš
Josip Fabuš

Odlikovanje II. reda:

LD "Fazan" Drnje
Josip Habota

LS SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Odlikovanje I. reda:

Lovački savez ŽSD

Ante Sanader
Ivan Merčep
Marko Bekavac
Marko Raos
Nediljko Stanić
Marijan Dumančić
Jure Brzica (posmrtno)

Odlikovanje II. reda:

Lovački savez ŽSD

Boris Listeš
Ante Pezo
Nikola Blagaić
LU otoka Hvara "Hvar" Stari Grad
LD "Brač" Supetar
PLU "Mosor" Priko
LD "Ričina" Proložac
LD "Imotska krajina" Imotski
LD "Gradina" Lovreč

Odlikovanje III. reda:

Lovački savez ŽSD

Mate Rada
Ivica Biočić
Branko Krnić
Joško Roščić

LD "Svilaja" Ogorje

Nediljko Leskur

LU "Donja Kaštela" D. Kaštela

Ivica Mornar
Josip Matas
Ivica Kevo
Ante Zelić
Anđelko Čaleta
Ivica Jelinić

LS DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Odlikovanje III. reda:

LU "Dubrava" Dubrovnik

Željko Drašković

LD "Župa" Mandaljena

Ivica Šabadin

LS MEĐIMURSKE ŽUPANIJE

Odlikovanje I. reda:

LD "Zec" Čakovec

Nikola Štrbat
Stjepan Horvat

LD "Patka" D. Vidovec

Antun Zvonar
Zlatko Šarkanj

LD "Zec" Vrtišinec

Ivan Branović

LD "Fazan" Nedelišće

Mirko Petričević
Franjo Kozar
Stjepan Kresinger

LD "Šjuka" G. Mihaljevec

Josip Oletić

LD "Trčka" Čakovec

Ivan Jelinić

LD "Srndač" Selnica

Franjo Karlovčec

LD "Fazan" Draškovec

Stjepan Kolarić

Odlikovanje II. reda:

LD "Zec" Čakovec

Franjo Sklepić
Josip Baksa

LD "Patka" D. Vidovec

Zvonimir Lukša
Mladen Zadravec
Zdravko Igrac

LD "Zec" Vrtišinec

Mladen Šoltić
Juraj Kovačić

LD "Fazan" Nedelišće

Ivan Krznar
Damir Novak
Ljubomir Bistrovic

LD "Šjuka" G. Mihaljevec

Vladimir Dragojević

LD "Trčka" Čakovec

Sefedin Islani
Franjo Augustović

LD "Jastreb" Domašinec

Franjo Drvoderić
Zlatko Katančić

LD "Fazan" Draškovec

Branko Slaviček
Vladimir Granatir

LD "Srndač" Selnica

Marijan Stojko
Zdravko Fajfar

Odlikovanje III. reda:

Lovački rogisti LS-a Medimurske
županije

LD "Zec" Čakovec

Vladimir Vuk
Franjo Kuštra
Ivan Janušić

LD "Patka" D. Vidovec

Lidija Gašparić
Zdravko Orehovec
Dejan Kanižaj

LD "Zec" Vrtišinec

Stjepan Kerovec
Damir Francić
Ivica Varga

LD "Fazan" Nedelišće

Dragutin Ribarić
Stjepan Novak

LD "Šjuka" G. Mihaljevec

Damir Herjavec
Damir Polanec

LD "Trčka" Čakovec

Stjepan Fegeš
Zvonimir Ipša

LD "Jastreb" Domašinec

Marijan Mezga
Đuro Mavrin

LD "Srndač" Selnica

Antun Kontrec
Ante Sulje

LD "Fazan" Draškovec

Vlado Balent
Slavko Kalšan
Ivan Dominić

STARENJE ČLANSTVA UGROŽAVA OPSTANAK DRUŠTVA

Više od polovice lovaca 50-godišnjaci

Više od polovice svih lovaca u Varaždinskoj županiji starije je od 50 godina, a njih gotovo 22 posto ima više od 60 godina, a samo je 9 posto mlađih od 30 godina! Stariji, kojih je najviše, sve teže sudjeluju na radnim akcijama, a u većini slučajeva su i oslobođeni i radova u lovištu i financijskih obveza, pa se postavlja pitanje kako će ta društva opstati?

Podatci o starosnoj strukturi lovaca Varaždinske županije uvjerljivo potvrđuju tezu koja je već neko vrijeme vrlo prisutna u lovstvu Hrvatske - lovačka društva iz godine u godinu stare. Stvarnost je zaista takva da zahtijeva najprije temeljitu analizu, a nakon toga i određene akcije i konkretne mjere kako bi se u lovstvo privukao što veći broj, prvenstveno, mlađe populacije, i to u svakom od više od 800 lovačkih društava Hrvatske, ali i na razini Hrvatskog lovačkog saveza.

Tko će raditi? Ako se, naime, neće ništa poduzimati, kroz kraće vrijeme imat ćemo u društvima situaciju da sve veće i fizičke obveze lovozakupnika neće imati tko obavljati. Stariji lovci (najčešće je to starost iznad 65 godina) su oslobođeni fizičkih (ponegdje i financijskih) obveza, a i zbog njihove fizičke kondicije ne može se očekivati, pa ni tražiti, obavljanje nekih poslova koje zbog naravi ipak moraju i mogu obavljati samo mlađi.

Da je tomu tako vidi se i iz podataka LS-a Varaždinske županije gdje je napravljen pregled starosne strukture 1558 lovaca, članova 37 lovačkih društava ove županije. Prema toj analizi pedeset posto svih lovaca starije je od 50 godina, a gotovo 22 posto lovaca ima više od 60 godina. Društva u svojim redovima imaju 18 lovaca starijih od 80 godina (ili 1,2 posto od svih članova), a s druge strane svega 3 (slovima: tri) člana imaju manje od 20 godina, odnosno 0,7 posto. U odnosu na ukupan broj, svega 9,3 posto je mlađih od 30 godina ili 27 posto mlađih od 40 godina.

Mlađih sve manje: Po pojedinim društvima stanje je krajnje zabrinjavajuće, jer kakva je perspektiva onih društava koja u svojim redovima nemaju ni jednog člana mlađeg od 30 godina, a svega nekoliko mlađih od 40 godina. Pretežni dio lovaca u tim društvima imaju 60, sedamdeset pa i osamdeset godina.

Koji su razlozi sve slabijeg interesa mlađe populacije za lovstvo? Odgovor traži temeljitiju analizu, ali je dio razloga svakako i u slabljenju rejtinga, ugleda, lovaca u društvu. Za to je krivo antilovačko raspoloženje koje je, manje-više, prisut-

Visoki troškovi: Sigurno su i relativno visoki troškovi obrazovanja, pa nabavke oružja, upisnine i članarine dio razloga za slabije zanimanje mlađih za lovstvo. Jer, pitanje je tko može, na primjer, platiti dvije tisuće eura na ime upisnine koju su odredila pojedina društva i u ovoj županiji?! Sigurno, samo mali broj mlađih.

I način obrazovanja budućih lovaca nije ujednačen: u zadnjih nekoliko godina ima lutanja, pravilnici su mijenjani, stažiranje nije obvezno... Posebno je „šareno“ obrazovanje u nekim lovačkim školama. Da ipak ne bi dobili lovce „nabijene“ teorijom

Privući mlade

Očito je da treba, kako se kaže, staviti glave skupa i pronaći načine i putove kako u redove istinskih lovaca privući što više prvenstveno mlađih ljudi koji će preuzeti časnu ulogu uzgoja i zaštite divljači, dakle preuzeti skrb za očuvanje prirode, kako bi današnja fauna opstala i za buduće generacije. "Lovaca", čini mi se, imamo i - previše!

no u gotovo cijelom svijetu, ali dobar dio krivice snosimo i mi sami. Ugled lovaca ne stječe se natjecanjem tko će odstrijeliti divljač s vrjednijom trofejom, ili tko će se slikati nad odstrijenim „kapitalcem“ medvjeda (ne daj bože da bude i bijel, albino). Ugled se može stjecati i(li) jačati samo ako će lovci biti uvijek lovci: i za vrijeme, a napose prije i poslije lova, dakle i u vrijeme uzgoja divljači, i u vrijeme šticevanja divljači, odnosno držeci se onog mota kojeg je Dragutin Veseli napisao još 1942. godine: „Ne traži od lova koristi, hrani divljač i štiti, pa ćeš onda istom pravi lovac biti!“

a koji pojma nemaju o konkretnim svakodnevnim poslovima u lovištu, mnoga društva su samostalno donijela odluke o obvezi stažiranja budućih lovaca najmanje godinu dana, od toga manji dio prije, a veći poslije položenog lovačkog ispita. Međutim, koliko znamo, nije, nažalost, svugdje tako, dakle praksa nije ujednačena. Možda bi se ponovno moralo vratiti na povremeno okupljanje predavača-ispitivača (svojedobno to je bila stalna praksa), jer bi se na tim skupovima barem pokušala razmijeniti iskustva ali i dogovoriti jednoobrazni pristup obrazovanju.

Slavko Labaš

Juričica

Acanthis cannabina

Juričica, poznata još i kao jurka ili konopljarka, spada u porodicu zeba. Dugačka je 13,5 cm. Mužjak u svadbenom ruhu ima crvena prsa i čelo, sivu glavu te kestenjastosmeđa leđa. Ženka je smečkasta s tamnosmeđim prugicama na leđima i trbuhu. Na krilima imaju svojstvene bijele krilne mrlje. Kljun je tamnosmeđi i snažan. Rep je urezan. Pjev je mješavina cvrkuta, često se glasaju zborno. Izrazito je društvena i izvan razdoblja parenja. Obično se okupljaju u velika jata (i po nekoliko stotina jedinki). Let im je živahan i valovit.

Staništa su joj otvorena područja s niskim drvećem, vrištine, makije, rubovi šuma, živice i veliki vrtovi. Zimi se okupljaju u velika jata pomiješana s ostalim sjemenojedim pticama koja krstare otvorenim područjima.

Crtež: Burdica Debožović

Zimuje na otvorenijim staništima kao što su poljoprivredna zemljišta, slane močvare i travnjaci uz morsk obalu.

Gnijezdi dva puta godišnje, polukolonijalno. Gnijezdo radi od sitnih korjenčića i vlati, a unutrašnjost oblaže životinjskim dlakama, ponekad i perjem. Ženka u gnijezdo snese 5 bjelkastih jaja posutih crvenkastosmeđim mrljama na kojima sjedi 12 - 14 dana. Mlade hrane oba roditelja oko 14 dana.

Hrani se sitnim sjemenjem.

Kod nas je redovita, široko rasprostranjena i česta, stanarica, preletnica i zimovalica.

Prema Pravilniku o visini naknade štete prouzročene nedopuštenom radnjom na zaštićenim životinjskim vrstama, NN 84/96, za štetu na juričici predviđa se kazna od 800 kuna.

Sjeverna juričica

Acanthis flammea

Sjeverna juričica dugačka je 13 - 15 cm. Smečkasta je, ima crvenu pjegu na čelu, crni podbradak i dvije svijetle pruge na krilima. Vrh joj je kljuna crn. Gornja je strana tijela isprugana uzdužnim tamnosmeđim prugama. Mužjak ima crvenkasta prsa. Glasanje se sastoji od ugodnog živahnog cvrkuta. Često pjeva u kružnom svadbenom letu.

Staništa su joj brezove šume, vrbici i veliki vrtovi. Zimi se često nalazi na johama uz obalu s jatima češljugara i čižaka.

Crtež: Burdica Debožović

Gnijezdi jednom godišnje. Gnijezdo od mahovine, lišaja i stabljika smješteno je nisko u trnovitom grmlju, šikari, živici ili na tlu. Ženka u gnijezdo meko obloženo životinjskim dlakama snese 5 bjelkastoplavih jaja posutih crvenosmeđim mrljama na kojima sjedi 14 dana. Mlade hrane oba roditelja oko 12 dana.

Hrani se sjemenkama i insektima.

Kod nas je redovita, lokalno rasprostranjena, zimovalica i preletnica.

Prema Pravilniku o visini naknade štete prouzročene nedopuštenom radnjom na zaštićenim životinjskim vrstama, NN 84/96, za štetu na sjevernoj juričici predviđa se kazna od 1600 kn.

Priredio: Boris Debožović

Divokozjački kostriš

Senecio doricum

Divokozjački kostriš, znan još i kao planinski kostriš ili kostriš divokozjak, trajnica je uspravne stabljike visine od 20 do 40 cm. Cvate u lipnju i srpnju. Ima jedan cvijet, no, može imati i nekoliko ogranaka u gornjem dijelu od kojih svaki nosi po jedan cvat. Cvjetovi su od žute do narančastožute boje. Kožasti, kruti listovi linearno su kopljasta oblika i obrasli vunastim dlačicama. Razmnožava se sjemenom. Plod je jednosjemena roška.

Raste na zaštićenim točilima koja zimi nisu dugo pokrivena snijegom, na kamenjarskim i humusnim travnjacima i rudinama gorskog i pretplaninskog područja, na obroncima plitkih vapnenačkih tala, ali i na dubljim tlima. Kod nas raste u gorskom području Učke, Gorskog kotara, Like, na Velebitu, Kamešnici, Dinari, Troglavu, Kozjaku i Biokovu. Primjerak na slici snimljen je 10. srpnja 2008. u Nacionalnom parku Sjeverni Velebit na nadmorskoj visini od oko 1100 metara.

Prema *Crvenoj knjizi biljnih vrsta Republike Hrvatske* (Zagreb, 1994.) divokozjački kostriš ima status rijetke biljke. Alpskog je podrijetla. Dosad nisu poduzimane mjere zaštite.

Pripremio: Boris Debožović

UPORABA CRVENE TOČKE

Najbolje za one koji vole loviti u pogonu

Kakvom je lovu namijenjena crvena točka, što s njom i kako loviti? Može li se s njom loviti u pogonu, u šumovitim predjelima i gustišu - pita naš čitatelj Josip Šimić iz Vinkovaca.

Odgovara: Marko Štok,
stručni konzultant zagrebačke tvrtke
Lapis Plus

■ **Crvena točka ne zamjenjuje ciljnik:** Naši nas mladi lovci često pitaju čemu služi crvena točka i da li ju treba nabavljati jer već imaju klasični ciljnik? Da odmah na početku razjasnimo: to su dvije različite optičke naprave, a crvena točka je namijenjena onima koji vole loviti u pogonu, u šumovitim predjelima, gustišu, ukratko, na mjestima gdje povećanje i usko vidno polje klasičnog ciljnika onemogućava precizno i brzo ciljanje. Uobičajeno njezino povećanje je 2x, a ugrađuje se na karabine i ostale lovačke puške. Nju odlikuje lagana montaža i korekcija te projekcija na ekranu.

■ **Brzina nišanja:** Glavna odlika crvene točke je ta što se s njom brzo cilja jer je, primjerice, divlja svinja koja pretrčava prosjeku tako brza da ju klasičnim ciljnikom može nanišani samo vješti i uvježbani lovac. Česta pogtješka kod lova na štandu je da lovac, kad divljač preskače prosjeku, jednostavno ne stigne pronaći cilj u svom ciljniku! To se s crvenom točkom rjeđe događa jer se s njom brže cilja, a na predmetu ciljanja tj. divljači ocrta se stvarna crvena točka.

■ **Lov pogonom:** Početkom glavne lovne sezone počeli su, po mišljenju mnogih, najatraktivniji lovovi divljih svinja pogonom. Takav lov je vrlo dinamičan, a uspješni su samo najvještiji i najbrži lovci. U situacijama gdje imate samo sekundu ili dvije za upućivanje hitca vrlo je važna i oprema koju koristite pri brzom ciljanju. Tu vam uvelike može pomoći ciljnik tipa crvene točke (Red dot). Kao primjer opisat ćemo, na tržištu prilično dostupan, opto-elektronski ciljnik SWT model RD-5FA koji ima povećanje 1x, veliku otpornost na trzaj oružja, izostanak paralakse, kom-

paktan i multifunkcionalan dizajn, te vrlo malu masu.

■ **Uređaj SWT mod RD-5 FA:** Na samom uređaju imate mogućnost odabira četiri tipa končanica i to: mala i velika točka, križ i kružnica sa križem. Uz to, na raspolaganju vam je i mogućnost odabira boje končanice (crvena ili zelena) kako bi izbjegli stapanje sa pozadinom te izbornik stupnja osvjetljenja.

Svi optički elementi na ciljniku su visoke kakvoće i tretirani su višeslojnim optičkim premazima (multicoating) radi pružanja maksimalnih performansi.

Sama unutrašnjost uređaja ispuhana je dušikom kako bi se izbjeglo orošavanje leća pri naglim promjenama temperature.

Na tijelo crvene točke ugrađene su preklapne zaštitne kapice koje pouzdano štite leće uređaja od svih vanjskih utjecaja (kiša, snijeg, prašina) kao i od eventualnih oštećenja pri padovima koji nisu rijetkost u prigonskim lovovima.

■ **Baterijsko napajanje:** Za napajanje crvene točke koristi se baterija tipa CR 123 (3V) koja uređaju osigurava dostatnu autonomiju za nesmetano uživanje u lovu.

Proizvođač je za ugradnju uređaja na oružje namijenio nosač tipa SWT-NS-ANL koji ima čeljust promjera 21 mm za prihvat na Weaver šinju. To ga čini kompatibilnim za većinu modernih lovačkih pušaka.

Zbog specifične konstrukcije ovaj uređaj nudi vrlo široki kut promatranja i mogućnost ciljanja mete u pokretu sa oba oka otvorena. Tako ne dolazi do gubitka mete iz vidnog polja kao kod klasičnih optičkih ciljnika.

Svježani 10

Punjeni fazan

Pripremite: fazana, 10 dag masne dimljene slanine (bez mesa), sol, 8 dag masti ili ulja, 3 dag maslaca, govedsku juhu

Za nadjev: glavicu luka, masnoću, fazanovu iznutricu + 2 pileće jetre, svežnjic peršinova lišća, jaje, češanjan češnjaka, 0,5 dl vinjaka, papar

Slaninu narežite na što tanje ploškice (prethodno je dobro rashladite pa će se lakše rezati). Za nadjev oljuštite, nasjeckajte i popržite luk. Dodajte srce i želudac te ispirajte, a na kraju još dodajte jetre i malo popržite. Neka se ohladi. Tada sameljite, dodajte iscijedeni češnjak, nasjeckanu polovicu količine peršina te još i jaje; posolite, popaprite. Fazana također posolite, popaprite i napunite nadjevom. Ostane li nadjev premekan, dodajte malo krušnih mrvica.

Fazana omotajte ploškama slanine pa ih pričvrstite čačalicama ili cijelu pticu omotajte koncem. Metnite u lim, prelijte otopljenom masti i pecite sat do sat i pol na 250 Celzijevih stupnjeva. Često podlijevajte vlastitim sokom dodavajući po potrebi juhe ili tople vode. Kad meso omekša, skinite slaninu, prelijte fazana vinjakom i zapalite. Još malo pecite u prečnici na visokoj temperaturi da dobije hrskavu koru. Odljite dobiveni sok pa ga prokuhajte s maslacem i još malo juhe. Ako želite, možete umaku dodati i malo vrhnja. Uz fazana ponudite kompot ili džem od brusnica. Fazana okružite preostalim peršinom ili samoniklim biljem.

Prepelica s graškom

Pripremite (za 6 - 8 osoba): 12 prepelica, sol, papar, 12 listova vinove loze, 12 tanko narezanih ploški dimljene slanine, 14 dag maslaca, glavicu zelene salate, 50 dag kuhanoga graška (može iz konzerve), žličicu šećera u prahu, 1 dl vrhnja, 5 do 6 većih narezaka šunke

Očišćene prepelice posolite i zapaprite, svaku obložite listom vinove loze i ploškom slanine te svežite debljim koncem. Tako pripremljene prepelice popržite na 8 dag maslaca sa svih strana da porumene, a zatim ih desetak minuta pecite u umjereno zagrijanoj pećnici (225 Celzijevih stupnjeva). Za to vrijeme zagrijte tri dag maslaca, stavite na nj zelenu salatu i pirjajte desetak minuta. Zatim ocijedite grašak, pirjajte i njega nekoliko minuta zajedno sa salatom. Ohladeno protisnite. Dodajte sol i šećer, miješajte pire na štednjaku da se malo prosuši. Umiješajte preostali maslac i vrhnje.

Namažite vatrostalnu zdjelu maslacem, obložite narezanom šunkom i istresite na nju pripremljeni pire. Izvadite prepelice iz pećnice, skinite s njih konac, lišće vinove loze i slaninu, poredajte ih u zdjelu na pire i metnite opet u pećnicu da se dopeku.

Pašteta od fazana

Pripremite (za 4 osobe): 2 mlada fazana ili fazanke, 15 dag dimljene slanine, 25 dag šunke, 15 dag dimljene kobasice, 10 dag kiselih kraštavaca, 25 dag lisnatog tijesta, jaje, samljeveni papar, sol, 1 dl ulja

Fazane pažljivo očistite, operite i obrišite suhom krpom. Zatim im prsa gusto nabodite vrpčama hladne dimljene slanine, posolite ih i polako ispecite na ulju. Kad su fazani gotovo posve zgotovljeni, izvadite ih iz tave i ostavite da se ohlade. S fazana zatim ogulite kožu, skinite meso s kostiju i narežite ga na rezance. Vatrostalnu posudu obložite lisnatim ili prhkim tijestom za paštete. Na dno složite sloj fazanskog mesa. Šunku sitno nasjeckajte. Na fazansko meso stavite sloj šunke, a zatim sloj sitno narezanih kiselih kraštavaca, koje ste također pažljivo obrisali.

Pokrijte nasjeckanim kobasicama. Odozgo stavite sloj fazanskog mesa, zatim šunke, kraštavaca i kobasica, a na vrhu neka bude sloj fazanskog mesa. Poklopite razvaljanim tijestom. U poklopcu probušite otvor i u nj utaknite papirnati tuljac - "dimnjak" - da bi iz paštete mogla izlaziti suvišna para. Tako pripremljenu paštetu premažite tučenim jajetom, i stavite u dobro zagrijanu pećnicu. nakon 10 minuta smanjite temperaturu i nastavite peći. Potkraj pečenja kroz otvor ulijte malo masnoće na kojoj su se fazani pekli. Paštetu pecite dva do dva i pol sata. Na stol je možete iznijeti toplu, ali isto je tako dobra i hladna.

LOVAČKI stol

Patka s narančama u umaku

Pripremite (za 4 osobe): patku tešku 1 kg, sol, 25 dag dimljene slanine, sok 1 naranče, 15 dag maslaca, 0,5 dl ulja, 2 dl vode, naranče za ukras

Očišćenu i odležanu divlju patku posolite, obložite je cijelu slaninom narezanom na rezance, vežite koncem i prelijte narančinim sokom. Pecite sat i pol na maslacu i ulju u pećnici zagrijanoj na 115 Celzijevih stupnjeva, da omekša. Tijekom pečenja okrenite patku nekoliko puta i prelijevajte je mlakom vodom i sokom. Pečenu ukasite narančinim ploškama.

Namaz od šljuke

Pripremite: 2 šljuke, masnoću, žlicu brašna, sol, papar, vino, lovorov list, po želji koji kiseli krastavac

Šljuke očistite, narežite, posolite, popaprite i ispecite. Skinite sve meso s kostiju i sameljite kroz veće rupice da dobijete komadiće mesa. Ako želite, sitno sameljite kisele krastavce i dodajte smjesi. Izvađene kosti metnite u posudu, nalijte toliko vode da budu pokrivene i jednaku količinu vina. Dodajte lovor i kuhajte 45 minuta. Procijedite pa tekućini dodajte samljeveno meso. Miješajući kuhajte da dobijete gustu smjesu. Neka se dobro ohladi.

Zec na lovački način

Namirnice za 6 osoba: mlađeg zeca do 1,5 kg, sol, sok 1 limuna, 1 dl ulja, 5 zrna papra, žlica majčine dušice, 1/2 lovorova lista, 25 dag dimljene slanine, 10 dag maslaca, 50 dag gljiva, 1,5 l dobrog crnoga vina

Od odležanog zeca odvojiti leđa i butove. Posoliti ih, poprskati limunovim sokom i prelići uljem. Dodati papar, majčinu dušicu i lovorov list. Ostaviti u marinadi da odleži 6 - 7 sati, povremeno okretati. Popržiti nasjeckanu slaninu na maslacu i izvaditi ju. Popržiti zečetinu, dodati slaninu, očišćene gljive, vino i procijedenu marinadu. Kuhati na niskoj

Lovačka salata

Pripremite (za 6 osoba): 40 dag kestena, 3 listića celera, 15 dag matovilca, 20 dag cikle, fazana teškog 1,30 kg, 3 dl maslinova ulja, 1 dl vinskog octa, žlicu ljutoga senfa, sol, papar

Pecite očišćenog i začinenog fazana sat i deset minuta na ražnju (u pećnici). U međuvremenu proberite i pažljivo operite matovilac. Neka se iscijedi. Sirovu ciklu ogulite i narežite na kockice. Skuhajte kestene u slanoj vodi s malo celera pa ih ogulite.

Zgotovljenog fazana očistite od kože i kosti te meso narežite. U zdjelu posložite sve sastojke. Posebno pomiješajte ocat, ulje, senf, sol i papar te prelijte salatu već stavljenju na stol.

Pripremila: Višnja Ogrizivić

PRIPOVIJETKA "LOVAČKOG VJESNIKA"

Vrag u babi

Kad kukuruz počne da žuti, a šuma da se rumeni, kad se s vrha Sljemena spusti niz kitnasta obrežja jesenja tuga i stupa po neznanim stazama tiho - tihano kao oprezna srna, onda i u mom srcu propjevaju laste, što odlaze. Onda bi i ja, da legnem kao trčka na tek preoranu njivu i da udišem punim plućima i raširenim nozdrvama miris ove naše rodjene grude, da dozivam niti vilinje kose, što putuju na krilima jesenjih disanja i da žalbu žalujem za mladost - za danima što odlaze.

Al onaj vječiti putnik-lutalica, sin beskrajnih stepa i mračnih prašuma, onaj, što je proganjao divlje koze po gudurama Tibeta, onaj, što je slijedio tragove bivoila i mamuta kroz sibirskve tundre i prašume, onaj, što je strpljivo čekao vidre niz Volgu, Don i Dnjepar, on ustane iz mračnih ponora moje duše, klikne kroz nesmirene vrtloge moje krvi i goni mene, bljedoliko potomče velikih lovaca, na sitne tragove - kroz pitome kukuruze.

Šta ćemo! Kakav potomak, takova i divljač!

Nu ono vječno lovačko veselje, onaj grč hrvanja između orača i lovca u mom srcu, ostao je isti u svim mojim nervima, te evo i danas, dok oko mene šume kukuruza, dok se moj drug pas visoko uzdignute glave oprezno šulja kroz brazdu, dok čupavi seoski dečkirci stupaju uza me u pogonu - moje se oči zažagriše, kao žive žeravice životnom strašću mojih otaca.

Visoko nad šumarcima kruži jastreb. Golubovi odletješe, grlice se.

Kum Miško Vrtprašak prolazi uvijek čistinom između kukuruza, jer da onako golem i plećat udje u kukuruze, polomi ih i povali, kao da je, bože prosti, upala krava. Žderu mu živu džigericu radi toga ona dva vjetrogonje gospodin Krunoslav Umbertić i pan Vaclav Rozrujal.

- "Znaš, ne budu više brali kukuruze", - prisprda se pan Vaclav, a nos mu se žagri kao kljun

u jarebice kamenarke.

- "A koga će vraga!" - prihvaća gospodin Krunoslav.

- "Izumili su novu mašinu".

- "Kakovu?"

- "Buju poterali kum Miška galop kroz kukuruze... i sve bu obrano."

Kune kum Miško, a smiju se ona dva ugursusa, kune, da je sigurno dobri gospodin Bog, koji na svojoj ruci drži nebo i zemlju, s obe ruke začepio uši, jer da ga čuje, sigurno bi ih od strahote ispustio, da se razbiju u milijardu komadića.

Nu nije to sva nevolja kum Miškova. Svima nama udara po bedrima po nekoliko trčaka veselo njišući se o uzici. A siromah kum Miško "šnajder".

- "U, zatraceni", - kune pan Vaclav.

"Šta je?" - pitam ja.

"Poderal sam si sve - sakramentski drača!"

"Ništa! Nek ti kum Miško sašije hlače!" grize gospodin Krunoslav.

"Da ti sašijem jezik pri nepce" - gundja kum Miško.

"A, a! Krojačija je pošten zamat. Čestit obrt, a al!"

A jadan kum Miško bombardira čitavo bogovjetno jutro. Trčke se dižu pred njim kao naručene, perje leti - i one odlijetavaju zdrave zdravcate, raširenih krila iznad dozrelih kukuruza, da se kao mali aeroplancići spuste, u lakom zavijutku, negdje u guštike. Njegov Lord kao bijesan brakira ih po zraku, a kum Miško moli litanije naopacke, kao da služi crnu misu.

... Pr ... pr ... prprpr... digne se pred njim jato na par koraka, a pust njegov brovning zalaja kao ker na lancu, obasu pusto perje kuma Miška, kao da je netko istreso vanjkušnicu, a trčke lete radosno i visoko. Ona dva ugursusa se previjaju od pusta smijeha, kao da ih tko golica po tabanima.

"Jesi li ih pozdravio?"

"Pa zar ne vidite perje, oči vam ispale?!"

Već se je stoti put opetovao

ovaj prizor, već je kum Miško okrivio i babu, što ju jutros srete na kućnim vratima, i pušku i patrone... a ona se dvojica smiju, da se jedva drže na nogama.

Kad u to ispade iz kukuruza zec i ravno pred kuma Miška na pet-šest koraka. Stisne zube kum Miško, podiže pušku, nanišani, opali, otkoči zec zdrav zdravcat i sinu niz brazdu, a kum Miška obavi novi oblak - perja. Zinu kum Miško, raskolači oči kao dva mlinska kamena... i pogleda blesasto u pana Vaclava Rozrujala.

"Podjivaj se, pustil je perje"...

Kao bijesan dohvati kum Miško jednu patronu, rastrga joj karton svojim jakim zubima, a iz nje, mjesto sačme, ispade - perje...

Da se je nebo prolomilo, ni po muke! Ona dva ugursusa nabavila iste patrone, kakove upotrebljava naš kum Miško, nabila ih s trčkinim perjem, umjesto sačmom, i jutros u vlaku zamjenili kum Miškove naboje sa tim svojim novovjekim izumom.

I za malo da ja ne izgubih glavu, dok sam primirivao kum Miška, jer ona dvojica pobjgoše u šumu - odmetoše se u hajduke. Htjela se ruka božja, dok se je kum Miško primirio. Ono prvih pet minuta bio bi zaklao oba svoja prijatelja: mrak mu pao na oči, krv mu šiknula u glavu i sva je njihova sreća, da nije imao oštirih naboja - već sve ovako pernatih. Al kum Miško je naš čovjek... Nakon onih olujnih pet minuta, sinu mu najednom kroz zjenice ona naša plava pitomost i dobrota, brčina mu zaigra - a lagan osmjeh obijeli mu zdrave vučje zube. I meni se osmjehnu, a on udari rukom o ruku i nasmije se kao harambaša u narodnim pjesmama:

- "E baš su ugurzusi, e baš su lopovi, e baš su lolle!" pak poče da ih sam viče i doziva, sve dok se oba ne pomoliše iz šumarka, noseći zelene grane u znak mira.

Tituluš je bio tu. Čašica raki je prepečenice ode od ruke do ruke, a veseo smijeh raspolaži č-

tavo društvo.

"Boga mi, da sam vas onaj momenat zgrabio, bilo bi vam vruće."

"Aha, to ti je prijatelj!"

"No, krasan prijatelj", prihvaćte oni obojica.

"Baš, ne ćemo da za tebe znamo, kad si takav."

"Ama ljudi" ... penta kum Miško!

"Krvolok! Prijatelje bi klao!"

"Ama, što vam je"...

"Hamba! Sramota!" srđi se pan Vaclav.

I izgrdiše kuma Miška na pasja kola, kao da je on krivac, kao da je on njima, a ne oni njemu, napravio psinu.

E, što ti je naš čovjek! Na rane da ga privijaš!

Al poslije podne je kum Miško osvjetlao lice. Dasmu mu novu džebanu i on ponosan stupa niz medju, a njegov Lord propisno brakira kroz kukuruz.

Gonimo u redu, kad u jednom pred nas ispade neka babuskara.

"Kud ćeš, bako, djavo te" ... grmim ja.

"Hoćeš da te nastrijelim?" srđi se kum Miško.

"A kaj gospon, vre sam stara, ne bi bilo šteta", - mljašće baba kroz krezubine.

"Stara si babo! Da si mladja, već bi ti pustili krv... al ovako!"

I jedva uklonismo babu, da baš ne maršira pred nama.

Ne napravismo ni dvaest koraka, kad Lord stade. O čudo božje, stoji, kao ukopano. Pristupa kum Miško lagano, a mi svi gledamo kao u cirkusu.

Pr... poleti trčka, kum Miško opali, brz kao munja, a trčka se prekopitnu u zraku i pade kao krpa. Buran "živio" pozdravi kum Miška i on sinu u velikoj lovačkoj slavi, kao brdo ožareno predvečernjim suncem. I dok kum Miško vješa o uzicu ubijenu trčku, pun sreće i zadovoljstva ispade ujedanput, baš pred nama iza kukuruznog stoga, ona ista baba.

"Gospon, i mene su nastrelili"...

Protrnusmo!

"Gdje si pogodjena" ... danuh.

"V ruku"...

Gledamo, a na ruci mala, nezatna ogrebotina: tek okrnulo kožu. Svima nam je lakše!

LOVAČKI VICEVI

Al sada stadosmo tek da je grdimo, kad vidjesmo, da nije ništa.

“Kud nas zaobilaziš?”

“Zar ti nismo rekli da ideš, prokleta babuskaro?” ...

“Kud nalijećeš na pušku” ...

“No, bila je dubleta” ... javi se pan Vaclav...

“Objesi i babu na šlingu” - sprda se gospodar Krunoslav.

“Vibornje, na jen šus 2 komada” ...

A što će jadan kum Miško, nego izvadi 10 dinara i dade babi, da se napije, a baba zadovoljna odgega niz kukuruze, kao nastrijeljena patka. - Vrag u babi!

“Jesi li vidio... tko bi rekao da je Miško tao žestok. Pustio babi krv.”

“Stari panj” ...

“Zatraceni čovjek! Bu nam postrelal sve babe” ...

I tako eto hodao je sve do večeri s nama niz zrele kukuruze i kroz pitomo zagorje radosni lovački smijeh, pak ja još i sada, u duhu vidim, kako ogromni kum Miško Vrtiprašak stupa uz živicu, a na šlingu mu visi - baba.

Radost je to, koju osjeti samo čista i vedra lovačka duša, duša, koja je tako blizu prirodi, da se s njom lagano slije. Priroda ne žali kad ubija, ona nanosi smrt, jer je takav red u njoj, jer je to zakon, a i mi smo jedan od njenih zakona, kad beremo dozrele plodove i štedimo i čuvamo sjeme za buduća proljeća.

A radost tih proljeća, tuga jeseni, jutarnje srebro i večernje zlato nosimo mi u sebi. Jer kad se niz Sljeme spusti mrak, kad se njegove konture isprse plastikom večernje pastirske pjesme, kad proplaču srebrene topole, kad se nasmiju zlatne bukve, onda se u naša srca slaže dobrota, kao što se pozlačeno suho lišće slaže u šumski humus, i mi tu dobrotu donosimo u svojoj duši - u grad i u svagdašnji život.

I obavijeni tom radošću, došli smo kući. Naravno, kumu Mišku smo svečano obećali, da o njegovim peripetijama ne ćemo nikomu ni pisnuti, a ma ni bijele iza zuba. - I, kako vidite, ja sam svoje obećanje doslovno održao. Ja sam to samo napisao...

Danko Angjelinović

Lovačko ribarski vjesnik 12/1928.

Brojčana nadmoć

Par se zečeva u bijegu šumom uspije u posljednji čas sakriti u napuštenu jazbinu prije nego što ih je ulovio čopor pasa.

- *I što ćemo sad? - uplašeno pita zečica.*

- *Ma ne brini ništa mala. Ostat ćemo ovdje sve dok ne budemo brojčano nadmoćni - zadihano će zec.*

Bjesnoća

Sretne Haso Muju kako nosi psa na rukama.

- *Gdje ćeš s tim psom?*

- *Nosim ga veterinaru.*

- *Jel' bijesan?*

- *Ma nije bijesan al' se vidi da mu to nije drago.*

Godišnji odmor

- *Đuka, jel' ti znaš s kime životinje idu na godišnji odmor?*

- *Da, lav ide sam, tigar s ljubavnicom, a majmun sa ženom.*

Preventiva

- *Znaš li kolega kako se pametna žena štiti od ove svinjske gripe?*

- *Razvede se od svoga krmka i jede samo piletinu!*

Iskustvo

- *Dakle, kćeri moja, ti voliš Nikolu!*

- *Dakako, majko. Pojma nemaš kako je on nježan. Tepa mi na uho: "Mišiću moj slatki, zečiću moj mali, pilence moje nježno, janje moje umiljato..."*

- *O da, da! - prekine je majka. Sve mi je to jako poznato. Samo, mila moja kćeri, u braku te životinje narastu.*

Vikend

Umro lovac u srijedu, a žena traži od pogrebnika da ga pokopaju tek u ponedjeljak. Pogrebnik upita ženu zašto, a ona mu iskreno odgovori: - Ma htjela sam samo da bar jedan vikend bude doma.

Kukuriku

Mali Ivica proveo vikend na selu kod svoje bake. U ponedjeljak ga učiteljica upita:

- *Ivice, kako je bilo kod bake?*

- *Super, vidio sam mnogo gusaka, pataka, zečeka, puno kokica i jednog teško bolesnog pijetla.*

- *Kako znaš da je pijetao bio bolestan?*

- *pitao učiteljica.*

- *Pa stalno ga je neka kokoš nosila na leđima.*

Milan Višćević, Blatnica

Nesporazum

Sjedi lovac u kafiću i drži mobitel na stolu, pride mu konobar i kaže:

- *Joj, što ti je simpa mobitel!*

- *A na to će njemu lovac:*

- *Ma jok, nije simpa nego vip!!!*

Lov

- *Rekao si da si vikend proveo u lovu na prepelice? - kaže ljubomorna supruga svome mužu.*

- *Jesam, zašto? - upita muž.*

- *Jutros se javila jedna od tvojih prepelica. Želi da joj se javiš, da ostaviš broj svojeg gnijezda - odgovori žena.*

Napad je najbolja obrana

- *Vi ste pijani, oči su vam crvene! - upozorava policajac lovca vozača.*

- *Ako ćemo se vrijeđati, vama su uši klempave! - odgovori vozač.*

Srednji vijek

- *Slušajte - reče profesor nervoznom lovcu - ja ne volim nikoga rušiti na ispitu!*

- *Recite mi jednu točnu stvar u vezi s pjesnicima srednjeg vijeka i dobit ćete prolaznu ocjenu.*

- *Oni su mrtvi! - sretno poviče lovac.*

Kod okuliste

Kod okuliste se vodi sljedeći razgovor:

- *Kada ste primijetili da slabije vidite?*

- *Prije otprilike godinu dana.*

- *Recite mi, koliko brojki vidite u prvom redu na onoj ploči?*

- *Na kojoj ploči? - upita lovac.*

Kuća gori

Nazvao lovac vatrogasce:

- *Upomoć! Upomoć! Lovački dom gori!*

Vatrogasac mu odgovori:

- *U redu gospodine, smirite se i recite mi kako ćemo doći do vas?*

Lovac odgovori:

- *Pa...s onim velikim crvenim kamionom!*

Igra pitalice

Upita neki lovac neko dijete u parku:

- *Mali, a kako se zoveš?*

- *Čičko, zovem se kao i moj tata - odgovori mališan i nastavi s igrom.*

- *A kako se zove tvoj tata? - uporan je lovac.*

- *Isto kao i ja, reče mali.*

Lovac sada već vidno uzrujan:

- *Pa dobro, a kako vam je obojici ime!?*

- *Isto, naravno.*

Emanuela Blažević, Solin

CRTICE IZ LOVA

Sivi vuk

Kao i ostale kolege iz moje generacije odrastao sam čitajući knjige o Divljem zapadu, Indijancima, kaubojima... Poistovjećivao sam se s traperima koji u divljini Kanade love losove, bizone, pume i dabrove. Bio sam i Buffalo Bill i David Krokot, jahao divlje mustange i pucao iz vinčesterke, luka i strijele ili bacao koplje bolje od Apača.

Puno likova iz tih knjiga, a kasnije i iz filmova sam zaboravio, ali kada sada kao lovac naidem na sveži trag, u meni se javi san iz mladosti. Kako su ti stari lovci bili nepogrješivi u procjeni, traženju i pogonu! Često sam loveći nailazio na tragove divljači za koje nisam znao kuda vode, kome pripadaju.

Sjećam se jednog lovca Indijanca iz plemena Komanči koji je bio najbolji čitač tragova u svome plemenu. Visoki, snažan, sa sigurnošću je mogao odrediti koji trag kuda vodi i o kojoj se divljači radi. Bio je nepogrješiv, a svome je plemenu uvijek ulovio meso za hranu. Sjećam se toga Indijanca iz jedne od knjiga, a zvao se Sivi vuk.

Sada lovimo u našoj Slavoniji u kojoj nema ni puma, ni dabrova, ni bizona kao u Americi, a opet u lovu naidem na trag neke naše životinje. Čuju se svakakva mišljenja: ili je svinja ili je jelen, il' nešto drugo!? Kad nismo sigurni i ne možemo se složiti, zovemo njega. Visok i snažan, pun ljubavi prema lovu i prirodi brzo na naš poziv hita i nepogrješivo odgonetne sve naše dileme. Bez pardona upada u visok snijeg. Snažno se probija kroz neprohodne šikare, sav izguban i poderan, a vođen ljubavi prema lovu nikad mu nije teško do kraja istjerati divljač. Uvijek kraj sebe ima nekoliko svojih pasa koji ga slušaju i kada procijeni da je trag siguran, brzo se okupimo i opkolimo šikaru i on tada pušta pse. Pred psima obučenim da prate trag brzo, uz glasan frk, izleti ljutiti vepar. Tada nastane lom. Za sretnog lovca pred kojega izleti vepar, a uz pomoć božice lova Dijane, tada je najsretniji dan. Poslije pogona izade sretan i radostan, a njegovi psi se okupe oko njega. Tada se i ostali okupljaju oko vatre i dugo prepričavamo taj lovački dan. Najbolji lovac i čitač tragova kao iz moje mašte je Sivi vuk.

Stanko Mucić

Točna rješenja iz br. 10. 2009 su: risanica, vepar i sokolar. Ovom prigodom su u Zagrebu u Nazorovoj 63 sretne dobitnike izvukli **Željko Šporčić**, LU "Vidra" Dubrava, **Goran Horvatin**, LU "Golub" Tinjan i **Marko Barukčić**, LU "Papuk" Biškupci.

1 SWT komplet 1000, dar Lapis Plus Demo Centra Zagreb - Dubrava, tel. 01/46 68 785, jakost 1000 luxa, moćni reflektor s usmjerenim snopom svjetlosti, mpc 1299 kn dobio je **Stjepan Glumpak**, Zagorska 17 a, 49221 Bedekovčina

2 Vijetnamku LP-M 65 NC, dar Lapis Plus Demo Centra Zagreb, podstava 100 % pamuk, mpc 599 kn dobio je **Franjo Uljaki**, P. Svačića 37, 48000 Koprivnica

3 Pončo za kišu LP-P 01 100 % nepropustan, mpc 129 kn, dobio je **Tomislav Čelik**, Filipa Pavešića 4, 51262 Kraljevica

4 Vješalicu u lovačkom stilu, dar Vojna Pejčića iz Sarvaša dobio je **Stjepan Novak**, Hrzenica, M. Krleže 36, 42233 Sveti Đurd

Nagrađenima čestitamo, a ostalima želimo puno sreće sljedeći put!

NOVE NAGRADE

1 SWT komplet 1000, dar Lapis Plus Demo Centra Zagreb, tel. 01/46 68 78, jakost 1000 luxa, LED tehnologija, kombinacija akumulatorskog i baterijskog napajanja, noćni reflektor s usmjerenim snopom svjetlosti, mpc 1299 kn

2 Taktička baterijska lampa SWT-09, dar Lapis Plus Demo Centra, Zagreb - Dubrava, tel. 01/46 68 78, 150, lumena snažna svjetlost, 14 cm, 2 baterije, mikrofokus, prednje leće mpc 559 kn

3 Legendarna vijetnamka LP-M 65 NC, model koji se dokazao na najvećim bojišnicama u svijetu kroz više od 40 godina, pola pamuk, pola najlon, kapuljača, zatvarač vojnih specijalaca, dar Lapis Plus-a Zagreb, mpc 599 kn

4 Uvez Lovачkog vjesnika za 2009. godinu, dar "Lovačkog vjesnika"

Napišite na dopisnicu tri tražena pojma i pošaljite je do 20. veljače 2010. na adresu:
"Lovački vjesnik"
 (za nagradnu križaljku),
 10000 Zagreb, Nazorova 63
 Imena dobitnika objavit ćemo u br. 3/2010.

Zadatci iz ove križaljke: 1. Jeleni širokih, plosnatih rogova / 2. Parožak na rogu običnog jelena / 3. Šumska životinja koja gradi jazbinu

AKO VEĆ NISTE, PRETPLATITE SE ILI UPUTITE SVOJE PRIJATELJE NA NAJVEĆI LOVAČKI ČASOPIS U EUROPI GLASILO HLS-a I ČASOPISA ZA LOVCE I OSTALE LJUBITELJE PRIRODE - "LOVAČKI VJESNIK" - KOJEG NA KUĆNU ADRESU DOBIVA VELIKA OBITELJ OD 54 000 ČITATELJA U ZEMLJI I INOZEMSTVU!

JEDNOSTAVNO:

Uplatite 250 kn na žiro-račun: 2340009-1100010145 PBZ poz. na br. 03-30401

Europa 50 EUR, ostali 100 USD, devizni račun: 25000-99-82800-6323 PBZ

Zbog brže evidencije molimo pošaljite dokaz o uplati na našu adresu:

HLS - Lovački vjesnik, Nazorova 63, HR - 10000 Zagreb ili e-mail: lovacki.vjesnik@hls.t-com.hr

NAGRADNA KRIŽALJKA "LOVAČKOG VJESNIKA"

ZDENKO HAN	OPASAN, VRATOLOMAN POTHVAT	ŠUMSKA ŽIVOTINJA KOJA GRADI JAZBINU	BIVŠA PLIVAČICA GRUBIŠIĆ	PRJEVOZNO SREDSTVO NA KOTAČE SA ZAPREGOM	KRATICA ZA ULCU	SNOVI	PREMAZ ZA NOKTE	TV VODITELJICA ANJA	NAŠ RUKOMETAŠ IGOR	ŠIME STRIKOMAN	JAPANSKA KRATKA PJESMA	TONA	FILMSKI REDATELJ KAZAN	NAŠE MORE							
NAŠ UGLEJNI NEDAVNO PREMINULI DIRIGENT																					
ZNATIŽELJ-NOST												FA, SO, ... TIŠINA NAKON PRESTANKA RAZGOVORA									
POLITIČKO PRIBJEŽIŠTE					MITRSKI LETAČ, DEDALOV SIN PLANINA U SRBIJI					AMONIJKOV SPOJ URUČITI IZ RUKE U RUKU											
ČOVJEK IZ TATARSTANA						RIJEKA NA PELOPONEZU	JEDNO OSJETILO CJELOKUPAN, ČITAV				UJEDINJENA ARAPSKA REPUBLIKA SILICIJ										
POKAZNA ZAMJENICA, TA				LJEVI PRITOK DUNAVA PRVA POLOVI- NA ZELJA					BLANKIN KLUB ASTATIN				AMPER VELIKI GMAZ SLIČAN ALIGATORU								
LAURA ANTONELLI			URANJATI SVA JEDRA NEKOG BRODA									KRAPINA DVOZNAMEN- KASTI BROJ									
DAVATI OCJENU											ČOKOT										
RIMSKA TISUĆICA		DRUGI SAMOGLASNIK ŽENE KOJE NARIČU										VREMENSKI TERMIN									
VELIKA PAKISTANSKA RIJEKA																		NADIMAK BIVŠEG HAJDUKOVCA BULIANA			
SRDŽBA, GNJEV																			RODNA KUĆA		
NADIMAK KO-ŠARKAŠA KO-MAZECA																			SLIKAR MURTIĆ		
	IVAN LJUBIČIĆ UVODITELJ INOVACIJA																		ENANTALER ILI TRAPIST POUZDANI ČETVERNO- ŽNI LOVČEVI PROMOČNICI		
EISENHOFER-ROV NADIMAK				GLUMAC VIDOV	PEČNICA	REDOVNICA	NAPLAVINA	URŠULA TOLJ	ŠANSONJERKA KOS	NAJSLAVNIJI BRAZI- LSKI NOGOMETAŠ, CRNA PERLA MAKEDONSKO KOLO											
NATRIJ			TROŠNOST, DOTRAJALOST										KRATKI KAPUT KONJANIKA	MUSTRA							
PRVA POLOVINA OČAJA			JELENI ŠIROKIH, PLOSNAH ROGOVA KRAVINA MLADUNČAD									DUBROVNIK TAVA									
STARI RATNIK								PRVA I POSLEDNJA NOTA SOLMIZACIJE SLAVNI MADRIDSKI KLUB			TVORNICI OLOVAKA ZAGREB MAČKE, MAČE OD MILJA										
PRVI SAMOGLASNIK	EDWARD GRIEG POGODBENI VEZNIK				MOJSIJEVO PETOKNJIZJE TEŠKI ČEKIĆ, BAT					PJEVAČ HRNIĆ TADA											
KRATICA ZA TALJANSKI				KRŠĆANSKA BOGOSLUŽJA OSOBNJA ZAMJENICA					PRUGASTA ZVIJER TELUR												
SORTA GROŽĐA							PUSTINJA U ČILEU														
ŽENA KOJA RAĐA							PAROŽAK NA ROGU OBIČNOG JELENA														

LOVAČKI PSI

Kupujem dobre **svinjare** i **zečare** koji ne go ne smu. Proba na mom terenu. Tel. 0038-75-1-896-064, zvati navečer.

Prodajem štenice **malog munsterlandera**, od radnih i eksterijerno odličnih roditelja. Otac Aron, najtrofejnjiji mužjak Hrvatske. Tel. 031/564-925 ili mob. 091/179-4094.

Epanjel breton slobodan za parenje, eksterijerno odličan, ima CAC, rezervni CACIB i CACIB, položen IPO, izuzetan u radu. Naknada u jednom štenetu iz tog legla! Mob. 098/624-364.

Prodajem dvije kucice **istarskog kratkodlakog gonića**, stare 4 mj. i kucicu **posavskog gonića**, stara 8 mj., uvedena u lov. Tel. 035/431-647 ili mob. 098/935-0006.

Prodajem štenice **malog munsterlandera**, od odličnih eksterijerno i radnih roditelja. Tel. 043/234-020 ili mob. 098/239-698.

Prodajem štenice **epanjel bretona**, stari 6 mj., od odličnih radno-eksterijernih roditelja, čvrste ferme, aporta i sekundiranja. Tel. 043/327-020 ili mob. 091/789-5868.

Prodajem **njemačke prepeličare**, smeđe boje, lovnih roditelja. Tel. 048/712-765 ili mob. 098/903-7877.

Uzgaivačnica „Od Kuhade“ prodaje **alpske brak jazavčare** svih uzrasta, jelenje i crne s paležom. Mužjak za parenje: Dax vom Muhach. Slike na www.lovacki-psi.net. Mob. 091/510-7307.

Uzgaivačnica „Sarajlić“ prodaje **engleske pointera** (2M) oranž boje, stari 4. g., i crnog 1. g., (3Ž), dvije crno-bijele, stare 3,5 i 5 godina i žuto-bijela 1,5 g., obučeni za lov, može proba u svim lovištima. Mob. 091/5466-145 ili 099/7577-074.

Slobodan za parenje **posavski gonić**, R.CAC, R.CACIB Zagreb 2008; CACIB, 2xCAC, BOB Varaždin 2009; izuzetan svinjara, 2xCAC na divlju svinju, treće mjesto K. Dubica, sveukupni pobjednik Josipdol, D. Resa, Slunj, prvak županije.

Tel. 047/645-062 ili mob. 098/557-942.

Uzgaivačnica „H.S. od Ivanića“ ima na prodaju **mađarske vižle**, i to: štenice starosti 2 i 6 mj., te odrasle lovnice koje oko 1,5 godine, uvedene u lov i s položenim ispitom. Svi psi su s rodovnicom, tetovirani i cijepljeni. Moguća dostava na području Hrvatske. Ujedno, odličan **vižlan slobodan za parenje**. Tel./faks 01/2820-133.

Prodajem **posavske goniće** uvedene u lov, raznih uzrasta, od 7 mjeseci do 3 godine, eksterijerno lijepih i radnih. Psi su obučavani za rad na divlju svinju, moguća proba. Štenice isporučujem tijekom cijele godine, okolica Gline. Tel. 044/884-125 ili mob. 099/5722-780 i 091/900-3054.

Uzgaivačnica „Sarajlić“ prodaje štenad **vajmarskih ptičara** od vrhunskih lovnih roditelja i eksterijernih šampiona, sa osvojenih više titula u ljepoti i radu. Mob. 091/5466-145 ili 099/7577-074.

Uzgaivačnica „Sarajlić“ prodaje štenad **crnogorskog planinskog gonića (alpinca)** od vrhunskih svinjara i zečara dokaznih u radu na divljim svinjama u cijeloj Hrvatskoj. Mob. 091/5466-145 ili 099/7577-074.

Prodajem pse **kopove** muške i ženske, 2 **kujе balkanke** sa štencima 2 mj., ocijenjene odlično te psa **brak jazavčara** svinjara. Tel. 031/864-019 ili mob. 098/616-562.

Prodajem štenice **njemačkog kratkodlakog ptičara** (3M+6Ž), isporuka 15. veljače 2010. Otac: Best, ocjena odličan, IPO i utakmica „B“. Majka: Flora, ocjena odličan, IPO i utakmica „C“. Mob. 091/574-9759.

Prodajem **engleskog pointera** starog 20 mjeseci, uvedenog u lov, socijaliziran i štenice **engleskog setera**, stari 4 mjeseca, od odličnih eksterijernih, radnih i lovnih roditelja sljukara. Mob. 098/265-317 i

e-mail: petar.hodak2@ka.t-com.hr

Uzgaivačnica „H.S. od Ivanića“ ima na prodaju **alpske brak jazavčare**, i to: mužjak star 2 g., s položenim ispitom i uveden u lov na divlje svinje, te štenice stare 2 mjeseca. Svi psi su s rodovnicom, tetovirani i cijepljeni. Moguća dostava na području Hrvatske.

Tel./faks 01/2820-133.

Prodajem štenad **oštrodlakih ptičara** (3+4), ošteñeni 19. 11. 2009. godine, od izuzetno lijepih i radnih roditelja (na slici), veoma radni na pernatu i dlakavu divljač (zečari). Otac izuzetne građe, CH.HR, BiH, SRB. Predci njemački psi. Štenad je odnjegovana i zaštićena. Očekujemo leglo **epanjel bretona i engleskog setera**, a preko cijele godine nudimo kvalitetnu štenad **njemačkog kratkodlakog ptičara**. INT. CH. **Kastor slobodan za parenje**.

Uzgaivačnica „Kistanjska“ FCI 2053.

Tel. 031/700-747 ili mob. 091/530-5676.

Bigl štenci, od lovno i eksterijerno odličnih roditelja, cijepljeni sa rodovnicama. Mob. 098/926-2703 ili 098/991-9698.

Prodajem 2 ženska šteneta **slovački kopov**, stari 5 mj., birani iz legla, od odličnih roditelja, otac proglašen najboljim psom pasmine, CAC, BOB, slobodan za parenje. Tel. 01/6255-704 ili mob. 098/381-910.

Prodajem **njemačku kratkodlaku ptičarku** pastavasto-smeđu, staru 7 godina, IPO, C Ut., odlična u radu te **epanjel bretonku** bijelo-žutu, staru 4 godine, IPO, može proba. Mob. 098/676-277.

Slobodan za parenje **njemački kratkodlakih ptičara**, potomak europskih i svjetskih šampiona u radu i eksterijeru, višestruko nagrađivan, odličan lovn pas, čvrste ferme i besprijekornog aporta sa kopna i vode. Potomci: Waso V Rothenuffeln, Amigo KS von der Asseburg, Usta Rothenuffeln, Erik Pradellinensis, Isa Pradellinensis, itd. Tel. 051/843-071 ili mob. 098/9232-472.

Prodajem **istarske oštrodlake goniće** od vrhunskih roditelja u radu i eksterijeru. Tel. 01/3382-091 ili mob. 091/518-3243.

Prodajem **engleske setere**, štenice, sljukare, maksimalno radni i eksterijerno jakih roditelja i predaka. Tel. 048/691-005 ili mob. 099/409-4727.

Prodajem ženku **malog minsterlandera**, 2,5 g., odlično ocijenjenu, IPO, markira i aportira, i **mađarsku vižlu**, djelomično uvedenu u lov. Tel. 048/691-005 ili mob. 099/409-4727.

Uzgaivačnica „Od Opatovine“ prodaje štenice **njemačkih lovnih terijera** najkvalitetnijih njemačkih linija. Mužjaka terijera za rasplod, ocjena odličan, CACIB, BOB, ispit I urođeni rad na divlju svinju 200 bodova. Tel. 01/3873-601 ili mob. 098/1901-285.

Prodajem **malu munsterlanderku**, 2. g., odlično ocijenjenu, položen IPO i ispit rada u polju sa odstrelom. Kujja je lovila cijelu sezonu. Cijena 3000 kuna. Tel. 044/640-069 ili mob. 098/648-035.

Prodajem **brak jazavčara** starog 4 g., sa položenim IPO i rad u gateru, odličan u lovu na svinje i zeca te **štenice brak jazavčara** (5M), jelenje boje, stara 3 mj., tetovirani i cijepljeni. Tel. 048/697-211.

Ljubitelji ptičara, povodom 15. godišnjice naše uzgaivačnice slobodni smo vam ponuditi leglo **njemačkih kratkodlakih ptičara** ošteñenih 04. 11. 2009. g. od vrhunskih lovnih roditelja, kao i **mladog pointera i englesku setericu** (sedam mjeseci staru). Mob. 091/282-0276.

LOVAČKE PUŠKE

Prodajem dvije lovačke puške: **karabin CZ**, kal. 8x57, upucan, optika Tasco 6x40 i ubrzica te sačmaricu Suhl, kal. 12. Puške su očuvane i u odličnom stanju. Cijena po dogovoru. Mob. 091/733-4216 ili 091/5514-578.

Prodajem belgijski Browning, kal. 16, izvrsno ušćuvan, sa 100 komada municije i ostalim priborom. Cijena 3500 kn.

Prodajem i Češku zbrojovku, kal. 9, s municijom, novu. Mob. 098 757 327 (Zagreb).

Prodajem noćni IC ciljnik, IC dalekozor, sve gen. 2. dvočijevne IC naočale, gen. 3, velikog dosega vidljivosti, sve sa IC iluminatorima, posebno jaki IC iluminator, odličnu katodu za IC ciljnik "Zrak" 5x80, optiku "Lair Co" 8x56 s osvijetljenom končanicom, dalekozor Zeiss DF 7x40, izvanredne kvalitete, prizmatski durbin za čeku, streljaštvo "Zrak" 40x42, džepni 20-40x40 te veliki katalog optike Frankonia. Tel. 01/481-6391, od 8 do 11 sati.

OSTALO

Divlje zečeve iz kaveznog uzgoja, sparene bez krvnog srodstva, za razmnožavanje ili ispuštanje u lovište, prodajem po 500 kn. Tel. 01/6686-286 ili mob. 098/908-4675.

Prodajem najnovije izdanje **kataloga** lovačke opreme, oružja, odjeće te obuč. **Frankonia** i **Austro-Jagd**. Cijena 150 kn/komad + poštarina. Mob. 098/567-428.

Čestit Božić i sretna nova 2010. godina

FORUM - FOTOGALERIJA - MALI OGLASNIK

WEB PORTAL LOVAC
WWW.LOVAC.INFO

Izrada **komfortnih čeka** s krevetom ili bez, rasklopivih te **svih lovno-tehničkih objekata** (hranilišta za svinje, jelene, srne, solišta). Vršim **popravke** lovno-tehničkih objekata po lovištima. Ostalo po dogovoru. Mob. 091/416-7822.

Ručno izrađujem ukrase za **kljove vepra** i dostavljam pouzecom. Ukrasi su gublji i lako se prilagode kljovama. Mob. 091/1650-636.

Ručno rezbarene podloške (duboreze) za sve vrste trofeja. Izrada i graviranje kundaka i drški za pištolje. Bruno Furić, 35425 Davor, Gundulićeva 53, tel. 035/347-687, www.bruno.hr

Poštovani kolege lovci!
Izrađujem ukrasne pločice od hrastovine za sve vrste divljači! Cijene vrlo povoljne, već od 25 kn/kom, za veće količine dodatni popust!
DANIJEL KRPAN, SISAK, mob. 099/575-4711

Izrađujem satove s **lovačkim motivima**. Idealno za poklone, lovačke sobe i domove. Obavijest: **GELEMANOVIĆ** mob.: 091/577-2447, 099/697-7210 ● www.rezbarija.com

PUŠKARSKA RADIONICA
DAVOR PELIN
Servis za sve vrste lovačkog i sportskog oružja

- izrada kundaka po mjeri lovaca i strijelaca
- bruniranje, pozlata, srebrenje, niklanje
- montiranje i upucavanje svih vrsta nišanskih i optičkih sprava
- zamjena istrošenih mehaničkih dijelova

Radno vrijeme: **8,30 - 16,30** ili mogućnost dogovora u drugim terminima

Mikulčić 94, 10000 Zagreb
Tel. 01/37 36 864
Mob. 098/236-742

Metalni ormari za puške, pribor i strjeljivo

Ormar za 3 puške 1600 kn
Ormar za 5 pušaka 1860 kn
Ormar za 7 pušaka 2257 kn
Ormar sistem kase za 10 pušaka 2800 kn
Ormar dvokrilni za 12 pušaka 4000 kn

Moguća izrada po narudžbi
Boja: zelena ili po narudžbi
Unutrašnji pretnac sa 2 ključa
Vrata s dvostrukim stijenkama i 2 ključa, zabravljaju na tri točke
Moguća dostava na adresu

Proizvodi: **Popovčić**, Velika Gorica, Kurilovečka 82-84
Tel. 01/6217-239
radno vrijeme 7 - 16 sati

POPRAVAK VOZILA · SERVIS I ODRŽAVANJE
REZERVNI DIJELOVI · UČNA SLUŽBA

AUTO PLIN - UGRADNJA
10251 HRV. LEŠKOVAC - ZAGREB
ZASTAVNICE 3
TEL./FAX 01/6578-275
MOB. 098/274-393

Poštovani kolege lovci!

Već 34 godine izrađujem za vas trofejne podmetače (daske), obično od hrastovine, za sve vrste divljači u Hrvatskoj. Izrađujem i vješalice na koje se stavlja glava srnjaka ili samo rogovlje ali i noge srneće divljači. Izrađujem i aluminijske obojene glave jelena i srnjaka svih veličina. Sve je to moja vlastita kreacija! Javite se! Dobra vam kob!

VOJIN PEJČIĆ
Kolodvorska 62, Sarvaš, 31000 Osijek,
tel. 031/588-227, mob. 098/169-8584

STALAK ZA MUFLONA

Povoljno izrađujem rezbarene podložne pločice za sve vrste trofeja. Obavijest: **GELEMANOVIĆ** mob.: 091/577-2447, 099/697-7210 ● www.rezbarija.com

GLAD d.o.o.
Goranska 12, Delnice
Tel./fax 051 812-170
Mob. 098 722-373
www.puskarnaglad.hr

- popravak i prepravak oružja
- ugradnja nosača i ciljnika svih vrsta
- izrada kundaka
- upucavanje
- bruniranje
- graviranje na drvu i metalu

Izobrazba u Ferlachu.
Nudimo i lovačke noževe s gravurama po želji kupca te graviramo postojeće.
U ponudi imamo i duboreze za lovačke sobe, motivi i veličina mogu se naručiti.

TRGOVAČKI
OBRT "GAJO"
Karlovačka 15,
Josipdol
vl. Marija Mikić

- lovačko sačmeno i karabinsko oružje, revolveri i pištolji
- karabinsko i sačmeno strjeljivo
- strjeljivo za revolvare i pištolje
- plinski pištolji, zračne puške
- noževi, optika, dalekozori
- svečana odijela
- radna odijela

Tel. 047/581-013
Mob. 098/890-641

Zagreb, Grgura Ninskog 3

Obavlja preglede za:

- držanje i nošenje oružja (lovci) **350 kn**
- pregled zaštitara i čuvara **450 kn**
- pregled vozača "A" i "B" kategorije **350 kn**
- pregled vozača "C", "D" i "E" kategorije **450 kn**

Svaki radni dan od 7 do 10 h

univerzal d.o.o.
ZAGREB, Medarska 67

**Ograđivanje lovišta,
voliera, voćnjaka i dr.**

Univerzal d.o.o.
Medarska 67, 10000 Zagreb
Hrvatska

Veleprodaja: 01-3847-422; 01-3847-449
Veleprodaja: 01-3847-423; 01-3847-447
Veleprodaja: 01-3847-434; 01-3847-432

Funkcionalna: 01-3847-894
E-mail: prodaja@univerzal.hr
Internet: www.univerzal.hr

NOVO!

Priprema i izrada 54 vrste tradicionalnih kobasica

Cijena za čitatelje
"Lovačkog vjesnika"
60 kn + poštarina.

Narudžbe na:
tel. **01/3750-589**
mob. **091/2121-444**
faks **01/3757-304**

ILE KOVAČEVIĆ

**T&T SVE ZA LOV I RIBOLOV
SVE VRSTE STRELJIVA I ORUŽJA**

MALOPRODAJA (8 - 20 h)
10434 STRMEC SAMOBORSKI
Dr. Franje Tuđmana 6a
Tel. 01/33 23 990

VELEPRODAJA (9 - 17 h)
LOVAČKA GALANTERIJA - proizvodnja

FOMEI
ČEŠKA OPTIKA I DALEKOZORI

51216 VIŠKOVO - RIJEKA
Vozišće 5, VTC CENTAR
Tel. 051/67 51 06

47000 KARLOVAC
Domobranska 25
Tel. 047/60 16 78

mob. 098/17 44 441
faks 01/33 85 561

34550 PAKRAC, Bolnička 7

Tel. 034/411 961
098/ 963 5578
www.lov-ribolov.net

trgovina
"BREZA & IGUANA"
sve za lov i ribolov

ROBU ŠALJEMO I POUZEM

RADNO VRIJEME
pon - pet
8,00 - 16,30
subotom
8,00 - 13,00

**MOGUĆNOST PLAĆANJA
KARTICAMA do 36 rata**

- U PONUDI SVE RENOMIRANE MARKE LOVNOG ORUŽJA I STRELJIVA
- SPORTSKO, START ORUŽJE, SAMOSTRIJELI
- DNEVNI I NOĆNI CILJNICI (YUKON, TASC0, BUSHMELL...)
- KOMPLETNA PONUDA LOVNE OPREME (ODJEĆA, OBUĆA, NOŽEVI, DVOGLEDI...)
- Renomirane marke ribolovnog pribora - primame - živi mamci

USLUGA MONTAŽE I UPUČAVANJA OPTIČKIH CILJNIKA

HONGOLDONIA

GENERALNI UVOZNIK I OVLASŢENI SERVIS
JELKOVEČKA CESTA 5, 10360 BEŠVETE
Tel. 01/2002053 Fax. 01/2020754
Mob. 098 252 848

- MOTOKULTIVATORI
- AGREGATI • PUMPE
- KOSILICE • PUHAČI ...

BROJ 1 U SVIJETU

HONDA
POWER EQUIPMENT

www.hongoldonia.hr
e-mail: hongoldonia@inet.hr

LEDWAVE

LED d.o.o.

tel: 01-561-9365
fax: 01-561-3131

**ZA VAŠE POTPUNO ZADOVOLJSTVO I DOBRU KOB
U SVAKOJ PRILICI NUDIMO VAM SVJETILJKE
KOJE ĆE VAS ODUŠEVITI.**

Wild Finder

Wild Finder II

Z-3 Targeter

Z-4 Targeter

Z-10 Targeter
punjiva, doomet do 300m

filteri **A-02** **A-21**

mikroprekidač

A-30
nosaci za montažu

A-03

LEDWAVE

LED d.o.o.

tel: 01-561-9365
fax: 01-561-3131

**Servis oružja i opreme
"Kavur N&M"**

Ksavera Šandora Dalskog 20
10 410 Velika Gorica
tel. 01/6215-567
mob. 091/525-4338
www.kavur.net

Radno vrijeme:

ponedjeljak - petak: 09-17
po dogovoru: do 19
subota: 09-14

**Uskoro OTVARAMO još jednu radionicu i
dućan sa lovačkom opremom**

- Popravak • Prepravak • Renoviranje • Restauriranje •
- Bruniranje • Eloksiranje • Posrebrivanje •
- Patinirano posrebrivanje • Nikljanje • Poziata •
- Izrada kundaka po mjeri za sve vrste vatrenog oružja •
- Izrada korica za pištolje i revolvare •
- Graviranje u drvu i metalu •
- Montiranje nišanskih i optičkih sprava •
- Upucavanje • Trajno i djelomično onesposobljavanje •

Mogućnost obročnog plaćanja: master, diners, american, visa, maestro

ATTOS

d.o.o. Varaždin

HUBERT

tel: 042 320 784
fax: 042 302 012

MAROCCHI
VRHUNSKJE TALIJANSKE PUŠKE

ROTTNER SEFOVI ZA ORUŽJE I STRELJIVO
Gun 5 - za 5 komada oružja - 970,00 Kn
Hunter 8 - za 8 komada oružja - 2.700,00 Kn - **AKCIJA**

DELTA
optical

- Titanium 7x50
- Titanium 8x56
- Titanium 10x56
- Titanium 9x63

VRHUNSKA LOVAČKA OPTIKA. Jamstvo pet godina.

Model	Tip	Boja	Optički sistem	Optički sistem
T-4024	20 mm	44		
T-3-10120	20 mm	44		
T-3-10120 II	20 mm	44	Side Focus	
T-20410	20 mm	44	Midnet	Side Focus
4050	20 mm	44		
T-1-10424	20 mm	44		

LADA auto d.o.o.
Zagreb
Ovlašteni servis vozila Lada

Savica Šanci 111, Zagreb
Tel: 01/2406 104, Fax: 01/2406 098
e-mail:lada@lada-auto.hr

MIRNOVEC
PIROTEHNIKA

TRAŽIMO POSLOVNE
PARTNERE ZA
OVLAŠTENU DISTRIBUCIJU
(FRANŠIZU)

Mirnovac Pirotehnika d.o.o. Mirnovac 20, 10430 Samobor
Tel: 01/ 333 1000, Fax: 01/ 333 1011
E-mail: info@mirnovec.hr
www.mirnovec.hr

Lovačke priče

35 hrvatskih filmova o lovu i divljači, snimljenih u našim lovištima (Baranja, Slavonija, Bjelovar, Lika ...), uvažavajući hrvatske lovačke običaje i tradiciju.

NARUČITE

Lov divljih svinja prigonom i šuljanjem, lov srnjaka, lov jelena, obuka krvosljednika ...

1 DVD - 100,00 Kn
 3 DVD - 250,00 Kn
 7 DVD - 500,00 Kn

Dostava na kućnu adresu
 bez naplate poštarine

www.serval.hr

Serval d.o.o., Majevička 12, 10000 ZAGREB, Tel.: 01/ 30 28 311

BUGATTI d.o.o.

OVLAŠTENI UVOZNIK VOZILA LADA OD
TVORNICE OAO "AVTOVAZ"

SERVISER, UVOZNIK REZERVNIH DIJELOVA,
NOSITELJ HOMOLOGACIJE I GARANCIJE

Salon automobila: Antuna Kanižlića 32, 31000 Osijek
 tel. 031/307-077 fax 031/307-084 e-mail: autosalon@bugatti.hr

Gospodo lovci, uz pušku, šešir i dvogled morate imati i
Ladu 4x4

U lovu
Vas
nikad
neće
iznevjeriti!

PRODAVATELJI I SERVISERI VOZILA LADA

"AUTOTEHNIKA" d.o.o. Varaždin	tel. 042/230-711
"BRIŽINE" d.o.o. Rešetari	tel. 035/367-333
"MAJA I BOŠKO" d.o.o. Solin	tel. 021/210-718
"NINA AUTO" Barban	tel. 052/567-211
"TEHNOPUS" d.o.o. Zagreb	tel. 01/619 64 56
"ŠIMUNIĆ SERVIS" Zagreb	tel. 01/373 03 61

d.o.o. za graditeljstvo, trgovinu
 i tehničku zaštitu

Nova ves 78, Zagreb
 t.4666300 f.4666133
 mail.hora@hora.hr
www.hora.hr

5 pušaka od 2.045,00 kn 10 pušaka od 2.775,00 kn

- sve vrste sefova - ugradni, namještajni, vatrootporni,
 otvaranje na ključ, elektronsko, na otisak prsta,.....

prodajna mjesta: ZG, Hora doo, Nova ves 78, 014666300
 VŽ, Compart doo, Kralja Petra Krešimira IV 3, 042 500655

1.
broj

2.
broj

3.
broj

4/5
broj

6. tromjesečnika na kioscima broj

Lovočuvvar

www.lovocuvar.info

Trenutno izdanje u prodaji na kioscima **TISAK** u slijedećim županijama:

Gradu Zagrebu, Zagrebačkoj županiji, Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, Sisačko-moslavačkoj županiji, Karlovačkoj županiji, Primorsko-goranskoj županiji, Istarskoj županiji, Ličko-senjskoj županiji, Osječko-baranjskoj županiji, Zadarskoj županiji, Splitsko-dalmatinskoj županiji, Dubrovačko-neretvanskoj županiji

i na policama *Lovočuvvar* u:

- DETONEX d.o.o., Horvaćanska 17a, Zagreb
- FANZOJ-INOX d.o.o., Ogrizovićeveva 40, Zagreb
- KAVUR N&M, K. Š. Đalskog 20, V. Gorica
- SETER d.o.o., Stadionska 3a, Zadar
- TURKALJ COMPANY, Martina Divalta 127, Osijek
- VUMIR d.o.o., Gačka 9, Osijek
- RIBOMATERIJAL, Ozaljska 83, Zagreb
- ZLATNA ROLA, B. Magovca 69, Zagreb
- SHAKESPEARE, Rimaska 7, Sisak
- RIBOMATERIJAL, Liburnska obala 6, Zadar
- ADRIANA SUB, Don Ive Prodana 6, Zadar
- R. C. ADRIANA, županijska 45, Osijek
- ADRIANA, Katine 17a, Pag
- TOP MARINE, RK Minčeta, Dubrovnik
- BARACUDA, Trumbićeva obala 13, Split
- ADRIANA, Hrvatskih vladara 12, Murter
- 3STAR d.o.o., I. Kukuljevića 28, Varaždin

Pretplata, prethodni brojevi i sve informacije na:

tel. 043/214-460;
fax. 043/214-284
GSM : 098/564-525
pres@pres.hr

IZRADA
**LOVNO
GOSPODARSKIH
OSNOVA**

LICENCA broj
248

mogućnost
plaćanja
na više rata

TRAINER[®] TOPBREEDER

Specijalne linije hrane za profesionalne uzgajivače i lovce

Power – superpremium linija
Performance – premium linija

**Puno je lovaca prepoznalo kvalitetu,
zašto ne biste i Vi?!**

Generalni uvoznik i distributer za RH:
ANETA-DINGO d.o.o.
Franje Puškarica 90, ZAGREB
TEL/FAX: 01/6530-803
MOB: 099 6622 443, 099 6622 444

MIRNOVEC PIROTEHNIKA

SVE ZA LOV I STRELJAŠTVO

Strossmayerova 30, Virovitica

U dućanu ćete pronaći:

- vatreno oružje
- zračno oružje
- lukovi i strijele
- digitalne optike
- ruksaci i torbe
- dalekozori
- streljivo
- noževi
- dnevnji i noćni ciljnjaci
- i ostala oprema

U periodu od 15.12.-31.12. u dućanu
će se uz lovački asortiman prodavati i
ASORTIMAN PIROTEHNIKE

www.mirnovac.hr, mail: info@mirnovac.hr, tel: 099 720 507, 01033 4444

Kruška vilijamovka izrasla u staklenoj boci u eko-voćnjacima samoborskog gorja, zaštićena limunskom kiselinom. Po želji možete puniti vlastitom rakijom.

Mogućnost izrade različitih motiva pjeskarenjem na boci (lovački motivi, motivi lovačkih društava i sl).

mpc boca 79 kn
mpc boca pjeskarena 109 kn

Za veleprodaju i avansno plaćanje odobravamo popuste. Šaljemo pouzecom.

Informacije i prodaja:
OPG Ski Frankie, I. Velikanovića 12, Samobor
tel. 01, 091, 099 / 3367 444

noćni ovčari Aneta Puškarica i dr. kultinariki aneta

Lovačka kuhinja 2010.

Rokovnik "Lovačka kuhinja", 252 recepta + bilješke.
Opseg 280 strana, tvrdi uvez, etui od mikrovala.
Izdavač: "Stella Alpina" - Cijena 62 kn + poštarina.
Snimci, design i koncepcija: Drago Šimunković.

Narudžbenica

Hrvatski lovački savez
Nazorova 63, 10000 Zagreb
faks 01/48 34 557, tel. 01/48 34 560

Kojom naručujem _____ primjeraka Rokovnika - Lovačka kuhinja 2010.
u izdanju Drage Šimunkovića, po cijeni od 61 kn + poštarina.
Knjigu mi pošaljite pouzecom

Adresa naručitelja: _____

Mjesto i datum: _____ Potpis: _____

Liska d.o.o. Zadar

Saljska 8, 23000 Zadar
tel./fax 023/311-863, mob: 098/686-939
e-mail: danijelcurkovic.liska@gmail.com

STRJELJIVO

renomiranog
talijanskog proizvođača sa
preko 70 god. tradicije

ČIZME

100% vodonepropusne čizme
već od 900,00 kn
ostala obuća i odjeća
Red Rock (gore-tex, sympa-tex)
100% vodonepropusno i prozračno

AKCIJA

Za gotovinsko plaćanje puška **Franchi predator**
9 300,00 kn (3 kg., MC)

DEDAL 480 (165) POV. 6X

DEDAL 480 (100) POV. 3.7X

DEP 0 27.900,00 + PDV
DEP XR-5 51.230,00 + PDV

NOVO

ODABRALI SMO ZA VAS:

NIGHT VISION
Dedal-NV

PROFESIONALNA NOĆNA OPTIKA

www.biros-vz.hr

JEDINI AUTORIZIRANI ZASTUPNIK ZA HRVATSKU

BIROS d.o.o.

VARAŽDIN, KAPUCINSKI TRG 5

TEL. 042/311-555; MOB. 098/9964-581, 098/791-000,
091-7891-063; e-mail: biros@vz.t-com.hr

UGRAĐENE TUBE "PHOTONIS" (DEP) NIZOZEMSKA
(KOM.GEN. - VOJNI PROGRAM)

SHIRSTONE "GOLD" 7 x 50

PROFESIONAL 4.000,00 kn + PDV
"DAEMERUNGSAHL" 50,4

1,5-6 x 42
4.320,00 kn + PDV

1-4 x 24
5.040,00 kn + PDV

DEDAL 541
DEP 0 pov.1x 29.700,00 + PDV

DEDAL 542
DEP XR-5 pov.1x 54.930,00 + PDV

UREDAJI SA ONIX
(CRNO-BIJELO) TUBAMA
NA UPIT

DVS-8 (OBJ. 6.6X)

TEŽINA 1,05kg

DEP 0 29.300,00 + PDV

DVS-8 (OBJ. 4X)

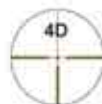
TEŽINA 0,80kg
DEP 0 27.800,00 + PDV

DNEVNA OPTIKA "SHIRSTONE"

MADE IN JAPAN

(NAJBOLJA JAPANSKA OPTIKA PROIZVEDENA U JAPANU)

DNEVNI CILJNICI "SHIRSTONE" JAPAN
KONČANICA 4D (SVJETLEĆA TOČKA)
SERIJA SAMURAI

2,5-10 x 50 SF
7.360,00 kn + PDV

DETONEX®

TRGOVINA ORUŽJEM, STRELJIVOM, OPTIKOM I SVOM PRATEĆOM OPREMOM ZA LOV I LOVCE

SAUER
SAUER 202
-CLASSIC
15.880 kn

TIKKA
TIKKA
HUNTER T3
8.390 kn

BENELLI
BENELLI
ARCO
12.800 kn

CROSMAN
CROSMAN
BENJAMIN
2998 kn

CROSMAN
CROSMAN
PHANTOM 1000
998 kn

BROWNING
BROWNING
ELITE
14.880 kn

880 m/s

880 m/s

CROSMAN
CROSMAN
4,8MM 25H KOM
17.80 kn

OPTIČKI
CILJNICI
KAHLES
22-40004

OPTIČKI
CILJNICI
MEOPTA
100-88004

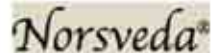
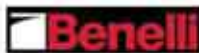
TEL: 01 3647 147

WWW.DETONEX.HR - DETONEX@DETONEX.HR

SHOPING CENTAR KNEŽIJA - HORVAČANSKA 17A, ZAGREB

SAUER

BROWNING

LAMPE ZA ORUŽJE I SVJETILJKA ZA TRAŽENJE I PROMATRANJE DIVLJAČI

Najjače, najmanja i najlakše do sada izrađene lampe za oružje, sa univerzalnom montažom, mikroprekidačem i s mogućnošću ugradnje IR filtra.

XENON Z 2

Dužina: 125 mm • Težina: 135 g • Jakost: 85 lumina • Domet: 85m • Univerzalna montaža • Mikroprekidač •

XENON Z 3

Dužina: 164 mm • Težina: 145 g • Jakost: 120 lumina • Domet: 150 m • Univerzalna montaža • Mikroprekidač •

XENON Z 4

Dužina: 210 mm • Težina: 230 g • Jakost: 220 lumina • Domet: 180 m • Univerzalna montaža • Mikroprekidač •

Svjetiljke WILD FINDER izrađene su za traženje i praćenje divljači.

Spekter svjetlosti, što ga proizvodi filteri 3 W LED, ne smeta divljači. Osim toga posebna svjetlost omogućava znatno brže otkrivanje tragova krvi. U magli omogućava iznadprosječni domet promatranja. To je idealna svjetiljka za svakog lovca.

1.080,00 KN

NOVO

WILD FINDER

Dužina: 130 mm • Težina: 120 g • Jakost: 80 lumina • Domet: 90m • Svjetlost: cijano zelena ili crvena

1. mikroprekidač 242 KN

2. mikroprekidač 183 KN

3. filter 95 KN

4. montaža 95 KN

5. montaža 187 KN

6. montaža 238 KN

ŠALJEMO POUZEĆEM. INFORMACIJE I PRODAJA:

BELUGA D.O.O., TEL.: 00 386 1 25 10 880 ILI 099 57 58 873

TRGOVINA "BENKO"

PROLOGIC WATERPROOF

759,00 kn

LOV & RIBOLOV

KLOŠTAR PODRAVSKI

tel/fax: 048/816 540

KREDITI DO 36 RATA
BIBU SALJEMO POUZEĆEM!

999,00 kn

tasco japan inc.

11.125-4.5x23mm

2.990,00 kn

IŽ - KOMPLETAN ASORTIMAN

www.lov-ribolov-benko.com

UNIVERZALNI LASERSKI CILJNIK

- Dužina: 6,5 mm
- Težina: 35 g
- Jakost: 5 mW
- Domet: 300m
- Mikroprekidač

U kompletu je Wiver montaža i montaža za optički ciljnik

Cijena kompleta: 530 KN

ŠALJEMO POUZEĆEM. INFORMACIJE I PRODAJA:

BELUGA D.O.O., TEL.: 00 386 1 25 10 880 ILI 099 57 58 873

MONI

ORUŽJE, STRELJIVO, OPREMA ZA LOV

ZAGREB, Ilica 132
OSIJEK, Banjalučka 51

tel: 01/3772-243
tel: 031/580-300

www.moni.hr

e-mail: moni@moni.hr

20% popusta
za gotovinsko plaćanje

1989 - 2009
20 godina

TRADICIJA,
KVALITETA,
POVJERENJE

20 godina

za 20 godina postojanja, sa **20% popusta** nagrađujemo svoje vjerne kupce

NORCONIA - Njemačka

Futrola za pušku	250,00	200,00
Optika 1,5-6x42 lux	1100,00	880,00
Optika 3-9x42 lux	950,00	760,00
Dalekozor 7x50 new cl.	510,00	408,00
Dalekozor 10x50 new cl.	550,00	440,00
Dalekozor 9-27x50 Ruby	950,00	760,00
Crvena točka R111-47	600,00	480,00

SABATTI - Italija

Karabin Rover870 7x64	6600,00	5280,00
Karabin Rover870 7Rem	7060,00	5648,00
Karab.Rover870DI. 7Rem	8060,00	6448,00
Karabin Rover870 9.3x62	7060,00	5648,00
Olimpo Trap 12/70	7999,00	6399,20

LAKSEN - Danska

Jakna CTX Dearham	1500,00	1200,00
Jakna Gore-Tex/wind	1500,00	1200,00
Prsluk naranč-zeleni	460,00	368,00

BARTA - Austrija

Lovačka kravata-špaga	85,00	68,00
Lovačka značka	20,00	16,00

KA-CSA - Mađarska

Reflektor Sokol II 6v/20w	1560,00	1248,00
Reflektor Sokol IV 6v/25w	640,00	512,00
Reflektor Sokol IV 12v/65w	685,00	548,00

MARSHALL

Čizme za čeku(-30C)	499,00	399,20

HAKKO - Japan

Majesty				
- 1-4x24	R:23ER	3575,00	2860,00	
- 1,5-6x42	S R:6	3050,00	2440,00	
- 1,5-6x42	S 6ERD	3950,00	3160,00	
- 2,5-10x50	L 6ERCH	4050,00	3240,00	
- 2,5-10x50	R:6	3150,00	2520,00	
- 3-12x50	6ERD	4200,00	3360,00	
- 4-16x56	6ERD	4600,00	3680,00	
Superb				
- 1,5-6x42	R:6	2285,00	1828,00	
- 1,5-6,42	6ERD	3180,00	2544,00	
- 2,5-10x50	6ERCH	3550,00	2840,00	
- 3-12x56	6ERD	3750,00	3000,00	

YUKON - Bjelorusija

Noćni monokular - NVMT			
NV Exelon 3x50	2950,00	2350,00	
Noćni ciljnici - NVRS			
Tactical G I+ 2,5x50	6550,00	5240,00	
Titanium G I+ 2,5x50	6450,00	5160,00	
Sentinel G I+ 2,5x50	6730,00	5384,00	

LIS - LUX - lampe

Xenon M506	490,00	392,00
Halogena SH02+punjač	660,00	528,00
Ciljnik Panorama	525,00	420,00
Ciljnik CD 19 (Doctor)	1550,00	1240,00

HUBERTUS - Njemačka

Vabilica za srnjaka	115,00	92,00
Vabilica za lisicu	60,00	48,00
Vabilica za patku	95,00	76,00
Vabilica za srnjaka Buttolo	275,00	220,00
Komplet 5 vabilica	850,00	680,00
Komplet 10 vabilica	990,00	792,00
Zviždaljka za psa WEGU	99,00	79,20

PROHUNTING - odjeća

Jakna zimska	415,00	332,00
Hlače lovačke	297,00	165,60
Prsluk lovački	215,00	172,00
Prsluk lovački PE-IN	265,00	212,00
Hlače lov. sa gamašama	299,00	239,20
Majica T-shirt - jelen	60,00	48,00
Majica Polo - jelen	85,50	68,40

ZANAKO - Neka Vam veličina

više ne predstavlja problem		
Hlače zimske 08-br. 58,60,62,64	480,00	384,00
Hlače zimske 07-br. 58,60,62,64	430,00	344,00
Hlače obične 08-br. 58,60,62,64	440,00	352,00
Hlače obične 07-br. 58,60,62,64	350,00	280,00
Košulja radna dugi rukav	275,00	220,00
Kapa zimska Thinsullate	50,00	40,00

Uskoro u prodaji automatske hranilice PRO-HUNTER

20%

Navedeni popust vrijedi isključivo za gotovinsko plaćanje na određene artikle i traje od 01.12.2009. do 31.01.2010. ili do isteka zalihâ

M-90 d.o.o.
HRVATSKA TVORNICA STRELJIVA
 UTEMELJENO 1990

B. J. Jelačića 51, HR - 47250 Duga Resa
****385 (0)47 844 625**
****385 (0)47 844 626**
<http://www.m-90.hr>
 e-mail: m-90@ka.hinet.hr

KAPE * AMBLEMI * ZASTAVE * JARJOLI

Adentini
 KROJAČKI OBRT
Tel: 042/749-900
Mob: 098/792-646
www.zastave.com

PASLUCI * MAJICE * BANNERY * KOPLJA

HUNTER & KŽ

Tomašičeva 4, Zagreb
 tel. 01/46 11 044
 fax 01/46 11 055
www.hunter-kz.hr

PRIBOR ZA ČIŠĆENJE
 WFG ČEPOVI ZA ČIŠĆENJE ORUŽJA
 SAMOSTRELI
 ZRAČNE PUŠKE 335 m/s 1100,00 kn
 WEB SHOP

LARIX
 Tvrtka s najboljim rješenjima
 The Company with best solutions

POSEBNA PONUDA!
BESPLATNA DOSTAVA U SVE DIJELOVE HRVATSKE!

HRVATSKI PROIZVOD

ORMAR ZA ORUŽJE LOVAC 5+

- Hrvatski proizvod
- Vrhunska kvaliteta
- Najveći u svojoj kategoriji
- Ormar za 5 pušaka
- Odvojeni prostor za oružje i streljivo

CIJENA: 999,00 kn

ROTNER TRESOR

NJEMAČKA PRECIZNOST!
IZVANREDNA KVALITETA I
POUZDANOST!

ZATRAŽITE BESPLATNI KATALOG!
ORMARI ZA ORUŽJE

Vatrootporni i protuprovalno osigurani metalni ormari sa dvoslojnim vratima debljine 6 cm za 5 do 12 pušaka, te odvojenim trezorom na zaključavanje za streljivo. Mogućnost zaključavanja sa ključem, mehaničkom i elektronskom bravom.

5742,40 kn

3065,90 kn

Tko kaže da dio prirode ne može biti uvijek uz Vas?

ERSTE
CARD CLUB

"Ljubitelj sam lova, ribolova i uživam boraviti u prirodi, pripremi pribora, mamaca i iščekivanju ulova, a pritom želim sebi priuštiti kompletan doživljaj uz odgovarajuću opremu... Vi svakako znate što želite, a kartica Erste Card Cluba razvijena u suradnji s Hrvatskim lovačkim savezom ostvaruje sve Vaše želje uz značajne popuste i uštede."

Jedina kartica koja podržava Vašu strast prema životu u skladu s prirodom!

MasterCard kartica u suradnji s Hrvatskim lovačkim savezom iskazuje Vašu ljubav prema prirodi, lovu i ribolovu.

MasterCard HLS kreditna kartica ujedno je revolving kartica i klasična kreditna kartica pa tako sami određujete u kojem iznosu ćete podmiriti svoje račune (najmanje 5% ili 200,00 kn).

Dobrodošli na posebnim prodajnim mjestima

U trenutku kad želite kupovati omiljene proizvode za lov ili ribolov, koristite MasterCard HLS karticu i ostvarite dodatne pogodnosti!

Domjanković

d.o.o.

Proizvodnja, održavanje i popravak sportskog i lovačkog naoružanja

Turopoljski Markuševac 8
10253 Donji Dragonožec

tel/fax: 01 6250 478, 01 6236 950

e-mail: info@domjankovic.com

web: www.domjankovic.com

nosači za optike

Vixen Optics

1,5 - 4 x42

GEOVID 8x42 BRF

30 godina garancije

VZF 2,5-10x48

SCHMIDT & BENDER

12,5-50x56 PM II/P

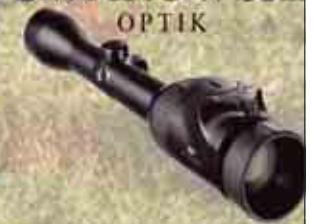
BAUER GERMANY

HJB 1,25 - 4,5 X 26 L4 / L0

SWAROWSKI OPTIK

model Z6 i

Trident Pro6x-CGT

Jamstvo za Vaš dobar izbor!

MAGLITE LED

2D, 3D, 4D

NOVO!

MINI MAGLITE LED

2AA, 3AA

RX4019

MAGLITE

Bushnell

tasco

TITAN optike s crvenom točkom
TT14526 IR

WORLD CLASS
WA39x40N 3-9x40

TITAN
T312x52N4A 3-12x52

SONOMA
SN72140 7-21x40

POWERVIEW
13-1250 12x50

BKRD42 1x42
BKRD30 1x30

VICTORINOX

0.8873.4 i 0.8873 HUNTER

3.0239 SWISSTOOL SPIRIT PLUS

1.4733.72 FISHERMAN

COLD STEEL

36G
Master Hunter
Plus

Miguel Nieto

5004A 23 cm

814 9 cm

- preklopni i lovački noževi izuzetne kakvoće uz povoljne cijene

Light Force

Maestralprom

DONJI PREČAC 9, 10000 ZAGREB

e-mail: info@maestralprom.hr

www.maestralprom.hr

tel. 01/ 242-23-05

fax 01/ 24-22-373

Radno vrijeme: pon-pet 8-16h

**Rokovnik
HLS-a**
za 2010. godinu

Lovački
rokovnik 2010

264 stranice
format 21 x 26 cm
tvrdi uvez
cijena 35 kn
+ poštarina

Stolni kalendar HLS-a
za 2010. godinu

Narudžbenica

Hrvatski lovački savez
Nazorova 63, 10000 Zagreb, faks 01/48 34 557
e-mail: hls@hls.t-com.hr

Kojom naručujem _____ primjeraka
Rokovnika Hrvatskog lovačkog saveza za 2010.
po cijeni od 35 kn + poštarina

Neopozivo naručujem _____ primjeraka
Stalnog kalendara za 2010. po cijeni 15 kuna + poštarina

Plaćanje: pouzećem predračunom

Adresa naručitelja: _____

Mjesto i datum: _____ Potpis: _____

Zidni lovački kalendar

13 listova, format 34 x 48,5 cm, s motivima žive
divljači, kalendar lova, mjesečeve mijene

Članovi HLS-a
dobit će ga
besplatno preko
svojih lovačkih
udruga!

Za ostale je
cijena
25 kn
+ poštarina.

Za narudžbe
veće od
100 komada,
10% popusta,
a za veće od 500,
popust
je 15%.

LOVAČKI KALENDAR
HRVATSKOG LOVAČKOG SAVEZA
2010.

NARUDŽBENICA

Hrvatski lovački savez, 10000 Zagreb
Nazorova 63, faks 01/48 34 557
e/mail: hls@hls.t-com.hr

Neopozivo naručujem _____ primjeraka
Zidnog kalendara 2010. po cijeni 25 kuna + poštarina

Plaćanje: pouzećem predračunom

Prezime i ime (JMBG) ili MB: _____

Adresa: _____

Tel./faks: _____

Potpis i pečat: _____

KREDITI DO
60 RATA

Trg A.Mihanovića 1
Zagreb (Dubec)

DAROVİ ZA NAŠE KUPCE

Pregledajte dućan,
nađite ove kartice i
pročitajte što dobivate.

Lapis Plus d.o.o.
MALOPRODAJA
tel: 01 2922382

POSJETITE NAS NA INTERNETU ILI U ŽIVO NA PRIKAZANOJ LOKACIJI

WWW.IZFOTELJE.COM

Najveći izbor noćnih optika, ciljnika, dalekozora, vatrenog i zračnog oružja, streljiva, lovačke odjeće, ruksaka, torbi, remenja, ribolovnog pribora i opreme, pribora za čišćenje, i još mnogo toga...

ZAGREB

Radno vrijeme demo centra: Pon.-Pet.: 08 - 20 Subota: 07 - 11

**CRVENA
TOČKA
RD-5FA**
promo. cijena
563 kn

KOLIKO JE PUTA BIO BRŽI OD VAS - VIŠE NIKADA

- ZA BRZE METE U POKRETU
I LOV U POGONU
- 4 tipa končanice
 - odabir između **ZELENE** i **CRVENE** boje
 - ispitana na trzaj do 7150 J (najveća otpornost na tržištu)

INFO: Lapis Plus d.o.o. 01-2992382 ili 01-4668785

SWT "PRO LINE" CILJNICI
1.5-6x42 CI | 2.5-10x50 CISF
1756 kn | 1948 kn

- 30mm Jednodjelni "MONOLITH" tubus za nenadmašnu svjetlosnu propusnost
- povećanja 1.5 - 6 X i 2.5-10 X
- končanica 4x uz višestupnjevano osvjetljenje točke
- precizna "click-stop" regulacija položaja končanice
- iznimna otpornost na trzaj i najvećih kalibara
- višeslojni optički premazi za kristalnu oštrinu
- optički kanal zaštićen od magljenja i orošavanja
- bočna korekcija paralakse (2.5-10x50)

Inovativnost bez kompromisa. Ciljnike nove generacije pogledajte u Lapis Plus demo centrima

DN-33
CIJENA S PDVom
26.500 kn

- POVEĆANJE - koliko i ciljnik
- OBJEKTIV 40mm
- PRIKLJUČAK I ZA VANJSKI IZVOR NAPAJANJA
- IPX6 RAZINA ZAŠTITE
- TEŽINA 0,65kg

BRZO PRETVORITE SVOJ DNEVNI CILJNIK U
VRHUNSKI NOĆNI VIDLJIVOSTI BEZ PRESEDANA,
bez komplikacija, upucavanja, podešavanja...
Lapis Plus d.o.o. 01-4668785
detalji na: www.izfotelje.com

Lapis Plus d.o.o.
01-4668785
01-2922382
www.izfotelje.com

U KOMPLETU ADAPTERI ZA SVE DNEVNE OPTIKE- NAZOVITE ZA DEMONSTRACIJE(održavaju se u pušk. radioni PELIN)

Svjetionici u vašim rukama - SWT09 i SWT1000

Nosači za ciljnike, cijevi...

Filteri Crveni, Zeleni, IC, UV

SWT-09 (LED).....559kn
Taktička lampa - 450 luxa u 14cm
Mikroprekidač i običan prekidač
Izmjenjive glave i filteri

SWT-1000 (LED).....1299kn
Nevjerojatnih 1000 luxa
Punjivi uložak + punjač
Mikroprekidač i običan prekidač
Adapter za obične baterije

Distributer: Lapis Plus d.o.o.Sve informacije na 01-4668785 ili www.izfotelje.com

Teritorijalni jelen u lovištu.

Prilikom gradnje visokog zasjeda ili hranilišta za hladne zimske dane ili čišćenja prosjeka i šljukarica- uz pomoć STIHL motorne pile dorasli ste svakom zadatku.

Teško dostupno granje najbolje ćete doseći uz pomoć STIHL- ovih motornih kresača visokih grana.

Sve motorne uređaje STIHL povezuje pouzdanost i mnogi dodaci koji ih čine komfornim u radu. Zbog toga je STIHL prvi odabir u svakom lovištu.

STIHL proizvode ćete dobiti isključivo kod ovlaštenog STIHL trgovca.

Adresu vama najbližeg STIHL trgovca saznajte na:

www.unikomerc-uvoz.hr

Ivan Hustić

Nakon dugog lovačkog staža napustio nas je naš kolega i prijatelj. Bio je uzor mladim lovcima, jednostavan, skroman, iskren i plemenit čovjek.

Dobra ti kob u vječnim lovištima!

LD "Zajec" Sveti Križ Začretje

Borislav Brajčić

Nakon teške bolesti, u 59. godini života, zauvijek nas je napustio naš dugogodišnji član, lovac i prijatelj. Bio je častan i plemenit čovjek, i zaljubljenik u lov, i kao takav ostat će nam u trajnom sjećanju.

Neka ti je vječna slava i hvala!

LU "Hvar" Stari Grad, LU "Vis"

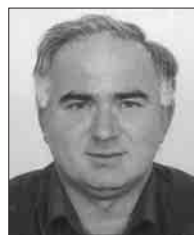
Ivica Lešić - Lazo

Nekako tiho, sa lovačke staze slavonskoga hrašća i slavonskih njiva, u 41. godini života napustio nas je zauvijek naš dragi prijatelj i lovac.

Zahvalni smo mu na iznimno velikome radu i zalaganju te unapređenju lova i lovstva u našoj Udruzi.

Neka mu je laka hrvatska i slavonska gruda!

LU "Vjerovi" Bošnjaci

Vinko Katalinić

Nakon duge i teške bolesti, u 52. godini života, zauvijek su se sklopile oči našeg dragog prijatelja i lovca, uzornog člana naše Lovачке udruge „Dilj“. Volio je prirodu, ljude, životinje i lovačka društva, svoju domovinu Hrvatsku radi koje je bio u Domovinskom ratu. Sahranjen je sa svim vojnim počastima.

Njegova dobrota ostat će nam u trajnom sjećanju.

Neka mu je slava i hvala!

LU „Dilj“ Podcrkavlje

Zlatko Jakunic

Nakon kraće bolesti, iznenada i prerano, u 49. godini života, napustio nas je naš dragi prijatelj i lovac. Nije stigao učiniti sve što je planirao, nije stigao uživati i radovati se životu i lovu sa svojim prijateljima.

Tvoja dobrotnost ne može pasti u zaborav.

LD "Fazan" Donja Lomnica

Zoran Babić Alagić

Vijest o iznenadnoj smrti našeg Zorana u 47. godini života bolno je odjeknula među nama lovcima. Zoran je volio prirodu i bio aktivni i marljivi član našeg Društva. Bio je plemenit i druželjubiv i svima nama će ostati u sjećanju kao dobar čovjek, prijatelj i lovac.

Za sve što je učinio za naše lovačko društvo neka mu je vječna slava i hvala.

LD "Fazan" Šestine

Ecio Zec

Izenada i tragično u svojoj 46. godini života napustio nas je naš član, lovac i veliki prijatelj. Kao dobrog lovca i časnog čovjeka sjećat ćemo te se svi koji smo te poznavali.

Sjećat ćemo se svih trenutaka provedenih u tvom društvu u lovu i izvan njega i ostat ćeš zauvijek u našim srcima.

Hvala ti za sve što si učinio za naše Društvo!

Počivao u miru!

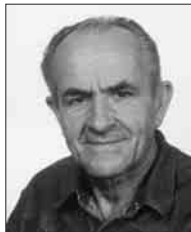
LD "Zec" Žminj

Josip Kovačević

U 83. godini života i sa navršeni 40. godina lovačkog staža otišao je iz naših redova dobar prijatelj i lovac. Odazivao se na sve radne akcije, a posebno se istaknuo u gradnji lovačkog doma. Volio je život, lov i domovinu i kao takav ostaje nam u trajnom sjećanju.

LD „Srndać“ Vukovina

Jakov Kuzmar

Ispratili smo na vječni počinak lovca i dobrog prijatelja koji je umro u 80. god. života. Nakon 40 godina druženja sada se rastajemo. Ostaju nam sjećanja i zahvala za sve što je učinio za lovstvo i naše Društvo.

Počivao u miru Božjem!

LD "Jarebica" Nin

Rudi Hrelja

Nakon teške bolesti, iznenada, u 66. godini života napustio nas je naš dugogodišnji član, lovac i prijatelj. Pamtit ćemo ga kao velikog zaljubljenika u lov i prirodu. Zauvijek ćemo se sjećati svih lijepih trenutaka koje smo proveli u zajedničkom druženju.

Zahvaljujemo mu na velikom doprinosu našem Društvu. Počivao u miru!

LD "Zec" Žminj

Željko Periša

Navršilo se godinu dana od iznenadne smrti našeg lovca Željka Periša koji je umro u 59. godini života. Njegova nas je smrt toliko iznenadila da ni danas nismo svjesni da ga nema s nama na jutarnjoj kavi.

Pamtimo ga kao sudionika ustrojavanja Službe 985 u Šibeniku 1991. godine, u vrijeme rujanskog rata, čiji je postao načelnik. Šibenčani se sjećaju četiriju mučnih i teških godina provedenih pod gotovo neprekinutim znakom opće opasnosti koju je on nepogrešivom procjenom sa svojim suradnicima oglašavao i spašavao ljudske živote, jer su škole, bolničke i medicinske službe gotovo tijekom cijele agresije radile sve do Oluje 5. kolovoza u 20,03 h, a 13 godina kasnije, 20. prosinca 2008. godine, prestalo je kucati srce našeg Željka.

Bio je jedan od vinovnika dobrog gospodarenja muflonskom divljači na otoku Tijatu i desna ruka ovlaštenika „Otoc II“, a svoju ljubav za lov prenio je i na svoju djecu.

Smrću našeg Željka izgubila je najviše njegova obitelj, šibensko lovstvo izgubilo je istinskog zaljubljenika i poznavatelja lova, a mi prijatelja spremnog za dijalog i šalu.

LS Šibensko-kninske županije

Marijan Blašković

Izenada, u svojoj 83. godini života napustio nas je naš dugogodišnji član, lovac i prijatelj. Kao dugogodišnjem članu zahvaljujemo mu na velikom doprinosu našem Društvu. Sjećat ćemo se svih naših zajedničkih druženja u godinama u kojima smo bili zajedno. Hvala mu na svemu i neka počiva u miru!

LD "Zec" Žminj

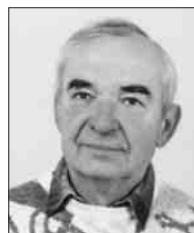

Milan Rušnov

Izenadnom smrću, u 69. godini života, zauvijek nas je napustio naš dugogodišnji član, nosilac lovačkog odlikovanja 3. reda. Volio je prirodu i lov, a danasve lovačka društva, šalu i pjesmu. Dao je velik doprinos uzgoju i zaštiti divljači, nesebično je pomagao u redovnim lovovima, a bio vrijedan i marljiv u izgradnji lovačkog doma i lovno-gospodarskih objekata.

„Tetak“, hvala Ti za sve što si učinio za lovce i udruge.

LU "Lještarka" Kraljevčani

Zlatko Šimatić

Tragičnom smrću, u 35. godini života, zauvijek smo izgubili dugogodišnjeg člana, od milja zvanog „Grom“. Teškom nesrećom obitelj je izgubila vjernog supruga, a troje malodobne djece dragoga tatu. I mi, lovci, pridružujemo se obitelji u njihovoj tuži, jer smo s Gromom izgubili dragog prijatelja, velikog ljubitelja prirode i lova. Svoju hrabrost je nebrojeno puta pokazao kao čuvar granica Lijepe naše, a marljivost i radnost u raznim akcijama izgradnje lovno-gospodarskih objekata. Grome, velika Ti hvala za sve ono što si učinio za lovačku udruhu. Hvala Ti na svim trenucima što smo ih proveli zajedno! Neka ti je laka banijska gruda koju si neizmerno volio i kao vojnik čuvao!

LU "Lještarka" Kraljevčani

Zvonimir Vinković

U 48. godini života iznenada nas je napustio zbog prerane smrti, lovac i dobar prijatelj. Volio je društvo lovaca i prirodu. Nedostajat će nam njegovo prijateljstvo i dobrotu.

LD „Vepar“ Podgorac

Tomislav Pavlinović

Izenada, u 45. godini, zauvijek nas je napustio naš dugogodišnji član. Volio je prirodu, lov i druženje, a posebno lovačka. Ostaje nam vječna uspomena na dragog prijatelja i lovca.

Hvala ti na svemu – tvoji prijatelji!

LU „Zagora“ Vrgorac

Ivo Bijele

Pero Kesovija (Androv)

Zauvijek su iz naših redova otišli dragi prijatelji i dugogodišnji članovi Ivo i Pero. Uvijek ćemo ih se sjećati. Veliko im hvala za sve što su učinili za lovstvo i naše Društvo. Počivali u miru Božjem!

LD "Konavle" Gruda

Josip Bistrički

Juraj Bistrički

Stjepan Zmiša

Napustili su nas naši dugogodišnji članovi. Bili su dobri ljudi, kolege i lovci. Za sva dobra i trud koji su dali našem Društvu, veliko im hvala!

LD "Srndać" Bertovina-Strmec
LJ "Vepar" Drenova

Josip Špiljak - Joža

Izenadena nas je napustio u 60. godini života, nakon kratke i teške bolesti, naš dobar susjed, prijatelj i uzorni član. Njegova ljubav prema prirodi, lovu, lovcima i lovačkim druženjima bila je neizmjerljivo velika, a što se potvrđivalo svakog dana u njegovom 37-godišnjem lovačkom stažu. Posebno se isticao u raznim radnim akcijama u lovištu te u gospodarenju lovištem, u gradnji lovačkog doma i njegovom održavanju. Za svoj neizmjeran rad i trud pohvaljivan je i nagrađivan te su mu dodijeljena najviša odličja HLS-a. Na posljednji počinak otišao je istinski lovac i dobar kolega, svečano ispraćen mnoštvom lovaca, prijatelja i znanaca. Uvijek vedra lica, nasmijan i raspoložen u društvu lovaca, ostat će u sjećanju svim lovcima i prijateljima.

LU "Srndać" Hum na Sutli

Mirko Jakovljević

Nakon kratke i teške bolesti, u 77. godini života, napustio nas je naš dugogodišnji član i prijatelj Mirko Jakovljević. Ostat će nam trajno u sjećanju naša druženja te njegova velika ljubav prema prirodi i lovu.

Hvala mu za sve što je učinio za naše Društvo!

LD "Lisica" Veliko Trgovišće

Željko Franjo

Otišao je naš Željko, tiho i lovački: teška bolest odnijela je pobjedu. Rijetke ljude krase osobine kakve su njega krasile. Bio je veliki ljubitelj prirode i lova, gotovo cijeli svoj život posvetio je njenom očuvanju. Bio je častan i vrijedan, srcem lovac do posljednjih trenutaka svog života. Ne znam kako i da li je moguće utješiti tvoje najbliže, ali znam da će nama biti utjeha, čast i ponos to što smo te poznavali, što smo zajedno lovili i što si bio naš prijatelj!

Ostat će nam uspomena i lijepo sjećanje na zajedničke trenutke provedene s tobom u lovu i prijateljskom druženju. Počivaj u miru u sjeni vječnih lovišta!

LU "Golub" Novigrad Podravski

Antun Benčina

U 80. godini života zauvijek nas je napustio naš dugogodišnji član Društva. Bio je drag i plemenit čovjek, uzoran lovac i dobar prijatelj, aktivan u društvenom životu općine Čabar, a posebice mjesta Tršće, gdje je ostavio neizbrisivi trag. Volio je prirodu, lovačka druženja i lov.

Za sve što je učinio za lovstvo i za sve lijepe trenutke, velika mu hvala.

LD "Tetrijeb" Čabar

Stjepan Vuk - Pepić

Zauvijek smo ostali bez našeg dragog prijatelja i dugogodišnjeg lovca, koji nas je iznenada napustio u 58. godini života. Bio je častan čovjek, koji je volio prirodu, lov i druženja. Njegova djela ostat će nam u trajnoj uspomeni, a njegov lik u trajnom sjećanju. Neka mu je vječna slava i hvala za sve što je učinio!

LU "Vidra" Cugovec

Maksim Ugrina

Nakon duge borbe s bolešću, napustio nas je naš dragi prijatelj. Naša srca, naše lovačko društvo obavila je tuga. Volio je prirodu, lov i dao je velik doprinos uzgoju i zaštiti divljači. Bio je uzoran i častan kolega kojeg su krasile dobrotu i poštenje. Njegovim odlaskom nastala je velika tuga u njegovoj obitelji i među nama lovcima. Njegov predan rad u našem društvu do posljednjeg dana ostavio je neizbrisiv trag. Na tome mu neizmjerljivo hvala! Neka mu je laka hrvatska zemlja!

LU „Bena“ Marina Gornja

Jure Žilić

Nakon duge i teške bolesti, u 46. godini života, zauvijek nas je napustio naš lovac i prijatelj Jure. Rado ćemo ga se sjećati kao vedrog i plemenitog kolege i kao takav uvijek će nam nedostajati. Hvala ti Jure za sve zajedničke trenutke provedene s tobom!

LU "Vepar" Okučani

Vladimir Leopold Veber

U 68. godini života napustio nas je veliki lovac i prijatelj te dugogodišnji član Vladimir Leopold Veber. Bio je ljubitelj prirode, lova i lovačkog druženja, te sudionik Domovinskog rata i branitelj Vukovara. Kao lovac, prijatelj, suborac i čovjek ostat će nam trajno u sjećanju. Velika mu hvala za sve što je učinio za Domovinu, razvoj lovstva i naše lovačko Društvo!

LD "Zrinski" Vukovar

Vjekoslav Trnski - Slavek

Ako je život svijeća, onda je tvoja gorjela s oba kraja! Okrutna i podmukla bolest prerano te otrgla od tvojih neutješnih obitelji; od supruge i djece i ove naše, lovačke. Dragi naš Slavek, dragi prijatelju i kolega, teško će se moći popuniti praznina nastala tvojim odlaskom. Nizom vrlo odgovornih funkcija i dužnosti, svojim visokim etičkim i moralnim načelima, uvijek vedrim duhom, iskrenošću i željom da pomogneš, i svojim lovačkim i strjeljačkim umijećem, velikim si slovima obilježio prekratak dio povijesti naše Udruge! Zbog tebe takvoga, nećemo samo žaliti, već ćemo slaviti činjenicu da smo te poznavali i bili tvoji prijatelji i kolege, redovito ti nazdravljati u našim budućim lovačkim druženjima. Počivao u miru u sjeni vječnih lovišta!

LU "Golub" Novigrad Podravski

Adam Plum - čika Aco

Otišao je naš čika Aco, tiho i iznenada. Pri kraju 71. godine života iznenada se ugasio život našeg dugogodišnjeg i aktivnog člana. Ispratili smo ga uz vojne i lovačke počasti, a ovom prigodom posljednji put želimo se zahvaliti na svemu što je učinio za razvoj i unapređenje lovstva i rada našeg Društva. Čika Aco, počivaj u miru Božjem i laka ti bila naša marinačka gruda!

LD "Srndać" Marinci

Ladislav Piljek

Nakon dugog lovačkog staža napustio nas je naš kolega i prijatelj. Bio je uzor mladim lovcima, jednostavan, skroman, iskren i plemenit čovjek. Za svoj doprinos lovstvu odlikovan je odlikovanjima HLS-a III. i II. reda. Dobra ti kob u vječnim lovištima!

LD "Zajec" Sveti Križ Začretje

LP-M-65

Legendarna Vijetnamka
Lapis Plus d.o.o. 01-4668785

Jakna koja je svoju izdržljivost i svestranost dokazala time što je ostala praktički nepromijenjena od svog nastanka pa sve do danas.

Jakna 50% pamuk/50% najlon

(280 gr M2)

Podstava: 100% pamuk

Zimski uložak: Sintetika

- Vodoodbojna

- Sa zimskim uloškom

- Kapuljača u kragni

- Preklopni rukavi

- Patent zatvarač vojnih spec.

- 4 velika džepa

- Stezne vrpce (struk, kapuljača, dno)

Kako prepoznati originalnu LPovu M-65 jaknu.

Kako prepoznati ORIGINAL

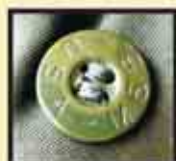
Etiketa s uputama

LP markica

Vodoodbojnost

Patent zatvarač vojnih spec.

Gumbi s upisanom oznakom modela

www.izfotelje.com

WWW.IZFOTELJE.COM

Phantom

JEDNOSTAVNO NAJBOLJI

PRI KUPNJI PHANTOM CILJNIKA LAPIS PLUS VAM DARUJE BESPLATNO MONTIRANJE I PREGLED ORUŽJA U PUŠKARSKOJ RADIONI - PELIN

3x50 4x60

- ZA NAJVEĆE KALIBRE,
- ODABIR 3 KONČANICE
- INTERNI FOKUS*
- REGULACIJA OSVJETLJENJA,
- "QUICK START" SUSTAV,
- "PULSE" IC OSVJETLJIVAČ
- DALJINSKI UPRAVLJAČ,
- IPX6 VODOOTPORNOST,
- DOMET DO 300m*

SAZNAJTE ZAŠTO JE PHANTOM NAJBOLJI

Pogledajte ga - probajte ga!!!

Lapis Plus d.o.o. 01-4668785 ili 01-2922382

Sentinel - Vladar 1+ gen.

Zašto SENTINELE NOVE GENERACIJE

Revolucionarna

optika, daljinski up-

ravljač, IC osvjetljivač,

interni fokus, preklopni

zaštitni poklopac, regulacija

osvjetljenja, najveća otpornost na trzaj (7150 J).

MODELI NOVE YUKON TEHNOLOGIJE

-3x60 - Veća svjetlosna moć i povećanje za one koji žele korak više ... 7.499 kn

-2x50 GS - Najnapredniji ciljnik 1+ generacije s revolucionarnom GS tubom za kristalno jasnu sliku u cijelom vidnom polju...8.375 kn.d

Sve informacije: Lapis Plus 01-4668585

Demonstracije na 01-2922382

www.izfotelje.com

www.lapis-plus.hr

Lapis Plus d.o.o.

Ekskluzivni distributer YUKON optics za RH i BiH

(Originalne YUKON uređaje s originalnim tubama

otpornosti do 7150J možete sigurno kupiti kod Lapis

Plus d.o.o. i prodajnih partnera navedenih na dnu

ove stranice. Primjećena je pojava starih tipova

uređaja s repariranim pojačivačkim cijevima

koje ne distribuiraju Lapis Plus kao distributer Yukona)

Ovlaštene distributere Yukon optics možete vidjeti na:

www.yukonopticsglobal.com/europe/

Lapis Plus

DEMO CENTAR

Trg Antuna Mihanovića 1

Dubec, Zagreb

Tel: 01-2922382

Kod nas možete vidjeti, probati i saznati sve o proizvodima koje vidite na ovoj stranici ili u drugim oglasima Lapis Plus d.o.o. te ponudu svih naših poslovnih partnera. Ne zaboravite nagrade, popuste, akcijske prodaje...

www.izfotelje.com

PULSAR Recon 5X
Dnevno - Noćni digitalni
monokular - snimač.
Cijena: 3.979kn

Lapis Plus - 01 2922382

PULSAR NOĆ/DAN OPTIKE
Kod Lapis Plus i prodajnih partnera

Pogledajte u Lapis Plus demo centru
Trg Antuna Mihanovića 1, tel: 01-2922382
www.izfotelje.com

Pro-lux CILJNICI

4x20.....	62 kn
4x32.....	222 kn
6x40.....	262 kn
3-9x40.....	349 kn
3-9x40 CE	529 kn
1,5-6x42 CE	997 kn
3-12x42 CE	997 kn
3-12x42 CE	997 kn

AKCIJA

Nosači
već od
60 kn

BELI MA WWW.LAPIS-PLUS.HR DEMO CENTAR U DUBECU WWW.IZFOTELJE.COM Ribolov
043/331940 * DELNICE Sport 051/811-907 * ĐAKOVO - Venator 031/821334 * ĐURĐEVAC - Sport 048/812158 * GOSPIĆ Diana 053/572619 * JELSA
B.E.T.H.A. d.o.o 021/762-077 * JOSIPDOL - Gajo 047/581013; Vejama d.oo 047/581-237 * KARLOVAC-T&T 047/611-339; T&T 047/601-678
KLOŠTAR IVANIĆ-Kloštar900 01/2892589 * KOPRIVNICA ; Hitro d.o.o. 048/641308; KORČULA -Orka Korčula d.o.o 020/715-121KRALJEV VRH
Franc 01/3352-719 KRIZEVCI-KTcd.o.o. 048/681499 (130); *MAKARSKA Patricia 021/613880 *MOTOVUN Montona 052/681764 * NEDELIŠĆE -
Studio Trade 040/822-083; OGULIN nazvati 01/4668785 * OSIJEK Turkalj Co. 031/502222; Ribolov2 031/283986 *OTOČAC Milana 053/772287 *
PAKRAC Breza & Iguana 034/411961; PAZIN T.O.Montona 052/622-687; Istracommerce 052/624251; PLOČE Reful 020/670767 * POREČ Hut
d.o.o. 052/443405; Brati Ritoša d.o.o. 052/453580 * POŽEGA Jelen 034/275372; Pin Exclusive 034/274204; RIJEKA-T&T 051/675-106 * SINJ-
Pastrva 021/822863 SLAVONSKI BROD Ribolov 035/443767; Jasna 035/445196 * SLATINA Sport Shop. 033/552149 * SPLIT Bruner 021/468788
;Patricija 021/367261; STRMEC-T&T 01/3323-990 *ŠIBENIK-T.O. Duga 022/213-327; VIROVITICA Mirnovac 033/428-007 *VELIKI ZDENCI Biondić
043/427214 *VINKOVCI Ribolov3 032/331259 *VRBOVEC Lov-Ribolov 01/2795192 *ZADAR Liska d.o.o.023/311-863 *ZAGREB Lapis Plus 01/4668-
785; *LAPIS PLUS TRG A.Mihanovića 1 01/2922-382 Nadra Šport 01/3887-736, Detonex d.o.o. 01/3647-147 *ZABOK-Trgocentar d.o.o.
049/226-836 *ŽUPANJA - Venatio 032/833157

Trgovina d.o.o.
LOVAC

VARŠAVSKA 4, 10000 ZAGREB, HRVATSKA

Remington

Smith & Wesson

Sellier & Bellot

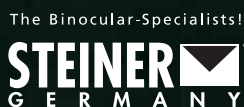
Sabatti s.p.a.

SHANGHAI

SCHMIDT BENDER

NORCONIA

Wald & Forst

VELEPRODAJA/SKLADIŠTE
ZAGREB, TESLINA 4
tel. 01/48 11 854, fax 01/48 11 834
www.lovactrgovina.hr

PRODAVAONICA
ZAGREB, TESLINA 4
tel. 01 48 11 851

SERVIS ORUŽJA
ZAGREB, TESLINA 4
mob. 091/48 30 109

BESKAMATNI KREDIT, OBROČNO PLAĆANJE DO 24 MJESECA!